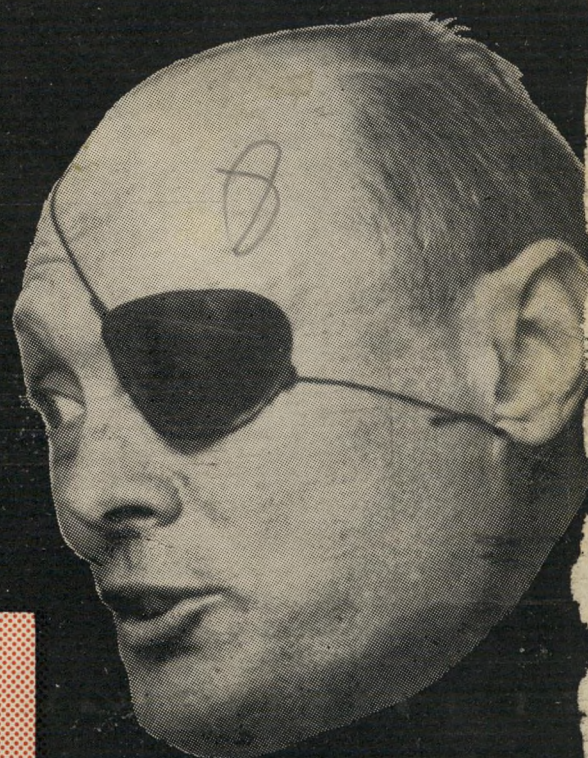

באמצעי

ההזדה

סיפורה האישי של

רות דיין

מדוע

התגרשתי

מתעשה דיין

הגליון הקודם של העולם הזה (1791) היה אחד מאותם גליונות שנחטפו עם צאתם ממכש הדפוס ואולו מדוכני המכירה למחרת יום ההופעה. אין ספק כי הגורם לכך היה פירסום הסיפור המלא על גירושיו של שר הביטחון משה דיין, שהופיע באותו יום עצמו, בו הודיעו לראשונה העיתונים היומיים על גירושיו אלה. לא היתה לנו ידיעה מוקדמת על הגירושים המתוכננים. כמו שאר העיתונים, נודע גם לנו על כך רק ביום שני בערב.

כשבקושי ניתן היה לאמת את הידיעה וכאשר דוברו של שר הביטחון עדיין השיב לשאלות עיתונאים ב"לא היה ולא נברא" למרות זאת הספקנו להכניס את הסיפור המלא לעיתון ואף להחליף, ברגע האחרון, את השער. כתוצאה מכך היה הרכבו של הגליון הקודם מוזר במקצת: הוא הוקדש ברובו הגדול לעסקיו השונים של משה דיין, המדיניים, המסרי, חריים, הפוליטיים והמשפחתיים. כאשר תוכנו אותו גליון, לא היתה כל כוונה להרכיבו מנושאים אלה. אולם צורת העבודה המיוחדת בשבועון זה הכתיבה הרכב נושאים יוצא-דופן זה.

החומר המערכתי המודפס בגליונות העולם הזה אינו יורד לדפוס בבת-אחת. העבודה המערכתית במערכת ובדפוס מתנהלת כל ימות השבוע. ארבע פעמים בשבוע, בסיומו של כל יום, יורד חלק אחר של העיתון לדפוס. כאשר מתחוללים שינויים מיום ליום, אין אפשרות להוריא חומר שהושלם והודפס כבר יום קודם לכן ולהחליפו בחומר אחר. כל גליון של העולם הזה אינו מהווה לכן סיכום של שבוע, אלא תוצאת עבודה עיתונאית של שבוע. באותו גליון עצמו יכולות להופיע כתבות המתחרות זו בזו מבחינת טריות החדשות שבהן.

פגישה עם ננטש

ברור שלא ניתן להכניס ברגע האחרון כתבות בנושאים כמו גירוש דיין, ללא חומר רקע ועבודת הכנה קודמת. הסיפור המלא על גירושיו דיין, כולל תמונת יחידתו — שפורסמו לראשונה בעולם הזה, לא נולד בשעות המעטות שחלפו בין אישור הידיעה על גירושיו דיין לבין הופעת הגליון ברחוב. העובדות הבסיסיות של פרשה זו, כולל היחסים הפנימיים במשפחת דיין, היו ידועות לנו מזה שנים רבות. מתוך המגע ההדוק שיש לכתבי העולם הזה עם כל בני משפחת דיין, אם לא פירסמנו פרשה זו עד לגירושיו הסופיים, הרי היה זה רק מתוך רגשות ההערכה לרות דיין, ומתוך רצון למנוע ממנה פגיעה.

התמונה שהרגיזה את מנטש

של מונית בידי כתב "העולם הזה", ליד בית משפחת דיין בצהלה. בחלק הקדמי של התמונה נראה מונה המונית. מעבר לחלון המונית נראית המכונית הפרטית ובה מרדכי ("מנטש") צרפתי ואשתו, שהעבירו את הפצעי רות דיין. בחלק הימני של התמונה ניתן להבחין בשולחן חפצים נוספים, מאלה שהוציא מנטש מבית דיין. ליד השולחן נראית שוכת השומר שבפתח בית דיין. בגלל צילום זה התנפל מנטש על כתב "העולם הזה" והיכהו.

אל חומר הרקע נוספה כמובן גם העבודה של הרגע האחרון. וכך יכול היה העולם הזה להופיע ברחובות תל-אביב ביום שלישי בערב כשבכתבה על גירושיו דיין מתפרסמות תמונות שצולמו עוד ביום שלישי בצהריים, כאשר יצאו בני הזוג המגורשים מביתו של הרב גורן. אבל לגבי כתבי העולם הזה לא נשלמה העבודה עם הופעת הגליון. לגביהם הסיפור עדיין לא מת. כי עוד לפני שמופיע גליון אחד של העיתון, כבר מתחילה העבודה על הגליון הבא. אלא שהפעם נודע על כך לקוראי העולם הזה מהדיווח בעיתונות היומית.

היה זה כאשר למחרת יום הגירושין, הגיעה אלינו ידיעה כי רות דיין עוזבת את בית דיין בצהלה. כתב העולם הזה, אבי רובינשטיין, נסע מייד במונית למקום כדי לסקר את המעמד של הוצאת הרהיטים. מספר אבי על מה שאירע ליד בית דיין בצהלה:

בשעה 11 לערך הגעתי לרחוב יואב בצהלה. עוד במונית הבחנתי בדמותו של מרדכי ("מנטש") צרפתי ואשתו, כשהם נושאים למכונית קטנה שקיות ניילון מלאות בגדים. צילמתי אותם תוך כדי נסיעה (ראה תמונה) ויצאתי מהמונית. מנטש ואשתו נכנסו למכוניתם ונסעו.

ליד ביקתת השומר בפתח ביתו של דיין, הבחנתי בשולחן מפורק ועוד כמה פריטי ריהוט שעמדו לקחתם מהמקום. לפתע חזרה למקום מכוניתו של מנטש, והוא בלווית גבר גבה-קומה, זינקו החוצה והורו לי להסתלק מהמקום. כאשר הבחין מנטש שאני עיתונאי, אחז בחווקה בורועי והחל דוחף אותי לתוך המונית בה הגעתי למקום. כשאמרתי לו להסיר את ידיו מעלי, צעק מנטש: "אתה לא יודע עם מי אתה מסתבך!"

המלווה שלו ניסה להרגיעו ואמר: "אני יודע מאיזה עיתון הוא. תמיד נוכל למצוא אותו." אבל מנטש רעד כולו מכעס. "אני אגומר איתך! אני אהרוג אותך!" צעק, "אתה לא יודע לאן נפלת. הסתלק מפני שאני מחסל אותך!"

נכנסתי למונית. מנטש סגר עלי את הדלת ופקד על הנהג: "סע!"

ידיו רעדו מאוד. אשתו ניסתה להרגיעו בשפה בלתי מובנת לי. כשהתה ניע הנהג את ז'מכונית, הניף מנטש את ידו והנחית חבטה על המצלמה

שנחה על ברכי. הבחנתי כי פצע נפער בידו מעוצמת החבטה במצלמה.

עד כאן סיפורו של אבי. תלווה על התקיפה הוגשה למשטרת רמת-גן. עוד יום שיגרתי של כתב העולם הזה.

עולם הזה

אני משתגעת אחרי הגבינות של אטראוס

נתון - גבינה לבנה פיקנטית לא יאוסן איך היא משתלבת עם עוביה. מחש משנעת את הושמה

סלטינה - גבינה לבנה בחוספת ירקוח. כשאני מורחת על מוסט היא מסש מטריפה את הדעת.

גבינת חורת - גבינה לבנה כחושה עם חורת ותבלינים. בחוך פלפל היא לא נורמלית

לפתע הופיע הדוד בוב מלוס אנג'לס...

ובלחיצת פיית המיכל, קלצפת ממש הצילה אותי.

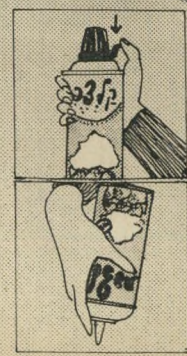
קלצפת ניתן להשיג בסופרמרקטים באזור גוש דן

כיצד?
כה קל:

1. לחצי הזיז למטה
2. נערי המיכל
3. הפכי אותו כלפי מטה, ולחצי את הפיה הצידה. ראי ! - לפניך קצפת טעימה ונהדרת.

קלצפת הציפוי שציפית לו

קצפת טריה ואמיתית לציפוי בזמן ההגשה.
קלצפת - מוצר האיכות של מחלבות יטבתה.

בשהדוד בוב ראה את הקלצפת שלנו, הוא קרא בהתפעלות: "גם לכם בארץ יש Reddi Wip?" בארה"ב קלצפת מפורסמת בשם Reddi Wip.

זוהי קלצפת. המוצר החדש של מחלבות יטבתה. קלצפת הינה קצפת אמיתית. בארה"ב היא מפורסמת בשם Reddi Wip, זהו מוצר נהדר. היא טריה תמיד ללא הגבלה, בתנאי פשוט: שתשמרי אותה בקרור. את מנצלת רק את הכמות לה את זקוקה בדיוק בזמן שאת רוצה אותה, אפילו אם מתחשק לך לאכול רק תות אחד עם קצפת. אין הדבר דומה כלל להכנת קצפת משקיות. הכנה משקיות לעיתים קרובות אינה מצליחה, ואפילו באם עלה הדבר בידך - עליך להשתמש בכל הכמות שהכנת, בבת אחת. קשה להאמין כי מיכל קטן בגובה 21 ס"מ בלבד - מכיל ליטר אחד של קצפת טריה. כן, ליטר שלם. ובכל פעם מובטחת לך קצפת נהדרת באחריות ללא תנאי של מחלבות יטבתה.

לא יוכל לעמוד בלחצם של הלוויים לנתק את קשרי עם ישראל.

מבחינה מעשית לא תהיה כמוכן שום משמעות לאקם הפגנתי זה.

„אל-על“ העניקה

טובות הנאה לעתונאים

יתכן כי ועדת האתיקה של אגודת העיתונאים תיקרא לדון בתלונה נגד מיספר עיתונאים בכירים של העיתונות הישראלית, שזכו לטיסות הינם עם נשותיהם לארצות-הברית, על חשבון אל-על. המדובר הוא בשלושה עיתונאים מהארץ ועיתונאי אחד מדבר, שצורפו לטיסה שהיתה מיועדת לסוכני נסיעות. מאחר שמשרד האוצר סירב להכיר בטיסה זו כבטיסת בכורה, שילמה אל-על את מיסי הנסיעה עבור הכרטיסים.

בתלונה שתוגש לוועדת האתיקה יצויין כי זכותה המוסרית של העיתונות הישראלית לבקר תופעה של חלוקת טובות הנאה והנהנות, כפי שאירע במפעלי „אוטו קארס“, נפגמת כאשר העיתונאים עצמם זוכים בטובות הנאה, שמבחינה תיאורטית עוזרות למנוע מהם ביקורת מחדלים ולי קויים בחברה ממלכתית כמו „אריעל“.

תלונה לגולדה על

„תופעה

מק-ארתיסטית“

מקאמה שנכתבה בידי המשורר חיים חפר, לזכר חללי המורדפים שנמלו במלחמה שאחרי מלחמת ששת-הימים, ושעמדה להיות מוקראת בכנס החורים השכולים של חללי מלחמת ההתשה, נפסדה בגלל סייבות פוליטיות.

הוראה מיוחדת על אי הקראת המקאמה ניתנה בגע האחרון, ערב הכנס שנערך בהיכל התרבות, אחרי שחיים חפר פירסם בידעות אחרונות מקאמה ביקורתית על שוד העתיקות של משה דיין.

כתוצאה מכך פנה חפר בתלונה אל ראש-הממ"ש שלה גולדה מאיר, בה ציין כי פסילה מסוג זה היא תופעה מקיארטיסטית. בתגובה הודיע דיין כי הפסי

תשקיף

מה הבטיחה

גולדה לניכסון?

בקרב כמה משרי הממשלה ניצר הישר כי מסתירים מפני הממשלה מידע חיוני, על מה שסוכם בפגישה בארבע עיניים שהתנהלה בין ראשי-הממשלה גולדה מאיר, לבין נשיא ארצות-הברית, בעת ביקורה של גולי דה בארצות-הברית.

מדיווחיה השונים של גולדה הסתבר כי היא סיפרה סיפורים שונים לשרים שונים, ולא נתנה באף הזדמנות תמונה מלאה של המצב החדש שנוצר. לאור הידיעות על החלטתו של ניכסון לחדש את משלוח הפאנטומים לישראל, תוהים עתה כמה שרים אם ראש הממשלה אינה מתכוונת להעמיד אותם בפני עובדות מוגמרות, שהובאו לידיעת השרים המקורבים אליה בלבד.

מלטה תנתק את

יחסיה עם ישראל

נראה שבעתיד הקרוב יגבר כידודה של ישראל בזירה הבינלאומית, לפחות מבחינה הפגנתית, כאשר ממשלת מלטה תנתק את יחסיה עם ישראל, בעקבות היי דוק יחסיה עם ממשלת לוב.

למרות שראש-ממשלת מלטה, דום מינטוף, רוחש ידידות לישראל, ולמרות שהוא ירדו האישי של עמיאל נגר, שגריר ישראל ברומא, שהוא גם שגריר ישראל במלטה, הבהיר מינטוף לאחרונה, כי

לה לא נעשתה על ידו, אלא עלידי אנשי משרד הביטחון, בגלל „קוצר הזמן“.

מצור של מכוניות

משומשות על בנין

עירית תל-אביב

סוחרי הרכב המשומש בתל-אביב עומי

בצה"ל מתוכרים

ל„שידורי ישראל“

מנכ"ל רשות השידור, שמואל אלמוג, יעביר כנראה לדרג מיניסטריאלי את תלונתם של אנשי שידורי ישראל, על קיפוחם מידי מפקדי צה"ל. אנשי הרדיו נפגעו בצורה עמוקה אחרי שהרמטכ"ל היוצא, רביאלוף חיים ברייב, וכן הרמטכ"ל הנכנס, רביאלוף דוד אלעזר, סירבו להעניק ראינות משודרים לאנשי „שידורי ישראל“, העדיפו להתראיין בטלוויזיה.

אנשי הרדיו מציינים, כי ברייב החריס מזה שנתיים את הרדיו ודחה כל בקשה להעניק ראיון משודר. עתה מבקשים אנשי הרדיו להבטיח בדרג ממשלתי שדו לא ימשיך מסורת זו של ברייב, שלטונות צה"ל טוענים לעומת זאת, כי אנשי קול ישראל הם שהחרימו אותם, סירבו לשדר דיווחים מאירועי חילופי הרמטכ"לים.

דים לנקוט בשורת צעדים דרסטיים כדי למחות על יחסיה של הנהלת עיריית תל-אביב כלפיהם. בין הצעדים אותם עומדים לבצע: הבאת מאות כלי רכב משומשים לביכר מזכי ישראל, והחזרתם מול בניין העירייה, והפיכת מגרש החניה הגדול של „היכל התרבות“ למגרש למסחר ברכב משומש.

בעלי מגרשי הסחר ברכב משומש בתל-אביב, טוענים כי אחרי שהעירייה הכריחה אותם להשקיע רכבות ל"י בפיתוח מגרשים, סירבה להעניק להם רשיונות לניהול עסקי מכירת רכב באותם מגרשים. ראש עיריית תל-אביב, יהושע רבינוביץ, מתחמק מהבטחתו להקציב שטח של 50 דונאם בשכונת עזרא, שם ירוכזו כל מגרשי מסחר הרכב, ומשטרת מחוז תל-אביב רושמת יום יום עשרות דו"חות לבעלי המגרשים על ניהול עסקים ללא רשיון. המש"טרה והעירייה מטילות את האחריות זו על גבי זו. בעלי המגרשים מאיימים גם לסתום את רחובות העיר במכוניותיהם אם לא יימצא פתרון לבעייתם.

צפוי פילוג במק"י

היחסים בין הסיעות במק"י הניעו לכדי משבר הנראה סופי.

במאמר בקול העם, טען ד"ר משה סנה, כי התנועה לשלום וביטחון מחבלת בשלום ועושה את שליחות אל-סאדאת. אחד מראשי תנועה זו היא אסתר וילנסקה, ממנהיגות מק"י, המתנגדת לקו הד"ר סנה.

במיקרה של פילוג, יתכן שגם שמואל מיקונים ואחרים יצטרפו לקו של וילנסקה, אך הרוב של הד"ר סנה מובטח.

ציוד צילום צבעוני

משוכלל בארץ

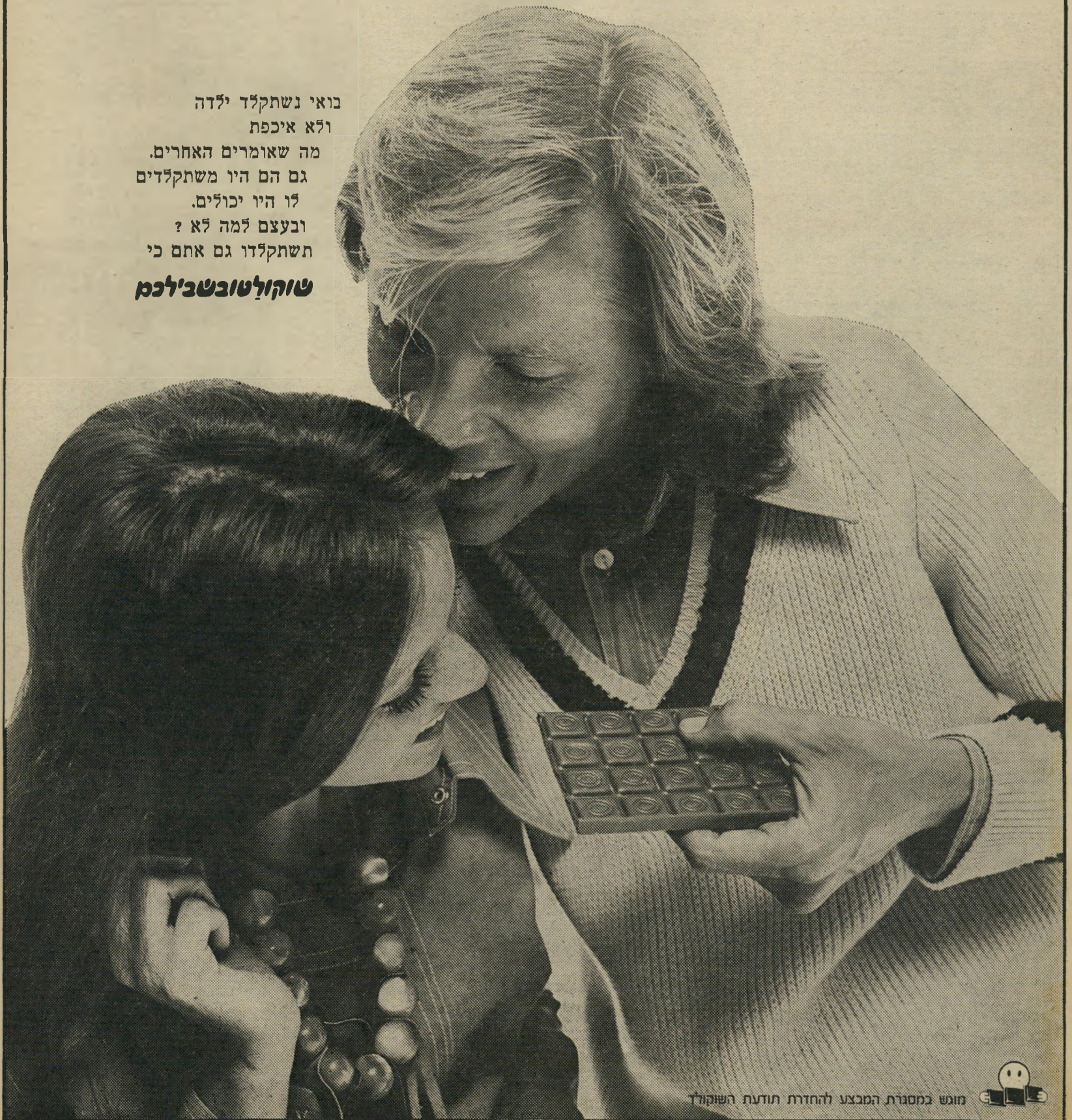
ציוד צילום צבעוני משוכלל, המאפשר לראשונה בישראל, פיתוח והדפסת תמונות ושקופות צבעוניות ככל גודל, לצרכים תעשייתיים, מסחריים ופרטיים, הותקן כבר בארץ.

הציוד, ששוויו מאות אלפי ל"י, הובא עלידי חברת האחים פראג, שהם גם בעלי מעבדות פיתוח צבעוני מיוחדות. כתוצאה מהפעלת ציוד זה, שהוא החדש מסוגו בעולם, תוסר התלות שהיתה עד כה בצילומי הצבע המשוכללים בישראל, במעבדות בחו"ל.

בואי נשתקלד ילדה...

בואי נשתקלד ילדה
ולא איכפת
מה שאומרים האחרים.
גם הם היו משתקלדים
לו היו יכולים.
ובעצם למה לא?
תשתקלדו גם אתם כי
שוהולטובשבילכם

מוגש במסגרת המכצע להחזרת תודעת השוקולד

על סמך נסיוני כסורגת במשך
53 שנים, נתתי עצה טובה לנכדתי:

"סרגי רק בצמר פולגת"

פולגת

הופ - שנה חלפה

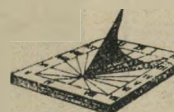
המחוג הגדול המונה את שנות חייו ניהר ממקומו, והופ! עוד שנה אחת חלפה. בסיבוב אחד של קלידוסקופ עבר עוד קוץ, הסתו חלף ושוב הגיע חורף רחוק את השמשות לקראת האביב, היד שרשמה עד כה בראש המכתב 1971 מהססת רגע, והתאריך שעד אתמול היה עתיד הוא כבר הווה, הוא כבר עובר - שבעים ושתיים.

אלף תשע מאות שבעים ושתיים. לאן הם נעלמו, הימים? מה נותר בתי?

בת-הזכרונות מנזרות הימים והלילות שהשחלנו על חוט? 365 חרורים. מחרוזת של שנה. מה עשינו עם הימים שחלפו? מיטי עיריה, שש קבלות של השבונות השמל, מים, דו"ח שומה, תריסר בולים צהובים

בפינסק אדום, העתק השבון עובר ושב - חלפה שנה.

ארבעים וחמישה ימי מילואים, טיול של פסח, שלושה ימי חמישיק, גשם ראשון, זר כרחים של סתיו, נסיעה ארוכה, כבישים חדשים - חלפה שנה. שתי הולצות של קוץ, זוג סנדלים, מעיל גשם יסן, מזודה מלאה בגדים, עשרים ספרים שנוספו למ

דף - חלפה שנה. תרופות חדשות בארון, סרטים, תיאטרון, תה בהברת ידידים, מבט ממושך לתוך עיניה של אשה זרה, התרגי שות של ליל-אביב רחוק, שני קמטים חד שים במראה, שער שיבה בצדעים, רגעים קצרים של שימחה מבט עצוב, לילה טוב, בוקר טוב - חלפה שנה.

מה קרה לכל הרגעים הארוכים, שנמשכו ונמשכו? מה קרה לשעות הציפייה? מה קרה לימים האפורים והמתמשכים? מה עשית בשלוש מאות שישים וחמישה ימים שעמדו לרשותך? על מה ביוזבת אותם? מה נר תר מה, באוצר נשמתך? חלפה עוד שנה לבלי שוב.

1972. ינואר. אלף תשע מאות שבעים ושתיים. פברואר. הנה הם באים לקראתך, מארס, אפריל ומאי. הקיץ חוזר אליך, אחריו יבוא ה' סתיו, והחורף שוב יגיע - 1973. הימים מטפטפים ונספגים בחול. הזמן עובר, אל תגיד מחר, מהרתיים. אל תגיד בשבוע הבא, בעוד חודש - היים! זה מוכרח לקרוא היום, עכשיו, מיד ב-1972.

מקור השחיתות

עם עיתון תפוח ביד אנשים יושבים מעל ספל קפה בבוקר ומעייפים מבט של תימהון. איך זה קרה? איך הגענו לזה? מאיפה צמחה השחיתות? מתי היא התר חילה לכרסם את ריקמת החברה החדשה שחשבו להקים כאן?

במשרד, בבית-קפה, באוטובוס, על ספי סל בשדרה אנשים מניעים ראשם מצד לצד ונאנחים. זה עוד כלום. רק קצהו העליון של קרחון נתגלה. קצה קצהו. מישוה נגע בטעות בתיבת פאנודרה. בפנים הכל רקוב, הכל מושחת. איך זה

דונביץ התמים

מר נתן דונביץ הקדיש ביום השישי את הטור שלו, "הטור שלי", במוסף "הארץ", ללקט ידיעות מאלפות, המוכיחות כי במדי דינה דמוקרטית מתקנת שר הנכשל בתפקידו מסיק את המסקנות, ומתפטר עוד לפני שדעת-הקהל (העיתונות) תובעת ממנו לעשות זאת.

מר דונביץ מספר על שר-האוצר הבריי טי, יו דלטון, שהתפטר מתפקידו לאחר שהדליף לתענואי מספר פרטים על תקציב המדינה, בטרם פורסם התקציב בבית-הנבחרים.

בשנת 1954 נעצרו ביפאן למעלה מ-1000 אנשי עסקים ומדינאים בקשר לשערוריית שוהר של חברות ספנות, אשר ביקשו להבטיח לעצמן סובסידיות מממשלתיות. בשנת 1965 התפטר שר-המיסחר-התעשייה היפאני, לאחר שמישרדו חזה תביעות לנקיטת צעדי בטיחות במיכרות-הפחם, שב הם, באחד האסונות, קיפחו את חייהם 236 כורים.

לאחר אחת משערוריות-השחיתות, שבה היו מעורבים מיניסטרלים בממשלת יפאן, הדיח ראש-הממשלה את כל שרי הקבינט, מלבד שלושה.

בשנת 1971 התפטר שר-ההגנה היפאני מתפקידו, אחרי שקיבל על עצמו את האחריות לתאונת-אוויר, בה התנגש מטוס קרב של חיל-האוויר במטוס נוסעים, שכל 162 נוסעיו ניספו.

סגן מפקל המשטרה הדינת התפטר מתפקידו בשנת 1971, לאחר שנחשד בגר ניבת בקבוק יוסקי מחנות לליבו גדולה. אשמתו של סגן המפקל לא הוכחה, וכל תלונה רשמית לא הוגשה נגדו, אך עצם פירסום הידיעה בעיתון גרמה לכך שסגן

למה הוא שותק בעניין פרשת דיין? האמי גם השכר, אותו הוא מקבל מידי של מר שוקן, מקנה למר שוקן את הזכות לסתום

ניבזות לבית בושם

המבקרת לבית בושם שוב התחילה להש' תולל.

לאחר הבעיטות הבלתי-אלגנטיות, ש' שלחתי ממדור זה מתחת להגורתה של הסהרורית המסתובבת מדי שבוע במחיצתן של המזוות - חשבתי שהגברת ההיסטרית מיתנה מעט את טון דיבורה.

במשך החודשים הרבים, שחלפו מאן, לא מצאתי בכתיבתה בעיטות רבות מתחת להגורה. לרגע חשבתי שהגברת בושם למדה לקח וחדלה לטפל בקורבנותיה בש' פה נבזית, היכולה לשמש גם נשק נגדה. והנה, השבוע, עלה ביבי-השופכין שוב על גדותיו, וברשימה בשם "אונס המזוה" אני מוצא אותה שוב מלגלת למימדיה הגופי ניים של שחקנית העוסקת, בין השאר, בקריאת שירה ברדיו, בטלוויזיה ובאר למות.

מתחת לצילום של השחקנית זהרירה חריפאי, כותבת הגברת בושם: "ממנה עם זכויות בלעדיות על השיר והמשורר, בסיוגון קריאה בלתי-משתנה." וברשימה עצמה אני מוצא כתוב: "זהרירה חריפאי רואה עצמה כממונה עם זכויות בלעדיות על השיר והמשורר. השירה, היא רכוש, ממלכתה ונחלתה, ובה היא צועדת בטוחות, אי נחה בכל כובד מישקלה... לרגע אין אנו מסוגלים לשכוח מי הקורא ומי עומדת

הצד החאישי של המטבע

בפשטות האופיינית לה, חיסנה את השר בפני כל ביקורת ותחקיר. עד היום היה סתם שר-ביטחון. ומתיום: נכס, "כיוון שייך הוא הראשון הזוכה בכבוד הגדול, כדאי שנספר קצת על התואר המטוב ועל הזכויות והחובות הנופלות בידי נושאי-התואר.

נתחיל מזה שהוכות אין בכלל. ברגע שקיבלת את התואר נכס, תשכח מהחור בות, כל מילה בנותך תתפרש כחוסר כבוד בפני הכבוד וההדר שנושא עימו תוארך המלכותי. כל עיתונאי שיצא נגד התואר יהיה מחדל ביטחוני.

נכס לא יכול לטעות. הנכס צור דק תמיד.

"נכס, מהבדיל מנעחס, יכול לעשות מה שהוא רוצה, מבלי להתחשב באלה שאינם נכס. הוא יכול לטודר עתיקות, לע' רוך הפירות ארכיאולוגיות מר בלי להודק לרשיון.

יכול למכור את סחורתו הגנובה בחנוי יות, כשהוא מצרף לה את חתימתו ה' ממלכתית, והוא יכול להתעשר על חשבון משלם-המיסים, מבלי לשלם מיסים כמוהו..."

וכך הלאה. מכלא נכון? מפליא כמה הדברים, אותם כתב גפן על ספיר, מתאי מים לדיין, כל הכבוד לבחור הצעיר על אומץ-הלב האזרחי והציבורי, שגילה בכת' בו על ספיר דברים שניתן בשקט לאומרם על דיין.

יחי הסטאטוס

די, חלפו הימים של מוצרים עממיים פשוטים, השווים לכל נפש. היום הכל מיוחד במינו, הכל אכסלקוסיבי, והכל מסר מל שלב בסולם הסטאטוס החברתי. אתמול העוזרת שלי, למשל, קנתה סמר טוטריקרה חדש, עשוי סיבי פישתן הוטר כים את הספונג'ה לחוויה המעוררת את

קינאתם של כל השכנים. לתוך דלי פלסטיק, בעל עיצוב מודרני, הצועד עם הזמן, מוגה העוזרת שתי כפות תרכיז טיפאני, ששווה למים גוון ים-תיכוני וריח צרפתי פיקאנטי, ובסמרטוט-היוקרה שטפה את ריצפת העילית בבית-הכסא האכסלקוסיבי אשר בדירת-הפאר שלי בשיכון הצמרת.

כדור הארץ מפגר, כך קבעו מדענים היושבים במשרד התזמון הבינלאומי ב־פריז שם נמצא השעון האטומי הבינלאומי. מי שכיוונו שניה אחת ל־150 אלף שנה. אנשי פריז הודיעו למדעני גרינוויץ, המקום לפיו קבעו את השעות במשך מאות בשנים; כי מאז הופעל השעון האטומי ב־1958 מפגרת גרינוויץ ב־9.9 שניות אחרי הזמן האבסולוטי. משום כך הוחלט ליצור חלל זמן של עשירית השניה בין ה־31.12.71 ל־1.1.72 כך ש־המיגור יהפוך ל־10.00 שניות שלמות. משוט כדי להקל על החישובים. ולזאת יקרא פרוטזה לאמא תזה.

תקליטים

כל מי שירצה לזכור לטובה את ויטרב או התופים של שנות ה־40, ג'ין קרופה, מוטב שייזהר מתקליט חדש (מטרו 010 2356) המתיימר לייצג את כשרונותיו. אבל למעשה עושה לו שירות דב. קרופה, שהגיע לשיאו בשיחוף פעולה עם בני גודמן, היה מעורב מאוחר יותר בהמוני להקות בעלות גוון ממוסחר וחסר עניין לחלוטין, וזה נוגע לרוב הקטעים הנמצאים על־גבי תקליט זה. אם לא די בכך, הרי שהדמות הבולטת באמת בכל אריך־הנגן, היא דווקא זו של החוצצן צ'ארלי שייברס, (שמת גם הוא לפני זמן קצר). שגם הוא הטא לרוב בבאנאי ליות תמורת מוון.

ואשר להקלטות, הן באמת נישמעות היסטוריות. והרי בארכיונה של אותה חברת־תקליטים נמצאים אוספים משכנעים הרבה יותר. אז למה דווקא זה?

מעשה בחייה הוא קוריוז־בוגיים ביצירתו של איגור סטראווינסקי, קור

שרגא פריממן ז"ל
איש אחד

יון שנכתב בסוף מלחמת־העולם הראשונה, שעה שלהקת הבאלט הרוסי של דיא־גילב עברה משבר קשה ואילצה את המל־חין להפיש פרנסות נוספות.

זהו מין סיפור פולקלוריסטי סימבולי של השווייצרי שרל פרידיננד ראבויז, על חייל שמוכר כינורו לשטן תמורת בצע כסף ומתאמלל בשל כך; מאוחר יותר הוא מחזיר לעצמו את הכינור כשהוא מערים על אשדאי ומכריח אותו לקחת בחזרה את כל הכסף, אבל נופל בסופו של דבר קורבן לתככי השאול כאשר הוא שואף להשיג מנת אושר גדולה מכפי ש־הוקצבה לבן־אגוש. סטראווינסקי כתב לסיפור זה מוסיקה הספוגה הדי ג'אז ובתי קפה, עם תלבושת דיסוננטית, אקורדים גרוטסקיים והמצאות טונאליות כראוי למל־חין פולחן־האביב.

בביצוע משתתפים שבעה כלי תזמורת בלבד, מנוצלים על כל גוניהם, ואילו את הצד הסיפורי נהוג לחלק לשלושה תפקי־דים: מספר, חייל ושטן.

בתקליט ישראלי חדש (הד ארצי 14179) הצטרפו כולם לאיש אחד — שרגא פריממן, המנוח, שהנצחתו היא המבורכת והמועילה ביותר בתקליט. קולו גולש בחלקקות שמנונית ובביטחון מוחלט מן הבריטון של המספר לצורמניות של בן־בליעל, ומוכיח לכל שהבימה הישראלית איבדה את אחד השחקנים הגדולים המעטים (המשד בעמוד 11)

מרגוע קל עם דובק רויאל

התחיל הוויכוח על קו ברילב

התשובה החד-משמעית היא: לא. כמו רוב החלטות החשובות של הממשלה, החל בשטח הכלכלי וכלה בשטח המדיני, גם החלטה מכרעת זו על מינוי רמטכ"ל חדש היא פרי המיקרה בלבד. קבוצת השרים המצומצמת, המחליטה למעשה על דבר רים כגון אלה, מושפעת מאישיותם של המועמדים. ממעי מדם בקרב הקצונה הבכירה של צה"ל, וכו'. כל אלה הם שיקולים חשובים.

אך אין קבוצה זו לוקחת בחשבון את השיקול החשוב ביותר: מהי גישתם של המועמדים? הממשלה אינה קוראת למועמדים העיקריים, אינה מחליפה עימם דעות, אינה שומעת מהם בפיהם, מהן ההערות והביקורת שיש להם לגבי הדוקטרינה הקיימת. שאדה זו אינה מתעוררת.

לא תתואר כלל החלטה ממשלתית חשובה בתחום זה, שלא תביא בחשבון את הוותיקנות הצבאית המוסמכת. כשנמסר לממשלה כי הי מטכ"ל סבור שהאינטרס הבטחוני מחייב פעולה מסוימת, או גישה מסוימת, כימעט ולא ייתכן שהממשלה האזרחית תתעלם מכך.

הרמטכ"ל הוא המחליט

הוותיקות כזאת משפיעה על דברים בעלי משמעות היסטורית — לא רק בעיות חימוש וציוד, העשויות להשפיע באופן מכריע על מדיניות הממשלה, אלא גם בעיות הנוגעות במישרין לקביעת עמדות פוליטיות בענייני

ההטבח החדש

במילים אחרות: אחת ההכרעות החשובות ביותר בחיי ישראל, בחירת אדם ושיטה להנהגת צה"ל במשך כמה שנים, מתקבלת בצורה שהיא, למעשה, מיקרית לגמרי.

במילים ברורות עוד יותר: הדוקטרינה של צה"ל, המשפיעה השפעה מכרעת על קביעת מדיניות המדינה, נקבעת למעשה על ידי עובדת מינויו של רמטכ"ל חדש, מבלי שהממשלה נותנת את דעתה על כך.

הוויכוח על קו ברילב

רמטכ"ל אינו, כמונו, האיש היחיד הקובע למעשה. הוא מתייעץ עם האנשים שהוא מעריך את שיי קולידעתם, ובראש וראשונה עם ראש אג"ם.

מבחינה זו יש חשיבות רבה לאישיותו של ראש אג"ם החדש, ומינויו הוא השני בחשיבותו אחר מינוי הרמטכ"ל.

היו תקופות בצה"ל שבהן היה ראש אג"ם חשוב יותר

נים כמו הסדר כולל או הסדר חלקי של סיכסוך ישראלי-ערבי, וכל דבר אחר במישור הקרוי בישראל "חוץ ובי" סחון".

איך נודדת הוותיקות כזאת של הרמטכ"ל? הרמטכ"ל מורכב מאנשים חיים, בעלי תפקידים שונים בצה"ל ובעלי דעות שונות, המושפעות מתפקידיהם ומאופיים האישי. אנשים אלה מתייעצים ביניהם, מחי ליפים דיעות.

אולם הוותיקות של הרמטכ"ל אינה החלטה קולקטיבית, הכרעה של רוב בפורום כלשהו. זוהי הוותיקות של איש אחד: הרמטכ"ל.

עובדה זו טבועה במהותה של המיסגרת הצבאית — כל מיסגרת צבאית.

בצבא אין מחליטים בהרמת ידיים. אין בו הצבעות. בכל דרג צבאי יש מפקד, והוא מחליט את ההחלטה הסופית.

בדרג העליון, המפקד הוא הרמטכ"ל. אחרי כל הדיונים וההתייעצויות, הוא מקבל על עצמו את האחריות הבילעדית.

הוא המחליט, והחלטתו שזו מועברת לממי שדה כעמדת צה"ל.

לכל רמטכ"ל -

גישה משלו

שום כך, החלפת רמטכ"לים אינה עניין של מה בכך, וגם לא עניין שיגרת.

למעשה מוחלפות תמיד, יחד עם האיש, גם שיטתו, גישתו, השקפתו. במקומן באה תמיד שיטתו, גישתו והשקפתו של האיש החדש.

כאשר החליף דויד בן-גוריון, ערב צאתו לשדה-בוקר בסוף 1953, את הרמטכ"ל מרדכי מקלף ברמטכ"ל משה דיין, היתה זאת מהפכה מדינית. דיין הביא עימו גישה ושיטה חדשות לחלוטין — השיטה של פעולות-התגמול המאסיביות, שהביאו במישרין למיבצע-סיני. (עוד לפני כך, כראש אג"ם, ביצע דיין את פעולת קיביה, שנסתיימה בשחיטה המונית).

גיישה חדשה

החלפת דיין בחיים לסקוב, למחרת מיבצע-סיני, סימנה תקופת רגיעה ממושכת, וראשית בנייתו של הצבא שעמד במיבחנו ששת-הימים. אפילו חילופי יצחק רבין בחיים ברי לב היוו מיפנה, כפי שעוד ניווכח בהמשך הדברים.

החלטה היסטורית -

מיקרית

כן, כשהממשלה בוחרת ברמטכ"ל חדש, היא בוחרת גם בגישה מסוימת, בתפיסה איסטרטגית מסוימת. תפיסה זו חוזרת לממשלה בצורת הוותיקות מיקצועיות בתקופת כהונתו של אותו רמטכ"ל.

זה ברור. זה כימעט מובן מאליה. לא ייתכן כלל מצב אחר. השאלה היא: האם מדבר ברור גם לממשלת ישראל?

דדו

סוף השבוע שעבר התקיים טכס קצר, שבו פינה הרמטכ"ל השמיני של צה"ל את מקומו לרמטכ"ל התשיעי. רב-אלוף דויד אלעזר תפס את מקומו של רבי-אלוף חיים ברילב.

לכאורה, זהו מעשה שיגרת. רמטכ"ל הולך ורמטכ"ל בא. מה גם שדווקא שני קצינים אלה הם ירדנים ושור תפים משכבר הימים, ואף יוצאי אותה עיר יוגוסל-לבית — זאגרב.

לכאורה, שום דבר מהותי אינו משתנה. במקום הצוות ברילב-דדו, בא הצוות דדו-טליק. מכיוון שבישראל, כמו בכל מדינה דמוקרטית, הצבא אינו עוסק בפוליטיקה ואינו קובע קו מדיני, אלא מבצע רק הוראות של הממשל האזרחי, אין לחילופי-רמטכ"לים משמעות מדינית.

מאת

אורי אבנרי

כך זה — לכאורה.

למעשה אין הדברים פשוטים כל-כך. לחילופי-צוותות בצמרת צה"ל יש משמעות ממדרגה ראשונה, הרבה מעבר לתחום הצבאי הצר.

ועובדה זו מחייבת, סוף-סוף, מחשבה רצינית. כי היא מוסתרת, בדרך כלל, ב"שטח מת", רחוק מעיני הפרשנים המדיניים.

מי נותן את ההוראה?

מובנה המיוחד של הממשל הישראלי, תופס הרמטכ"ל — כל רמטכ"ל — מקום מרכזי מאוד. הצבא אינו מכתוב לממשלה מדינית. בוודאי שלא. מבחינה זו מבורך המצב בישראל. אפילו בימי החרדה הגורא של מאי 1967, כשכל צמרת צה"ל איבדה את אימונה

בראש-הממשלה דאז, לא נעשה אף הנסיון הקלוש ביותר למרוד בסמכותו. רק דבר אחד נעשה: מישלחת של קצינים בכירים הביעה באוזני ראש-הממשלה את השער תיהם. אך גם על דעת אותם קצינים לא עלה לרדע הרעיון להפעיל את הצבא על דעת עצמם.

אמר לא מכבר ישראל ("טליק") טל, אחד הקצינים שהזדהו עם אותה משלחת בכל לב: "אילו מישהו היה רק משמיע רעיון כזה בנוכחותי, הייתי שולף אקדה ויורה בו." שרשרת הפיקוד הוא, איפוא, חרימשמעית: הממשלה האזרחית נותנת פקודות לפיקוד הי צבאי באמצעות הרמטכ"ל.

אך למעשה זוהי תנועה דו-סטרית. כי פקודת הממי שלה מושפעת מגורמים רבים, ובראש וראשונה מחוות הדעת המיקצועיות של הרמטכ"ל.

את הוותיקות הזאת מעביר הרמטכ"ל. פירוש הדבר, למעשה, הוא שכל פעולה ממשלתית, המשפיעה על ענייני הביטחון, מושפעת במידה רבה, ולעיתים קרובות במידה מכרעת, על-ידי הוותיקות של הרמטכ"ל.

לחידוש המיתקפה. אולם כל המיתקפות נכשלו. החזית נשארה קפואה, ובהדרגה הפכו שני קווי-החפירות למיץ לצות טורפניות, שרכבו זה מול זה במשך ארבע שנים, ואכלו מיליוני חיילים.

(המשך מעמוד 9)

מן הרמטכ"ל, בגלל אישיותו או קשריו. כזה היה יגאל ידין, כשכיהן כ"קצין מיבצעים" (תפקיד שהיה מקביל לראשי-אג"ם כיום) בתקופת כהונתו של יעקב דורי, וכזה היה ידין, באותה תקופה שכיהן כראשי-אג"ם בצד מקלף. לישראל טל יש דיעות מגובשות מאוד. הידועות היטב בצמרת צה"ל. דיעות אלה חורגות מן הדוקטרינה שהיתה נהוגה בתקופת ברילב. דיעותיו של דודו ידועות ברבים פחות, אך אין ספק שאינן זהות (ואינן יכולות להיות זהות) לגמרי עם תפיסתו של ברילב.

כלומר: כאשר מונה הצוות החדש הזה, נתקבלה גם החלטה מדינית — מבלי שהממשלה עצמה יודעת ברגע זה מהי ההחלטה הזאת.

היא תשפיע, כדי פפק, על הוציירה העיקרית שנודדה בתקופת כהונתו של חיים ברילב — קו הביצורים שקיבל את שמו.

מעולם לא הוחלט

ה עזרבה המכרעת לגבי קו ברילב היא הנשכחת ביותר: מעולם לא הוחלט על הקמתו.

כלומר: מעולם לא ישב מוסד מוסמך של ממשלת ישראל, בדק את כל הפתרונות האפשריים לבעיות הרציניות בדרום, ואחרי דיון מעמיק החליט כי הפתרון הטוב ביותר הוא הקמת קריביצורים אדיר לאורך תעלת סואץ.

הדבר פשוט קרה מעצמו.

כאשר הגיעו כוחות צה"ל בדרום לתעלה, הם עשו את אשר עושה כל כוח המגיע לעמדה כלשהי: הם התייחסו והתכוננו להתקפת-נגד.

כאשר נשאר הכוח במקום, הם עשו מה שעושה כל כוח במיקרה כזה: הוא העמיק את החפירה.

לאחר מכן, כשפתחו המצרים במלחמת-ההתשה, וריכוז מול המוצבים את כוח-האש האדיר של תותחנים הרוסיים, הפך הדבר לכוח-חיילים: לחפור, להעמיק.

כאשר נסתיימה מלחמת-ההתשה, בעיקבות האבידות שסבל צה"ל במקום, הושקע הון-עתק כדי להפוך את שרשרת המוצבים לקו שיוכל להחזיק מעמד במיקרה של חידוש מלחמת-ההתשה. מבלי שישראל תסבול אבידות דומות. הכל הבינו כי האבידות, אף שלא היו רבות בהש" וואה למקובל בארצות אחרות ובמלחמות אחרות, השפיעו באופן מכריע על המוראל של המדינה.

לפי דוברים זרים ומקומיים, הושקע בקו ברילב סכום של כמיליארד ל"י — 5% מכל התוצר הלאומי הרגלי השנתי.

דבר גרר דבר, שרשרת של החלטות קטנות הצטרפה להחלטה גדולה. אלא שהחלטה גררה לה זו לא נתקבלה מעולם באופן מוחלט ומודע.

התהליך כולו מוכיר, במקצת, את אשר קרה בחזית הצרפתית-בלגית במלחמת-העולם הראשונה. גם הגרמנים וגם הצרפתים האמינו תחילה במלחמת-תנועה. כשנתקלו זה בזה, קפאה החזית. הכוחות התחפרו לשעה קלה. עד

מטרה נוחה לתותחים, וגירוי מתמיד לתותחנים. בעזרת הפיוע הסובייטי, לא הסרים למצרים לתותחים ופגזים בחינם.

אפשר היה, לדעתם, להחליף את כל המעוזים היקרים והנייחים האלה בטאנקים פשוטים, שהם זולים יותר לאין ערוך, ושהם ניידים.

כלומר: כוח של טאנקים, שהיה מסייר לאורך התעלה, היה מבטיח את אותה הגנה עליה, מבלי לשמש מטרה לתותחים המצריים, ומבלי לעודד הווייטק.

הטאנק, הנמצא בתנועה מתמדת, מספק את כוח האש הדרוש להגנה, בזול וביעילות. משמר את הרוח המיתקפתית של צה"ל: ניהול לשימוש להרבה מטרת אחרות. המעוז, לעומת זאת, אינו ניתן לשום שימוש זור לת האחד: להגן על שטח מסויים ומוגבל, תוך משכת האש אל עצמו.

קו מאזינו ב'?

עבר לוויכוח על הדרך הצבאית הנכונה להגנה על גדת התעלה (כל עוד זוהי המדיניות הרשמית של הממשלה). נוגעות התפיסות השונות לעצם אופיו של צה"ל. בהקשר זה מופיע, בכל ויכוח, השם מאזינו.

ואכן, יש דמיון מסויים — צבאי, מדיני ופסיכולוגי — בין פרשת קו ברילב וקו מאזינו. לכן כדאי להזכיר בי קצרה את הפרשה הזאת.

בניגוד לקו ברילב, נולד קו מאזינו כתוצאה מהח"ר לטה מדינית וצבאית, אחרי ויכוח ארוך, בתודעה מלאה. "מועצת המלחמה" הצרפתית, בהנהגת המרשל-אנרי פיליפ פטן, דנה בתוכנית זו במשך עשר שנים. פטן, גיבור מלחמת-העולם הראשונה, האמין בעליונות הטרסאלית של המינגנה על המיתקפה. דאגתו העיקרית היתה נהוגה לחיי אדם. הוא היה עד לקטל המיליונים במלחמה. הוא גם היה מודע למחסור הצרפתי בכוח-אדם, בהשוואה לגרמניה. לכן רצה למנוע קטל כזה במלחמה חדשה. הוא תבע לבנות קו עצום של ביצורים, צמוד לגבול הגרמני. בניית הקו החלה ב-1930, והתקדמה במרץ בניצוחו של שר-המלחמה אנדרה מאזינו, נכה מלחמת-העולם הראשונה. מאזינו מת ב-1932 מהרעלת-קיבה, כתוצאה מאכילת צדפים מקולקלים במסיבת ראשי-השנה. מותו היה סמלי, איכשהו, לגבי גורל הקו, שעם השלמתו ב-1935 נקרא על שמו.

הצורה של הקו היתה שנמצא במקום הלא-נכון. ב-משך אלפיים שנה, פלשו הגרמנים לצרפת לרוב דרך בלגיה. אולם קו מאזינו לא השתרע לאורך הגבול הבלגי. הצרפתים חששו להעליב את הבלגים, ולהוכיח להם שהם עומדים להפקירם בעת מלחמה. גם לא היו להם די משאבים לבניית קו יקר כה ארוך.

כשבאה המלחמה, פשוט עקפו כוחות-השריון של היינץ גודריאן, בהנהגת ארווין רומל, את קו מאזינו, והשמדו את הצבא הצרפתי מאחוריו.

בגלל הפסיכולוגיה של קו מאזינו, ובגלל ביזבוז המשאבים על קו זה, לא טרחו הצרפתיים להקים מזה האיום הנאצי צבא נייד גדול ומודרני, כפי שדרש שארל דה-גול הצעיר.

הפרשה מצאה את סופה הסמלי דווקא החדש, כאשר הציעה ממשלת צרפת את מעוזי קו-מאזינו למכירה. בנזל הזול, כמה מעוזים נמכרו, כמחסנים לירקות וכאתרי-היירות. אך לרוב המעוזים לא נמצא קונה.

התוצאה המדינית

א ינו מוסמך לשפוט בין התפיסות הצבאיות השונות (אם כי מבחינה צבאית אני נוטה, עקרונית, לצד הניידות, נגד ההתבצרות הסטטית).

אולם יש לוויכוח הזה שתי השלכות, הצריכות לעניין גם את האזרח.

ההשלכה הראשונה היא מדינית. קו ברילב הפך לפיר לבן. המיליארד שהושקע על גדות התעלה, כמעוזים שאי-אפשר להזיזם, עזר לשיתוק הנסיונות להגיע להסדר חזקי או כוזב, בדרך לשלום. פשוט חבל לבזבז את הכסף.

אילו נתקבלה התפיסה של שליטה על התעלה מרחוק, או של הגנה צמודה עליה באמצעות טאנקים ניידים, היה כיום קל יותר לממשלה לקבל את ההסדר החלקי, המבזבז על התרחקות מגדות התעלה.

לכאורה, מן קו ברילב על מדיניות הממ"ש. אף יתכן שכיום מדיניות הממשלה מגנה על קו ברילב.

כמו הוויכוח העתיק על השאלה "מה קדמה למה, התרנגולת או הביצה?" — אפשר כיום להתווכח עד בוש על השאלה: "מה גרם למה — מדיניות אי-התוודות לקו ברילב, או להיפך?"

נוהל חדש

ה השלכה השנייה היא לגבי עצם הנוהל של קבלת החלטות הרוטינורלי, במישור האינטראטגיה הגבוהה, הקובעות לאחר מכן את המדיניות.

כיום אין ההחלטות מתקבלות באופן מודע בדרג המ"ש (המשך בעמוד 24)

הביקורת על הקו

ן הרגע הראשון היו קו-הביצורים מתנגדים חריפים. הוויכוח היה רצוף ותמור, אף שרק הדים ממנו הגיעו לאוזני הציבור הרחב.

כנגד האסכולה של הקו, היו לפחות שתי אסכולות אלטרנטיביות:

● האסכולה של השליטה מרחוק, האסכולה של הקו הנייד.

שתיהן היו מאוחדות בביקורת על האסכולה הקיימת. ביקורת זו הסתכמה בנקודות העיקריות הבאות:

● קו ברילב נמצא בתחום התותחים המצריים, הארטילריה היא הנשק המצרי החזק ביותר, כי המיגרעות הצבאיות של המצרים, הכוללות במהמתי-שריון ובקרבות-אוויר, משי פיעות פחות על מלחמת-תותחים.

● עצם קיומו של הקו, הוא גירוי מתמיד לחידוש האש על-ידי המצרים, מכיוון שזוהי לוחמה פשוטה.

● משום כך הוכרח חיל-האוויר הישראלי להתערב לשיתוק התותחים המצריים, והדבר גרם לכל ההתפתחות הרתי-האסון של הפצצות לעומק מצריים, הופעת הטילים והכוחות הסובייטיים, ועוד.

● המשאבים העצומים המושקעים בקו, באו, כמוכך, עדי-חשבון המשאבים שילכו לחיות מושקעים באמצעי-ההיגוי אחרים, וגם עדי-חש"ב המשאבים שעמדו לרשות ההתפתחות הכלכלית והסוציאלית של המדינה עצמה.

טאנק במקום מעוז

א לטרנטיבה הראשונה אמרה שבכלל אין טעם להחזיק באופן צמוד בקו התעלה.

בעלי אסכולה זו משוכנעים שדי בהחזקת כוחות ניידים של צה"ל בסיני. אם יעברו המצרים את התעלה, וינסו לרכוש מאחז בגדה המיוזרחית, יהוו מטרה נוחה לשיטות-הלוחמה המסורתיות שבהן מצטיין צה"ל — התקפת כוחות השריון והאוויר.

כנגד זה טענו בעלי האסכולה הקיימת בעיקר טענה פוליטית: שאם יעברו המצרים את התעלה ויקנו אחיזה בסיני, עלולים לבוא עימם גם כוחות סובייטיים. יהיה בידי צה"ל הכוח להשמדם, אך הדבר עלול לגרום לעימות ישראלי-סובייטי הרתי-שואה.

משום כך, אמרה אסכולה זו, יש למנוע בכל מחיר כל אחיזה מצרית בגדה המזרחית. משום כך דרוש קו ברילב.

אולם האם הקו הוא הפיתרון היחיד לבעיה זו? בעלי האלטרנטיבה השנייה מוכנים לקבל את הרעיון שיש להגן על הגדה המיוזרחית הגנה צמודה, אך שוללים את קו ברילב כפיתרון לבעיה זו.

לדעתם, היה זה אכסורד להשקיע הון כמותי צבים, שאינם יכולים לזוז. כל מוצב כזה הוא

11	10	9	8	7		6	5		4	3	2	1
			15	14			13					12
			18						17	16		
	23			22					21		20	19
		28			27		26			25	24	
33			32				31		30			29
				36				35	34			
	40				39				38			37
		45	44	43		42				41		
	51		50			49	48				47	46
		56	55			54	53				52	
63	62		61	60			59	58				57
			65						64			
		69	68								67	66
				72			71					70

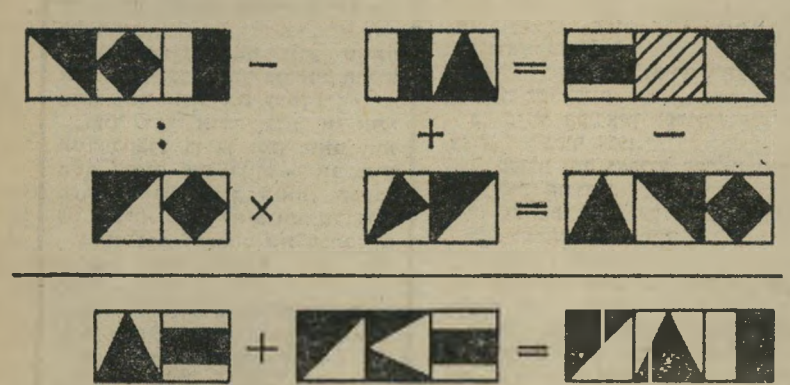
את סיתרון השבוע יש לשלוח לת.ד. 136, תל-אביב, ולציין על גבי המעטפה: "השבוע 1792". בין הפותרים יוגרלו פרסי ספרים.

במאונך: סוג מאכל (2) כלי לאיכסון שמן (3) מקל (4) צעצוע הקשור לחג עליו. מעוררת גועל (8) אדם לבן ביותר. מלכות קדומה (10) מילת שלילה (11) כהלכה (13) עב. (14) שר בממשלה (17) נוול בגוף (18) קיבוץ בדרום הארץ (20) קליע מונחה (23) מסקד הפלמ"ח (25) מטוס (26) אסיפה (27) מתכת (28) שתיקה (29) ממכות מצרים (30) עיר שבנו אבותינו במצרים (32) דמות (33) מין יתוש (35) דרגה צבאית (36) דג של מים מתוקים (41) מיסד הנצרות (42) קוסם (43) רעב (45) רעל (47) קנה (49) יחידה צבאית גדולה שאינה נהוגה בצה"ל (51) אל מלחמה יווני (53) צמד (55) בעל מלאכה (57) אוסף (58) סנדויץ (59) רז (60) תבלין (61) ארמון (63) מקום המשמש לאכסון חפצים (64) מגלגולי מסא"י (65) הלך (67) מוריד ריר (69) תל חרבות.

במאונך: (1) חוף ים ליד נתניה (5) טוב שם מ... טוב (7) תחרה (12) מילת שאלה (15) בלופר (16) משורר ישראלי (19) שן פיל (21) אות (22) קיבוץ בדרום הארץ (23) חזור (24) צד מערב (26) סוחר (28) ערפל (29) שליט מוסלמי (31) מעבר תת קרקעי (32) עיר בהודו (34) קרוב משפחה (36) בלתי נושב (37) פלא (38) ירק (39) סופר צרפתי-אלגיראי (40) תנור (41) הלס (44) קונצ'רן תעשייתי בארץ (46) רצפט (48) כלי לראיה מרחוק (50) חסר תקווה (52) כולי (קיצור) (54) תואר כבוד גרמני (56) וויר (57) נור (58) מיכל לנוזל לים (60) אחת האמהות (62) רעל (64) רקדן נית בלט אנגליה מפורסמת (66) כינוי לכלב שהוריו שניהם מאותו הסוג (68) נרגז (70) תערובת של קמח בשומן (71) מתכת (72) גיבור אגדה מתוך "אלף לילה ולילה".

חשבוע 1792

והי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל ספרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור כפל וחילוק יש למצוא איזו ספרה מייצג כל סמל של ריבוע.

את התשובות יש לשלוח על-גבי גלויות בלבד לת.ד. 136, ת"א, ולציין על-גבי הגלויה: "חשבוע 1792". הפתרון צריך להכיל את כל התרגיל במספרים. המועד האחרון למשלוח הפתרון — 12.1.72.

בין הפותרים יוגרלו שלושה פרסי ספרים.

קורא קולו של אבא מאיר רוטשילד בדמי יונו של בנו הבכור, "אל תשכחו מי אתם", ותשובתו של זה, "הם לא ייתנו לנו לשכוח".

הכוונה היא, כמובן, לגויים הטפשים והרשעים, שמעולם לא יכלו להתמודד עם הפיקחות, האצילות, החוכמה, התבונה וההלצה החינוכית של היהודי השמח והי עזו בגיטו הנחמד שלו.

(המשך מעמוד 8)

שלה. להקת הנגנים שברקע, הכוללת כמה מסולני התזמורת הפילהרמונית (אורי פיר אנקה, טליה מנזה, ריצ'ארד לסר, ואלתר מארוז ועוד) בהדרכתו של שלום רונלי ריקליס מספקת ליווי סביל אבל חסר חדות, ברק והומור, ובמקום מסיקה עם סיפור (כפי שמקובל לתאר את מעשה בחי"ל) מתקבל כאן סיפור עם מסיקה.

ספרים

רב-מכר שהוחמץ? "תורת הדפקים" של מילמן וטאוב הוא ספר הנמצא בי מכירה חופשית בכל החנויות, ללא הגבלות של גיל. זהו ספר-מדע על "תורת הגלים האלקטרוניים, פולסים ותדירות יות". ואיך זה הגיע לדפקים? זאת רק הוכחה נוספת לקשר האמץ שבין האקדמיה ללשון העברית לשפה העברית עצמה.

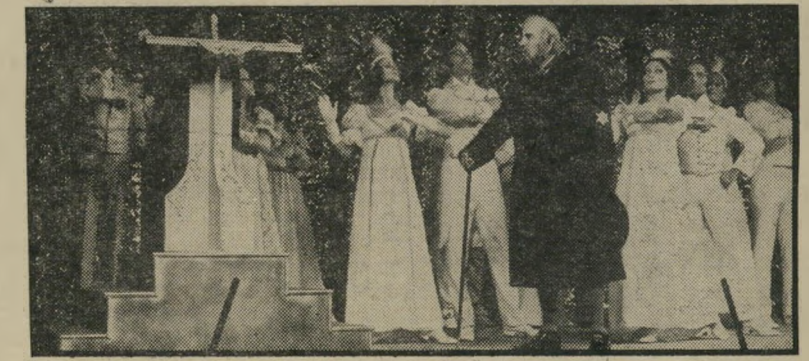
מה שסיקרה סיקורת בהצגת "שמוח ב" נלמד נכון עוד יותר כשהמזכיר בתקליט מתוך ההצגה זו (פנונודור 13001). המוסיקה של משה וילנסקי ממשיכה להיות שימור שית ההצגה אבל לא מחוצה לה, אושיק ליו משכנע הרבה יותר כאשר הוא ניראלי בנוסף לכך שהוא נישמע, ושמעון ישראלי זכה כבר לשיר פזמונים קליטים הרבה יותר, והאולפנים הישראליים הוציאו כבר מתחת לידם הקלטות משופרות הרבה יותר. אבל אם ישנו מי שהתלהב עד כדי כך מן ההצגה, עד שנפשו יוצאת למוכרת, יכול התקליט הזה למלא בהחלט את ה תפקיד.

כל מי שמתכוון לקנות את ספרו החדש של ג'ון להיקארה (במהיר של 27 ליר רות!) **מאהב תמים ומאהב רגשן** (The Naive & Sentimental Lover, Hodder & Stoughton, 1971) הוצאת משום שקרא פעם את המרדף שחזר מן הכפור, והתרשם מכך שלהיקארה הוא מומחה לספרי ריגול יוצאי-דופן, מוזר הר בזה מראש. אומנם, להיקארה כתב ספרי ריגול בעלי ניחוח ריאליסטי להפליא, אבל לסיפרו החדש אין כל קשר עם ריגול. ואם במסגרת של 200-300 עמודים דים הצליח להגיש עלילות מרתקות ורעיונות מגובשים, הרי בספרו החדש יש

אימרת-שפר, שאומצה בידי האינטלקט טואלים השמאלניים בצרפת, שייכת ל- סופר-מחזאי-סרטיטאי הנרי ז'אנסון, ש- לא היה היפי, ואפילו לא קומוניסט: "נשים — דאגו להביא ילדים לעולם! המדינה כבר תדאג לקבורתם".

תיאטרון

זכותו של המפיק אברהם דשא (התיאטרון העממי) צריך לומר שהפעם לא

"הרוטשילדים" אנטרטימיות עליזה בגטו נחמד

מעל 400, וזה כנראה גם מעל יכולתו. את ההבדל בין התמימות לרגשות נטל להיקארה מן המחזאי הגרמני פרידריך שיי לר, כשהוא מעמיד מצד אחד את התמים, האמן היוצר (ולא חשוב מה יוצר, ואם אפילו יוצר רק כמה מישפטים מוצלחים) ומגיב בכל הזדמנות ברענות הבלתי צפויה של מי שהטבע, הנסיון והחיים לא הותירו בו את חותמם. הרגשן, נוסח להיקארה הוא הבורגני, העשיר, והמתוסכל משום שלא מצא בעושר את מה שקיווה למצוא בו. הבורגני הכלוא בתוך מוסכמות, תיו, בין אשתו המשעממת והמשועממת, למישרו מגשן משדה-קרב המוביל ל- ניצחונות גדולים לאחור, בו רועות כל בהמות התעשייה בשקט ובשלווה.

עשה חאלטורה. הוא נהג כמו רוטשילד אמיתי, כשהחליט להשקיע כסף טוב ב- **רוטשילדים**, המחזמר העשיר של בוק והרגיק, מתוך חשבון שאייאפשר לצפית להצלחה נוסח אמריקה בלי השקעה נוסח אמריקה.

הוא ייבא את הבמאי פט קאמינגס, לא חסך בתפאורות (גילה שקין), ומילא את הבמה בתלבושות ואביזרים, העמיד תיז מורת מאשנים חיים, ולא מהקלטות מתות, והציף את הבמה במשתתפים, תחת לחסוך במשכורות ולקמץ בניצבים (הפשרה המ קובלת בזמן האחרון, כאשר מפיקים יש-ראליים מנסים להחזיק בעוגה ולאכול אותה גם יחד, וזאת אומרת לעשות מחזמר קאמרי עם תשעה שחקנים).

במצב כזה ברור שהרגשן נופל קורבן לקסמי התמימות, אבל תמימות אייאפשר לרכוש תמורת שום הון שבעולם, ועל כן נשאר אלדו קאסיד, גיבורו של ג'ון להיקארה, מחוץ למעגל הקושר את זוג יידיי המשונים, שאמסו והלן, המציעים לו (בתמימותם) היתמכרות לכל סוגי האהבה האפשריים, אורח-חיים מטורף מ' חוץ לכל מוסכמה ומיסגרת.

כתוצאה מכך, הרוטשילדים הוא "שו" מוצלח.

עד כאן, המחמאות. נסה לנשוח את הוהב הזה, ותראה שאינו אלא מתכת מוזר ייפת, ואפילו לא קשה, ואם המערכה הראשונה מעוררת דחיה מן הרדידות בתמליל, השורות המאולצות הנדחפות ל- תוך מה שצריך להיות, "מיספר מוסיקלי", אבל אייאפשר להבחין במוסיקה שלו, או השיר הנדחף בכוח לתוך דיאלוג, בלי סיבה בלי משמעות, ועם סימני-שאלה אחד גדול — האם באמת צריכים טוביה ר חמשת בניו (רודנסקי, שכאילו לא ירד מן הגג, וחמישה בנים, הנלחמים על ההיגוי ועל המגנינות הדורשות גם קול, לפעמים) לשכנע את הצופה הישראלי שהיו לגויים סיבות טובות מאד לשנוא את היהודים?

הקורא התמים מאמין לספר בעמודיו הראשונים. כמה רעיונות הגובלים באבי סורד וכמה קפיצות בעלילה מציגים הבי טחה. אבל כבר באמצע הספר מסתבר ש- היתה זו תמימות להאמין שההבטחה אכן תתגשם. הדרך אל הסוף היא וחילה אי- טיט ומייאשת. חבל, זה לא קרה ללה- קארה אף פעם בספרי הריגול, אולי מוטב לו שיתזר אל ההון הבטוח.

ואם המערכה הראשונה מביכה, הרי ה- שנייה מרגיזה לחלוטין. בסופה הרמאטי

שנה

סוכה

שלום הוגן וניצח, ליישוב הסיכוסך בין ישראל ומדינות ערב על-ידי הגשמתה המלאה של החלטת מועצת הביטחון של האו"ם מיום 22 בנובמבר 1967.

ועד השלום הסובייטי, ברית-המועצות
 • המעטפה המבוטלת בבולים טובי ייטיס, בה הגיעה ברכת ועד השלום הסובייטי לשנה החדשה — ראה גלופה.

שאלת

קרב!

הוד מעלתך האזרח: תהיה שנת 72 שנת ההכרעה. אתה חי בטוב שבעולמות. נומה נומה. תמצוק ובלע. חלומות פו.

אין לך תשובה. יתכן בגופו איזה אברהמי-לה את התרפים. ילחם לבדו עם הרוזנים השומרי הטוסים. יאבק לו יחידי בכל צבא העכומים שבבילגו. ואנחנו כולנו מה? הרוב הדוסק — הקק!

ג. גל, חיפה

חופש

העיתונות

„העולם הזה“ 1788, מכתבי קורא אינם שהצדיקו שריפת המערכת. איני טוען כי כל אדם צריך לאהוד את העולם הזה, לעיונותיו או דרכי פעולתו, אך גם אם אתם ביום העולם הזה, מתגנדיים לו, ושמחים על כך כי הוא הוצת, עליכם לעשות זאת בגלוי.

מדוע אתם מסתתרים מאחורי שמות כמו: „קורא“, „אחד הבוים“, „א.ת.“ וכו'. אם אתם יודעים לשמוח כליכך בהצתת מערכת העולם הזה מדוע אין לכם די אומץ לפרסם את שמותיכם במלואם.

כותב המכתב אשר מכנה עצמו בשם „קורא“ כותב: „...אם מקומכם בין עיתורי גים הראויים להנות מחופש העתונות והדמוקרטיה.“

שאלה לי אליך מר „קורא“: האם עיתון אחר היה מפרסם בכלל את מכתבך? יעקב טיימברג, תל-אביב

מסורת

של שנים

שנואה עלי שמה לאיד. במשך כל קיומו של השבועון הייתי קונה אותו בכל יום רביעי בבוקר בקיוסק שממול.

אוי למנהיג

שזה מעריצו

נדמה לי, מר אורי אבנרי, שאתה וחברך דן בן-אמוץ הינכם טינופת ציבורית מס. 1, אתם ממש מגועי-ליים!

ואין לכם מושג, אילו הגעתם לקרר סוליו של דיון — אני מבטיח לכם שהמדינה היתה מרשה גם לכם להי-פור קצת בניגוד לחוק, למרות ש-עדיין לא הוכחתם בבירור שדיון עבר על החוק.

אורי אבנרי, אתה יודע שאתה אדם המלוכלך ביותר במדינה הזאת! אתה ודאי מכיר את עצמך!

ועוד דבר אומר לך, אז אולי תגיד לחברך דן בן-אמוץ שאם הוא השב לרפוק את דיון — אז הוא טעה; פשוט, בדרך הזאת, הצטרף עוד מעריץ נלהב לאישיותו של דיון. תהיה גבר, ותפרסם את מכתבי זה בעיתון. אולי תזכיר קצת בזה משהו...

אבל אני יודע שאתה תיקרע דמים אלה לגורים, אחרי שתקרא אותם. ממני הנותב בעולם שם, צנחן לשעבר, באר-שבע

• חבל שהשירות בצנחנים לא הפך את כותב המכתב לגבר עד כדי כך שיחתום על מכתב ההשמצה שלו.

מעטמת ועד השלום הסובייטי

לשלום הוגן

המאבק

ברחוב

„העולם הזה“ 1790—1787, כתב-ביתו של דן בן-אמוץ על שוד העתיקות של משה דיין.

אני מבקש בזה סליחה ומחילה מדן בן-אמוץ על כל דבר רע שחשבתי או אמרתי עליו אי-פעם. מסתבר כי למר בן-אמוץ, משהו מניח לויברטורים השונים, יש מה לומר. והדרך בה הוא אומר זאת לאחרונה מעוררת יראת כבוד. אפילו מר-חמד עלי הגדול, בימיו הטובים ביותר, לא הלם כה קשות ומדוייקות. אלא מאי? לדיבורים ולמלים אין ערך רב בארץ הזו. מאמרים ורשימות טובים קה (תלתי שמע) חריפים ככל שיהיו — לא שינו ולא ישנו הרבה. הם ימשיכו להתנפץ אל חומת האדישות, הצביעות, המירמה והולכת השולל המגוננות על חבורת המקיאולזים-שליכיש המהווה את רוב נבחריו העם שלנו ובחיריו.

לפיכך לא נותר לנו אלא לאמץ את מסקנתם של הרברט מרקוזה ודן בן-אמוץ כי המאבק על הדימוקרטיה בימינו חייב להתנהל גם ואולי בעיקר ברחוב.

דומה שהגיעה העת לערוך רוויזיה מר-היקת לכת בכל הקונפציות שהדריכו עד כה את היסודות האופוזיציוניים האמיתיים בארץ הזו.

מ. יואש, תל-אביב

שמועות

ברחוב

ברחוב רווחות שמועות חזקות האומרות, כי יגאל אלון הקים לו באחרונה מטה מיוחד של מקורבים, שצריכים לדאוג לשני דברים: מצד אחד לשפר את תדמיתו של אלון כרהוב הישראלי ומאידך — להשחיר את תדמיתם של יריביו לכסא ראש-הממשלה. ובעיקר משה דיין, לקראת סיום הקדנציה של גולדה.

שמועות אלה גם אמורות, שאנשיו של יגאל אלון, כשם שדאגו למסור לכם את האינפורמציה על שוד העתיקות של משה דיין, וכן גם סייעו לפרסם את כל הסיורי-חונות והלכלוכים בקשר לנתיביו נפט, אוטוקורס ורד וכו' וכו', על מנת להשמיע את ספיר ולקלקל את סיכוייו כראש-ממשלה מיועד. האם זה נכון? ובעיקר מה שמעניין אותי: האם יהיה לכם דם לפרסם את המכתב הזה מעל דפי עיתונכם? יוסף גריש, תל-אביב

דמו

חנוכה

„העולם הזה“ 1789, „חיים לס-קוב מוצע לתפקיד מפכ"ל המש-טרה“, תשקיף על מינוי במשטרה.

שמחתי לקרוא בעיתונכם על-ידי שיש סיכויים שחיים לסקוב יקבל מינוי כמפקח הכללי של משטרת-ישראל.

אילו רצתה המדינה להעניק דמיונוכה כללי לכל אורחיה, לא יכלה חשוב על מתנה יותר נאה ומתאימה.

לכרת את חיים לסקוב מאז הוא לפלור-גז 6 של ה„באפס“, בקרית-מוצקין, כש-עדיין היו על תפיו הכתפיות הלבנות, לפני שקיבל את הדרגה של סגן-משנה.

חיים לסקוב, התגלה מייד כבחור מלא מרץ (הוא הישל אותנו על חוף הים ולימר דנו גיאורגייסטו); וכבר אז התבלט בי-ישרו הבלתי מתפשר.

עקבתי אחרי עלייתו בשלבי הקריירה. לדעתי הוא אחד האנשים הישרים ביותר הנמצאים כיום בישראל, ולצדדי מספרם מועט, כמו שכתוב „נער יספרם“!

אם יש מי שיוכל להעלות קרנה של המשטרה בעיני אזרחי-ישראל, לסקוב הוא האיש; ויפה שעה אחת קודם, שממ-שלת-ישראל תיתן ה„מכשלה הזאת“ תחת ידיו והוא יפאר שמה ויוציאנה מאפלה לאור-גדול.

יצחק א. דגני, טבריה

זכותם של

סרכני גיוס

סרכני הגיוס גיורא גוימן עצור כרגע בכלא 6 הצבאי. האם אתם תומכים במע-צרו או מתנגדים לו?

האם אתם תומכים בזכותם של צעירים בישראל לטוב להתגייס לצבא — (כל סקיד וחובש בו משהרר חייל לשירות) צבא כיבוש בעזה, בגדה ובשאר השטחים הכבושים?

אורי אבנרי, אל תהיה מוגילב, איזור אומץ מוסרי לפרסם עמדה מנומקת — לחיוב או לשלילה, בעיתונך.

עקיבא אור, לונדון
 • עקיבא אור, ממייסדי קבוצת מצפן, שווה מזה שנים רבות בלונדון. מכתבו הגיע על גבי גלויה המופצת ברחבי העולם

ועד המהפכנים הישראליים

צבא כיבוש

עליידי ועד הפעולה המהפכנית של ישרא-ליים בחול הקשור במצפן.

ובאשר לעצם המכתב של הקורא אור: אורי אבנרי הביע את דעתו על היחסים בין צה"ל ומחנה-השלום, השוללת סרבנות מלחמה במציאות של ישראל, במאמר הגדון: „טלית שכולה חאקי (העולם הזה 1785). יחד עם זה דוגל אבנרי בזכותם של סרבני-מלחמה מסתמים מצפוניים כנים, לזכות בשחרור משירות צבאי, בתנאי שירותו שרות לאומי אלטרנטיבי.

אורי אבנרי אינו סבור שעליו ללמוד אומץ-לב מאנשי מצפן הלוחמים את מלח-מותיהם בלונדון.

מעות

לעולם צודקת

„הפשרה שלגים בהרמון יצרה מפל-ים. עלה מפלס הכנסת (כותרת בדבר), 23.12.71.

חנה גבאי, גבעתיים

קוראים השוחחים מכתבים מתבקשים לנפח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצרפים תמר נות למכתביהם.

שאר בעילום שם: "אם הי קיבוצניק עוזי גלר בן 40 הוא הכי זקן כאן, או אפשר לצרף לעסק הזה גם את בורים ספאסקי ובובי פי"שר. הם מתאימים גם מבחינת גילם וגם מבחינת יהדותם."

זכרונות על הנס וייסוילר, מאמן קבוצת הי כדורגל הגרמנית בדרוסיה מנכ"ג לאדבך שביקרה בשבוע שעבר בארץ, העלה מאמן מכבי נתניה אלני פוקס, שהיה הניג' של וייסוילר בבית-ספר למאמנים בקלן: "וייסוילר נחשב לקשות ולמחמיר שבין מורי בית הספר. הוא היה הייקה הטיפור סי בהתגלמותו: קפדן, גוקשה ודייקן. יום אחד התערבתי עם שאר החניכים במחלקה שאצ" ליה להפוך את הגוקשה הזה לנהג פרטי שלי. הם צחקו ממני. באותם ימים עבדתי ב" מחלקת השילומים של ישראל בגרמניה. כך מומנה תקופת ליי מודי. הייתי גם חבר הנבחרת בכדורגל של בית-הספר. וייסוילר העריך כנראה מאוד את השתתפותי במישחקים. יום אחד ניגשתי אליו והודעתי לו כי לא אוכל להגיע לאימונים מפני שהדבר מתנגש בשעות עבודתי. וייסוילר אמר שלא

המלך חוסיין בתמונה שפורסמה רק השבוע, המר-אה אותו בחגיגת יום-הולדתו ה-36 שנערכה בחודש נובמבר, מוקף בנשות משפחתו. באותה הזדמנות אמר המלך לעיתונאי גרמני: "רק אללה יודע מתי יגיע יומי."

"אמי הגנרלי" תקומדיה הישראלית המצליחה, החנה השבוע מאורע משולש: מלאות שנה לקיומה של הבמה; הצגת ה-400 וחצות ה-100 של כהן שהחליפה את גאולה נוני. במסיבה שנערכה במועדון ה"קינגס קלאב" כיבו חברי הצוות בפעולה משולבת 400 נרות על עוגת יום-הולדת. במנוחה, מימין לשמאל: צבי ירון, טלי גולדברג, המחבר אתל שגיא, בני עמרני, מיני בורארי, נורית כהן, יוסף לוי ומפיק ההצגה מנחם נוביק.

יסקים לכך בשום אופן. מאותו יום ואילך הוא היה מגיע כמו שיעון למקום עבודתי. נכנס ולו-קח אותי במכוניתו הפרטית ישר לאימוני. כך זכיתי. זה עלה לחבר'ה הרבה הרבה בקבוקי בירה."

האורח הראשון בתוכנית הטלוויזיה החדשה אלה הם חייך שבעריכת עמוס אטיני גר, היה אמור להיות ח"כ אליהו ששון. בגלל מחלתו של ששון, ערכו את התוכנית עם המשורר חיים גורי, הביי או לאולפן את חבריו מכל הי תקופות. חבר אחד שלא הצ" ליהו למצוא, למרות החיפוי שים הטלפונים שהגיעו עד לי מוסקבה, היה איש המיתורין יוסקה ג' (גבעון). ועורכי התוכנית נאלצו להסתפק בכי תמונת האיש במקום ראיון חי.

משפט הסמים והתנהגות פרועה בבית-המשפט, התנפל בצעקות על בכר שישב ליד שולחן סמוך: "הנה החרא הזה! אני כבר אלמד אותך מה זה לעשות צחוק מאנשים! חתיכת חרא!" השיב לו בכר: "חרא אתה בעצמך!" וזהר: "אני תיכף קם עליך. בכר: "אתה יכול לנשק לי בתחת." וזהר: "תה, או, זה עיתונאי. זאת הדוגמה של עיתונאי." בכר: "שוק בדרן!" הפסוק האחרון הרתיח את אורי וזהר והוא רצה לקום ולהראות לבכר מי פה בדרן. רק מאמציו של עורך-הדין הגלר מנעו זאת. למי שלא מעורכן, סיבת הדיאלוג הוא מאמר דימיוני של בכר שרמו על מעצרו של בדרן שזכה ב" טיפול מיוחד בכלא אבוכיב."

אחד הצופים בתוכנית הטלוויזיה ברוכים הבאים שר בהנחיית אורי וזהר, שורד רה בשבוע שעבר מהיאחזות נח"ל קליה, היה מפקד הנח"ל אל"מ צבי לבנון. באותה תוכנית השתתף בין השאר גם סולן צוות-הווי של הנח"ל יזהר כהן. כשראה לבנון את יזהר על המסך הקטן, הודעו משיערו הארוך, טילפן לקצין התורן של היחידה, שהודיע ליהרר שעליו להסתפר. למחר רת הגיע יזהר לבסיס כששיר ערו קצוק, אך זה לא הציל אותו מלחטוף 16 ימי ריתוק-מתנה.

לרוג'ר מור, המוכר יותר כסימון טמפלר, המלאך יש טענות נגד הטלוויזיה הישראלית. כשפגש בלונדון את העיתונאית רבורה נמיר קבל בפניה: "מדוע תירגמתם את שם הסידרה שלי להמלאך? הרי התירגום הנכון הוא הקדוש. ובכלל, תארי לעצמך שאני מגיע לישראל. ובמקום הכתר העגול שלי יש ימינו לי מגידוד על הראש."

הצגת השבוע שנערכה במיונן בית-משפט השלום ב" תל-אביב, כוכבי ההצגה היו אורי וזהר והעיתונאי אהרון (מאזני זדק) בכר. וזהר, שר ישב בחברת אריק איני שטיין ועורך-הדין יעקב הגלר הממשש כסניגורו ב"

שעה. האולם היה מלא מפה לפה ומרקוזה התנצל על האי-חור ועל כך שהוא לא יספיק לעצור על כל השאלות מפני שהוא ממחר לירושלים. צעק לעברו אחד הסטודנטים: "מה יש, גולדה מאיר מחכה לך?" השיב לו מרקוזה: "הלוואי ש" היתה מחכה לי."

משרד-החוץ הזמין ל-ארץ משלחת של חמישה קרי-קאטוריסטים פוליטיים בכירים מארצות-הברית, כדי להציג ב" פניהם את המציאות הפוליטית החדשה בארץ. בראש המשלחת עמד יושב-ראש אירגון הקרי-קאטוריסטים הפוליטיים באר-צות-הברית ומועמד לפרס נר ליצר - לא אחר מאשר רענן לוריא, הישראלי שהפך ל-קריקאטוריסט ראשון במעלה בארצות-הברית. כשקיבל לוריא את ההזמנה, סבר שזאת טעות, כתב למשרד-החוץ: "האדתי ממילא נתונה לכם."

במשך למעלה מארבע שנים סמר הפירסומאי ארינון הדר סיפור מותח באמתחתו. עתה, משהוציא לאור את סיפ"רו הראשון הפלגה, שיבץ את הסיפור כאחד מאבני הדרך, אותם עובר הגיבור. הקטע ב" ספר, הודן בצורה היתולית ב" מלחמת-שתי-הימים, הוא סיפ"פור אמיתי שאירע לאחד מי ידיו של ארנון במלחמה. אותו ידיד, בלוויית שניים מ" חבריו, נשלחו לסיוור במידבר סיני, ובסופו של דבר כמעט ונהרגו בשל אכילתיית של מציות. הא כיצד? מעשה ש" היה קל: היה: השלישייה הי עליזה שטעה במהירות בקומנ" דקר, איבדה בסערת הקרב את השיירה אליה הוצמדה. כעבור יום של נדודים וחיסופים, נתי קע ריכבם בחולות סיני. וכך, במשך שלושה ימים, עד אשר איתרו אותם מטוס ישראלי, גי ונוו רק ממציות צבאיות יב שות שכמעט חנקו אותם.

הצגת השבוע שנערכה במיונן בית-משפט השלום ב" תל-אביב, כוכבי ההצגה היו אורי וזהר והעיתונאי אהרון (מאזני זדק) בכר. וזהר, שר ישב בחברת אריק איני שטיין ועורך-הדין יעקב הגלר הממשש כסניגורו ב"

ואילו עזר וייצמן הור דיע השבוע: "אני עכשיו אלוף (מיל.), שר (מיל.) ועתה גם גיס (מיל.)."

מה הדהים את הפרור פסור הרברט מרקוזה, הי פילוסוף של השמאל החדש, יותר מכל? הכיעור של העיר תל-אביב. באוני אורחים שנפ" גשו עימו בעיר זו, הביע ביי קורת חריפה על תוכניות הבי נוי של העיר, על מלונות-הענק המנתקים אותה מן הים, ועל השיחור המלאכותי של העיר העתיקה של יפו.

להרצאתו בפני סטור דנטים של אוניברסיטת תל-אביב, הגיע פרופסור הרברט מרקוזה באיחוד של כמעט

שר-האוצר פינחס ספיר אינו מלקק דבש בימים אלה. הוא שותה אותו. השר נאם בוועדת-הכספים של הי כנסת, וחש צרידות בגרונו. אחת המלציות הוועקה מי המיונן להביא דבש, והשר עירבב אותו בחלב החם ש" שתה.

העולים החדשים מי ברית-המועצות מביאים עימם, בין שאר החפצים, גם צרור שלם של בדיחות חדשות מי ברית-המועצות. למשל: מוכ"ל המפלגה הקומוניסטית, לייאר ניר ברנז'יב, יושב ועובד בקרמלין, כשמזכירתו מתפרצת לחדרו ואומרת: "בוא תראה, בחוץ אוכלים 500 איש." ברי ז'נייב נרגז על ההפרעה ומגרש אותה. כעבור שעה היא מת" פרצת שוב: "בחוץ אוכלים 5000 איש!" הוא שוב מגרש אותה, ושוב היא מתפרצת כעי בור שעה: "בוא מייד, בחוץ אוכלים 50,000 איש!" לבסוף הוא שאל: "השתגעת להפריע לי? מה זה חשוב?" והיא עור נה: "אבל הם אוכלים במקי לוח!"

מובן שהארץ היתה מור צפת השבוע בדיחות על גיי רושי מושה דיין. לפי גירסה אחת, חותם שריהביטון עכ" שוי במילים: "רות סוף". לפי גירסה אחרת, התגרש מפני ש" לא רצה עוד להיות גיסו של עזר וייצמן.

ואילו עזר וייצמן הור דיע השבוע: "אני עכשיו אלוף (מיל.), שר (מיל.) ועתה גם גיס (מיל.)."

מה הדהים את הפרור פסור הרברט מרקוזה, הי פילוסוף של השמאל החדש, יותר מכל? הכיעור של העיר תל-אביב. באוני אורחים שנפ" גשו עימו בעיר זו, הביע ביי קורת חריפה על תוכניות הבי נוי של העיר, על מלונות-הענק המנתקים אותה מן הים, ועל השיחור המלאכותי של העיר העתיקה של יפו.

להרצאתו בפני סטור דנטים של אוניברסיטת תל-אביב, הגיע פרופסור הרברט מרקוזה באיחוד של כמעט

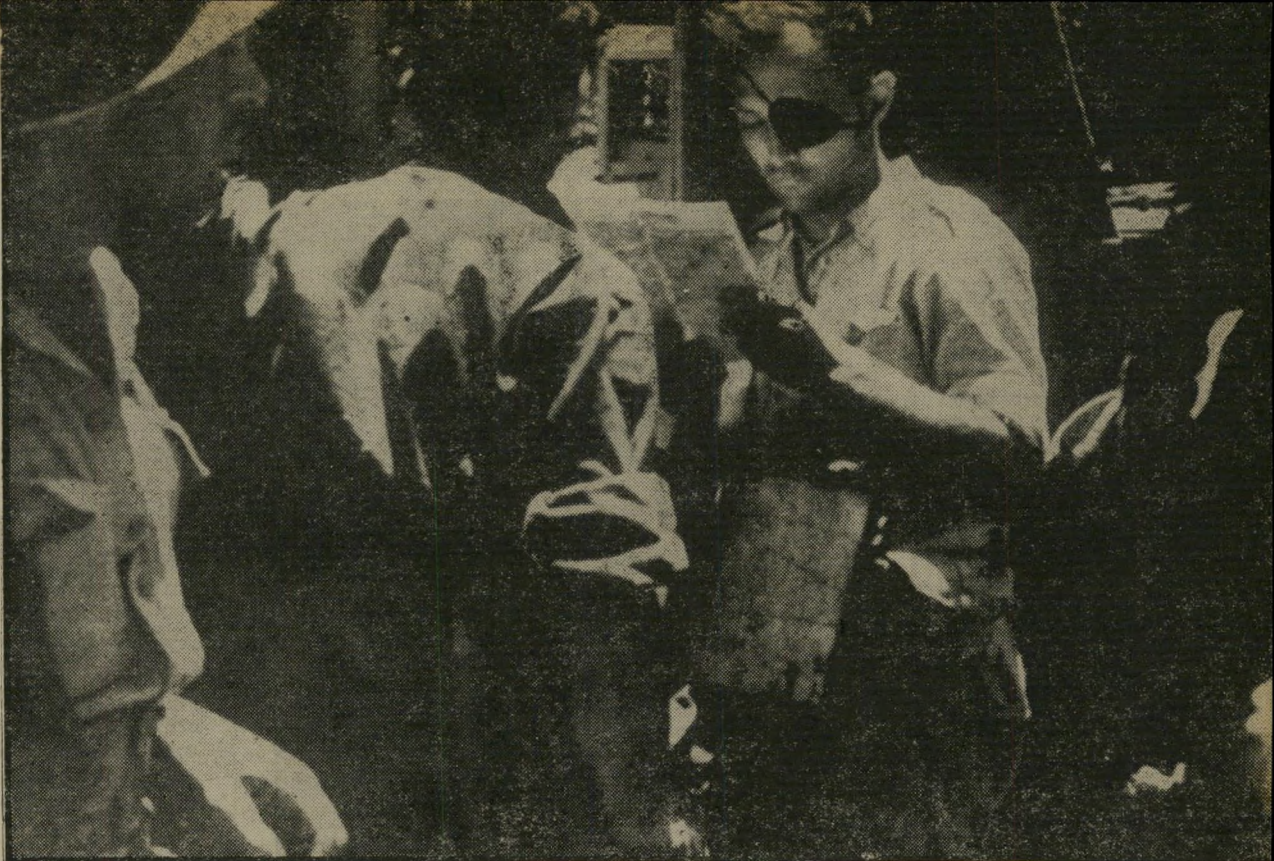
בריג'יט בארדו (37) נכחה השבוע בחנוכת המועדון החדש לאנשי הצמי רת הפאריסאית, "ריגינסקיה", בו זרמה הוודקה כמים. בריגיט פגשה במקום את מורגט מרקוב, ידידתו הטובה של בעלה הקודם רוג'ה ואזים, לה הדביקה נשיקה על הלחי.

החמונות בעמוד זה
הן מאלבומה
הפרטי של רות דיין

רות דיין
לכתבת

העולם הזה

הגבר שאהבתי משה דיין בתצלום מקרבות מלחמת תש"ח מוניין במפה בעת התייעצות מפקדים. הלוחם הנועז והמבריק היה גם אישיות שעורר את הערצתה של אשתו, הפך לאגדה גם בבית. היה זה אופייני לו, כי הרטייה שהבליטה את נכותו - הפכה לאבזור שסימל יותר מכל את החילה שאפפה אותו.

"חיייתי שם אנדה"

אפורה, טבעת עתיקה על ידה, קיבלה רות את פני בחיך אמוץ. מעד הקור נשקפו תמונות ענק של בן-גוריון, משה דיין, והילדים. ככל שהראיון התקדם, הדך וניגלה, מתחת לחיך ודנסיון לשמור על חמוראה, מה שהסתתר מתחת: הכאב.

כתבת "העולם הזה" שודה תבור היתה העיתונאית היחידה שבפניה ניאותה רות דיין להתראיין, לאחר גירושיה. מדווחת הכתבת על נסיבות הפגישה: האשה שפגשתי לא נראתה כמיועדת עליוה דנישוואים. בשמחה

רות -- מה דעתך על הגברת רבינוביץ?
 "לפני עשרים שנה הייתי נורא נאיבית. היום אני מבינה שלא נולד הגבר שאין לו פרשות צדדיות. ביחוד גבר כמו משה. בעל הילה לא רגילה כזו. אילו ראית כיצד נפלו לרגליו הנשים, בזמן הסיוור שלנו בארצות-הברית, בקיץ האחרון. כמו לרגלי אליל. ולמשה. כמו כל גבר, יש את החסר רונות שלו. לצד יתרונותיו.
 "את הגברת רבינוביץ אינני מכירה. לוא הייתי רואה אותה לפני ברחוב. לא הייתי יודעת שו היא. אינני מאמינה גם כי משבר הנישואים שלנו קרה בגללה. גם

ומשה לא יכנים אשה אחרת לביתנו!"

הסיפורים כאילו עמדנו כבר להתגרש בע" בר בגללה. אינם נכונים. מעולם לא עמדנו להתגרש בעבר. שנים לאחר שזה קרה, נודע לי כי פולה בן-גוריון עשתה בזמנו לגברת רבינוביץ סקנדל, בגלל שהיא ניהר לה רומן עם משה. אבל לא זה מה שהביא לגירושנו.
 "כל ההתייחסות הזאת לגברת זו או אחרת, כגורם לגירושים, היא מגוחכת. כל דבר אחד אני יכולה להגיד לך: כל זמן שהיינו נשואים, היינו נשואים. כל הסיפורים כאילו חיינו בנפרד, הם שקר. כשאני רואה מסביבי את הגברים כיום, ואת ההתנהגות שלהם, אינני יכולה שלא להביע את הערכתי למשה. כן, גם היום, אחרי הגירושין. תמיד זכיתי להערכה וכבוד מל-אים מצידו.
 "כואב לי מה שנכתב בעיתונים על הגיי רושים, יותר נכון, איך שנכתב. כל העסק הפך, בעיתונים, לחיגא ציבורית. מין פסטיבל. אינני רואה מה השמחה כאן. שלא לדבר כבר, כי כל הסיפורים שנכתבו כביכול מפי, לא היו אמת.

שלושת ילדי זכר לימים מאושרים: שלושת ילדיהם של רות ומשה דיין. מימין לשמאל: יעל, שהפכה לסופרת ידועה ("פנים חדשות במראה"). אסי, שהתפרסם כשחקן קולנוע ("הבטחה עם שחר"), ואודי, שהלך בדרכי אביו בנעוריו, היה לחקלאי שלוו, רחוק ממהומת הפוליטיקה וחיי הציבור הסוערים. שלושת הילדים נשואים.

„אבל כמוכן. איך אפשר אחרת?“
 „ישנן שמועות עקשניות כי משה יתחתן בקרוב עם הגברת רבינוביץ. מה דעתך?“
 „אינני מאמינה. לדעתי, משה לא יכניס אשה אחרת לבית. הוא יעדיף למלא אותו בעתיקות. משה הוא אדם האוהב לחיות עם עצמו.“
 „ואת, רות: עם מי את עומדת להתחתן, ומתי?“
 „הבעייה שלי היא במי לבחור. עד כמה שהבנתי מהעיתונים. לדבריהם. היו לי, עד הבוקר, כבר חמישה מועמדים. ביניהם רופא ידוע וסופר מפורסם. הבוקר שמעתי שנוסף שיש, איל-נפט.“

„גם הסיפורים כאילו ביתנו לא היה בית הם שטות גמורה. היה לנו בית, בית חם ויפה. משה היה כל השנים אבא וסבא למופת.“

■ ■ ■
כן אבל איזה בעל הוא היה? האם יכולת להישען עליו, במשך שנות חייכם? האם הוא עמד לימינך?
 „אינני יודעת כמה נשים נשענות על בעליהן. אנחנו היינו שותפים בכל, לכל אורך הדרך.“
 „האם הגיעו לאוונג'ר השמועות, במשך כל השנים, על רומנים שונים שהיו לו —

מעולם לא הרשתי לעצמי לפגוע במשה באיזה צורה שהיא

„מובן שכל השמועות הללו הן הבל. אי-נני חושבת כלל להתחתן, ואין שום מועמד.“

מלבד הגברת רבינוביץ?
 „אני מזמן כבר חיה בהרגשה עמוקה שמשה יצא מתחומי הפרטי, והפך למעין נכס ציבורי, השייך לכל העם. במובן ידוע — גם לכל נשות העם. אם לטוב ואם לרע. מה שהוא לא יעשה, ואיך שהוא לא יתנהג — הכל ייסלח לו. אני חושבת שאני

■ ■ ■
האם משה הוא אותו אדם שאיתו התחתנת לפני 37 שנים?
 „ההתנתנות לפני 37 שנים?“

עם משה בבית

צילום משפחתי לאחר הולדת הנכד, בנה השני של יעל, על מירפסת הווילה בצהלה. יעל ואמה מתבוננות מוקסמות בפספוס חנם בשלוה, כשהסבא המפורסם ניצב ממעל.

„אין תגובה.“
 „מדוע החיפזון הזה, שבו התגרשתם?“
 „זו טעות. החלטנו על כך כבר לפני זמן רב.“

„האם לך היה פעם רומן עם גבר אחר?“
 „מעולם לא הרשיתי לעצמי לפגוע במשה באיזה צורה שהיא. מעולם לא נראיתי במ-קום פומבי עם גבר אחר. על רקע רומנטי. ועובדה גם כי שמי לא השתרבב מעולם לשום מדור רכילות. בהקשר זה, הגבר היחיד שחיוור אחרי, בעבר הרחוק, ושהיה לו סיכוי להתחרות עם משה, היה יגאל מוסינזון. הוא חייב לי עד היום ספר, מאר-תה תקופה.“
 „מי יום את הגירושים?“

■ ■ ■
איך הגיבו הילדים?
 „הילדים כמוכן אינם חניוקות עוד. הם קיבלו את זה כעובדה. עובדה די עצובה, (המשך בעמוד 26)

אני אוהבת לאפות
 רות במטבח, מפעילה את המיקסר בעת הכנת עוגה — הפעילות הקולינארית החביבה עליה ביותר. למרות ששקעה, עם השנים, יותר ויותר בפעילות ציבורית, המשיכה רות לנהל משק-בית למופת, גם לאחר שהילדים עזבו את הבית.

בחצר העתיקות

צילום משפחתי רשמי של רות ובעלה בחצר הבית. ברקע שורות של מימצאים ארכיאולוגיים, ובחזית גבר ואשה שעברו את מרבית חייהם ביחד, החליטו, לאחר 37 שנות, לפרקם.

„לא, ודאי שלא. ההילה שאפפה אותו בשנים האחרונות סוככה לו את הראש, בלי כל ספק. צריך להיות בלתי-אנושי כדי להתעלות מעל הילה כזו, ולהמשיך לנהוג כאחד האדם. ומשה, עם כל מעלול-תיו, הוא רק אנושי. מאוד אנושי.“
 „רות, האם ייתכן שהוא היית נשאת בבית, עקרת-בית קטנה, במקום להפוך לאשת-ציבור — היית מצילה את הנישור אים?“

היחידה שמכירה אותו באמת, ובפירושו לא הייתי מסוגת אותו בין ל"ו הצדיקים — אך אני מאמינה בו.“
 „האם היו לך הרבה רגעים מאושרים לצידו של משה?“
 „כן. היו לנו הרבה ימים מאושרים. אך אף פעם לא אשכח את התקופה לפני מלחמת ששת הימים. כשלקחתי טרמפיט-טיים במכונית, והם גילו מי אני. ההערצה, הכבוד, האהבה שהמטירו עלי — כנושאת

„משה הוא נכס ציבורי השייך גם לכל הנשים“

„אני חושבת שמשה העריך תמיד את העבודה הציבורית שלי. הוא גם עזר לי הרבה בכך. ביחוד במגעים שלי עם ערבים. במסגרת האגודה להתקרבות יהודית-ערבית. בית, אינני חושבת שכל גבר היה משלים עם כך שערבי יצלצל הביתה ויומין את אשתו לפגישה, ציבורית ככל שתהיה. לא-זה כבר נידח. אינני חושבת שלעבודתי זו היה משקל בשאלת הגירושים.“
 „למה אם כן התגרשתם?“
 „זה נגמרה. החיים המשותפים שלנו פשוט הגיעו לסיומם.“

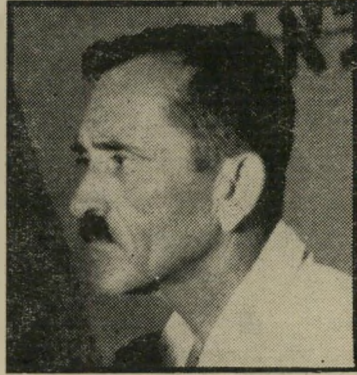
השם דיין — לא יישכחו ממני כל חיי. אז הבנתי לראשונה כי משה הפך לסמל.“
 ■ ■ ■
די, יום, לאחר הגירושים — לוא היית יכולה לחזור 37 שנה אחורנית — האם היית חוזרת על חייך?
 „כן. בהחלט. הייתי מתחתנת עם משה, וחיה בדיוק את החיים שחייתי. אינני מצטערת על אף רגע. שום גירושים אינם יכולים למחוק גישואים כאלה.“
 „האם תמשיכי להיקרא רות דיין?“

והדברים הושמו בפיו של אחד מגיבורי הספר. לאחרונה, כאשר פירסם שבתי טבת את ספרו על דיין, חזר ותיאר את הפרשה. לראשונה זיהה את דיין כגיבור ספרה

האשה הדסה ירמיה, שאימצה לעצמה את השם „הדסה מור“, פירסמה את פרשת יחסיה עם דיין.

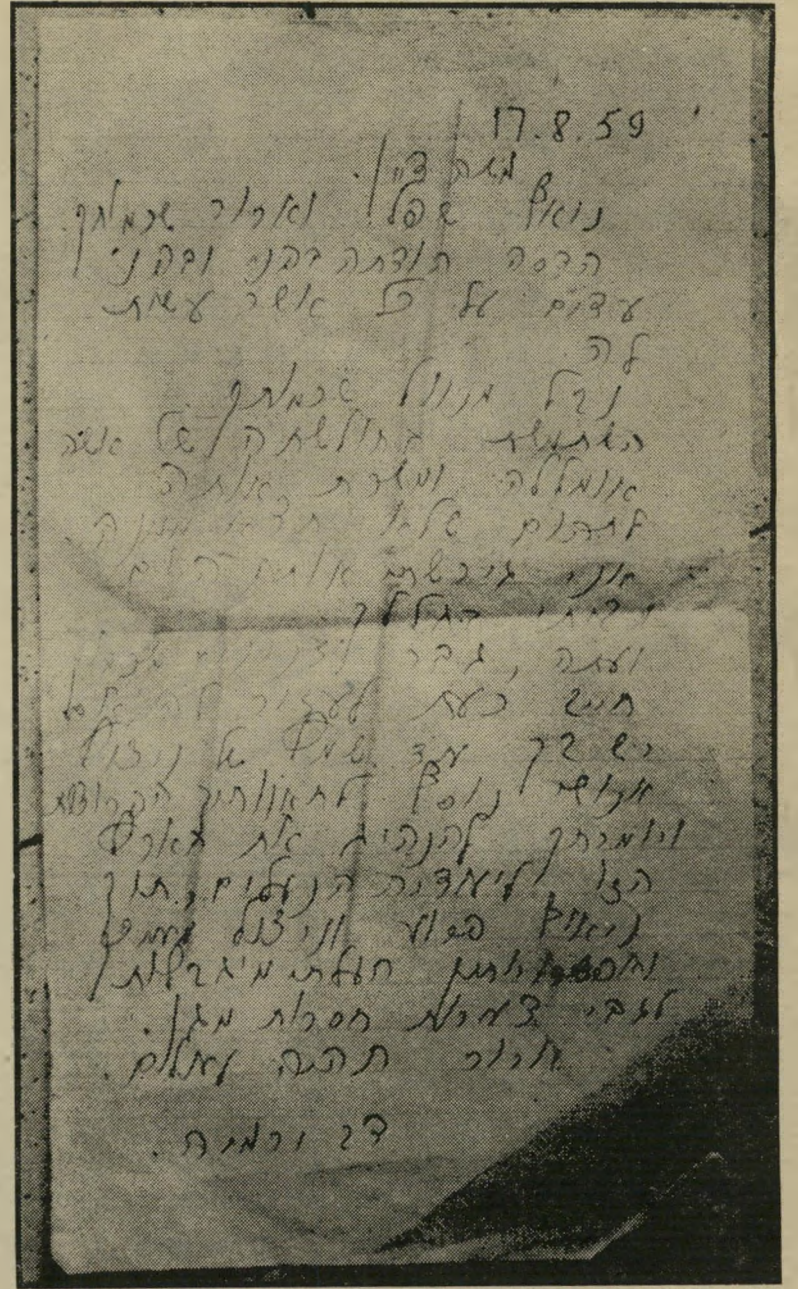
דיין. ירמיה חי באושר. הוא נשלח לתפקיד מרוחק, בגבול סוריה, ואשתו הצעירה רה, הדסה, שכרה חדר בירושלים, כדי ללמוד באוניברסיטה. שכנה, בחדר סמוך, היה סטודנט אחר: משה דיין, שעם סיום כהונתו כרמטכ"ל (בראשית 1957) עבר גם הוא תקופת לימודים. לפתע נודע לירמיה כי היחסים בין אשתו הצעירה ובין ידידו עברו מזמן את שלב השכנות הטובה. הוא הודע, כפי שרק אדם שהקריב את כל עולמו למען אשה צעירה יכול להודיע. בשיא התרגשותו, כתב ירמיה מיכתב אישום למשה דיין, יחד עם מיכתבים

דוב הבעל המרומה דוב חצור של דיין מימי הילדות בנהלל, הזרעו מהיחסים שבין אשתו לבין דיין.

נרגשים לרות דיין ולדויד בן-גוריון. רות ענתה כעבור יומיים במיכתב נרגש, בו גילתה בפעם הראשונה את כל דעתה על בעלה. אין ספק שראתה בירמיה אה לצרה ופתחה לו את סגור ליבה כדי לנחמו. בן-גוריון, שגר אז בבית-חיים על הר-כנען, שהפך לבסיסו במשך כמה ימים במסע-הבחירות לכנסת, השיב במיכתב ארוך, בו הביע את השקפת-עולמו לגבי מעמדם וזכויותיהם של מנהיגים לאומיים. נראה שדוב ירמיה לא הסתפק בכך, כי כעבור שבועיים כתב לו בן-גוריון מיכתב שני, שכלל גם הערכה לרות דיין. מיכתב שלישי כתב בן-גוריון לירמיה ב-22.11.59, והפעם בנימה מפלגתית מסויימת (ירמיה הוא איש השומר הצעיר).

דרכים לווהטות של מתי יניב דסה ירמיה, שאימצה לעצמה את השם „הדסה מור“, פירסמה את עיקרי

של מור. גם הוא ציטט את מיכתבו של בן-גוריון, אך רק במקוטע ובגוף שלישי. המיסמים המלאים מתפרסמים להלן זו הפעם הראשונה.

„נואף שפל וארור שכמותך!“

ד פידרה נפתחה במיכתבו של דוב ירמיה: 17.8.59. משה דיין. נואף שפל וארור שכמותך. הדסה הודתה בפני ובפני עדים על כל אשר עשית לה. נבל מנוול שכמותך. השתמשת בחולשתה של אשה אומי ללה ומשכת אותה לתהום שלא תצא ממנה. אני גירשתי אותה היום מביתי בגללך. ועתה, גבר זנונים שכמוך, חייב כעת לעזור לה, אם יש בך עוד שמץ של ניצוץ אנושי נוסף לתאוותך הפרוצות

המיסמכים הסודיים של פרשת ירמיה

ויומרך להנהיג את הארץ הזו ליעודיה הנעלים, תוך ניאוף פרוע וניצול מעמדך ואפשרויותיך הבלתי-מוגבלות לגבי צעדי רות חסרות מנון.

„אני מחוסנת נגד שוק נוסף“

ת שובתה של רות דיין מהווה, אולי, את המיסמך האנושי המזעזע ביותר בכל הסידרה. הוא כתוב על נייר-מיכב תבים פרטי, הנושא בראשו את חתימתה המודפסת. 16.9.59. דב יקירי, אני ממחרת לענות למכתבך כי ייתכן

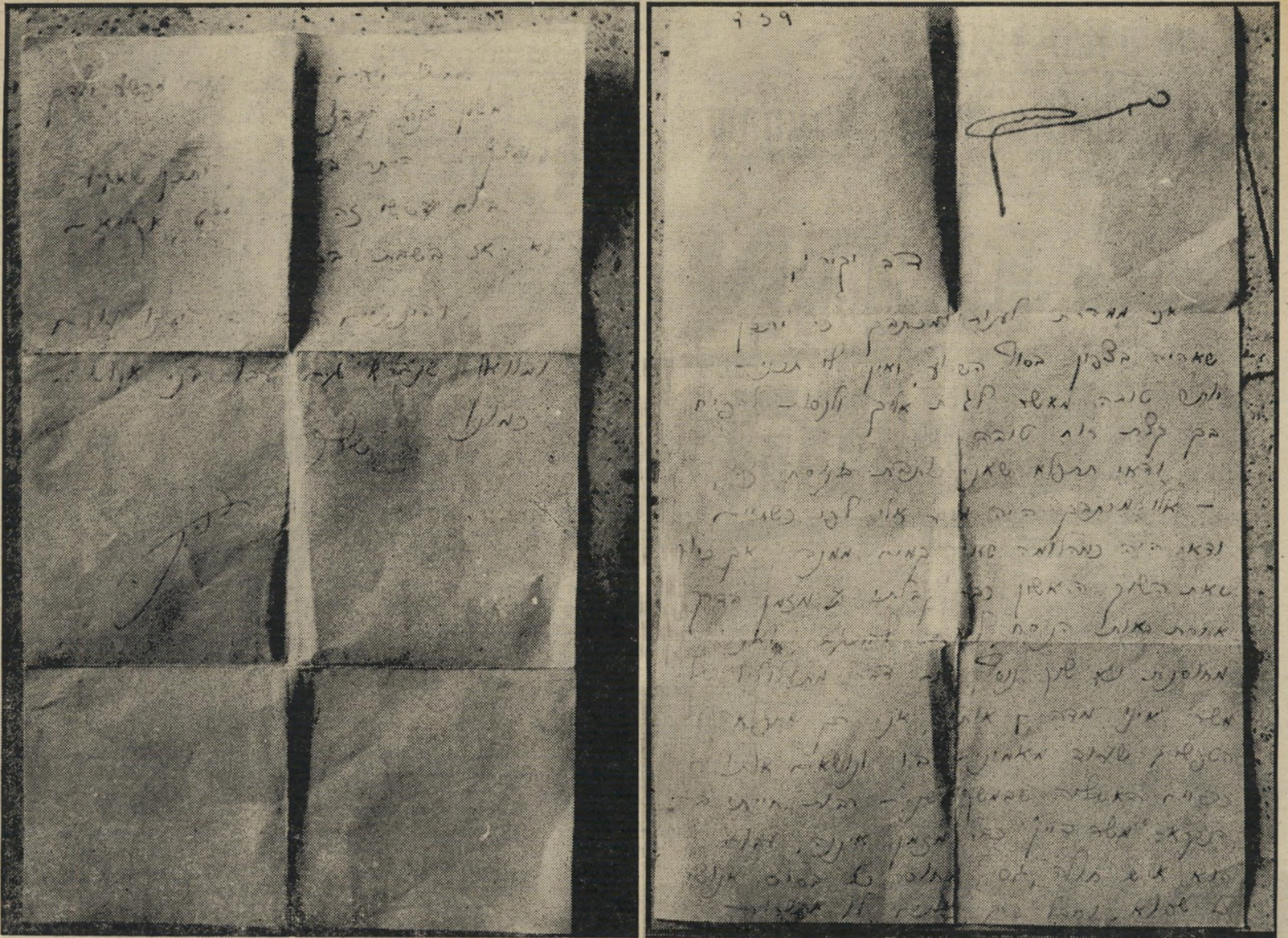
רות דיין ודויד בן-גוריון על חיי האינטימיים של משה דיין

הפרשה בשנת 1963, כאשר הוציאה לאור ספר בשם דרכים לווהטות. ספר זה הכיל את כל השמות והפרטים הנכונים של הפרשה, אך תחת לחץ שיני תה את השמות. במקום „משה דיין“ הור פיע בו „מתי יניב“. אך כל הארץ ידעה במי המדובר (העולם הזה 1358).

(אילון) וסגן-אלוף בצה"ל. בגיל העמידה קרה לו דבר שכבר אירע לא פעם: הוא התאהב עד מעל לראש בנערה צעירה, ששירתה ביחידתו. שמה היה הדסה בן-יקירי. ירמיה, אדם רציני, לא רצה ביחסי עגבים קליידעת. הוא הסיק את מלוא המסקנות: התגרש מאשתו והלך אחרי אהבתו. הוא שילם מחיר כבד מאוד, כי במכה אחד איבד את אשתו, ילדיו, מקור מזון בקיבוץ וכל חבריו, שסברו כי עשה עוול לאשתו. הוא עבר לקיבוץ שריד. אדם שעור לו בשעת צרה היה משה

במשך 15 שנה היו חייה של רות דיין, בצד בעלה משה, העמדת-פנים אכזרית. היא נהגה כאשה מסורה, אף שהנשואין התרוקנו מזמן מתוכנם. אפילו השבוע, נמנעה ממתחת ביקורת חריפה על משה דיין (ראה עמודים 14-15). מה באמת חושבת רות דיין על הגבר שהיתה נשואה לו במשך 36 שנה? אין ספק שרות דיין מכירה את משה דיין יותר מכל אדם אחר בעולם. דעתה עליו אינה רק עניין פרטי — יש לה חשיבות ציבורית ממדרגה ראשונה. קיים רק מיסמך אחד המלמד על כך. זהו מיסמך כמוס, מהתאריך 16.9.59. שקרוי „פרשת ירמיה“. עיקרי פרשה זו כבר התפרסמו בעבר, תחילה ברמזים ולאחר מכן גם במפורש. דוב ירמיה, חברו של דיין בימי היל-דות בנהלל, היה חבר קיבוץ השומר-הצעיר

מכתבה של רות דיין לדוב ירמיה, המכיל את תאור דמותו של משה דיין

„האשלייה הנקראת משה דיין... הוא איש חולה, גם, חסר כל בסיס אנושי...”

הממשלה עסוק במסעיה הבחירות, והבטיחה תשובה ופגישה קרובה. בן-גוריון התפנה כעבור שלושה ימים וכתב את מכתבו הארוך. המשתרע על גבי שלושה עמודים בכתיב צפוף.

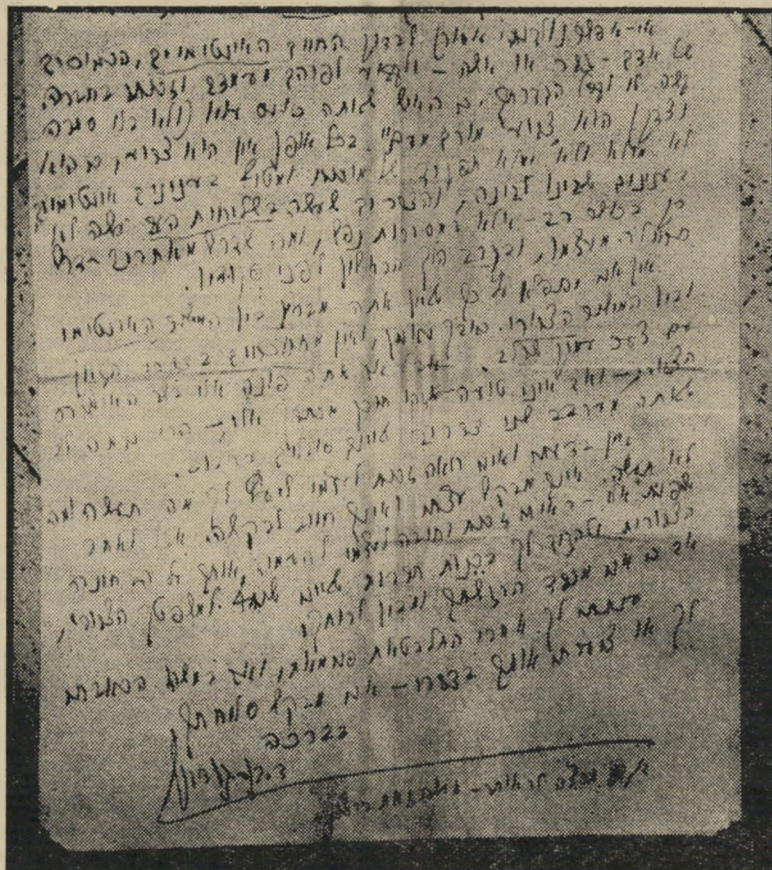
הנה הנוסח המלא, המתפרסם לראשונה:

הר-כנען, 19.9.59.
פרטי - אישי.

לחבר דוב ירמיה - שלום רב.
מכתבך מיום 14.9.59 הגיע לידי רק לפני ימים אחדים, ומכתבך הקודם לא נמסר לי עד היום הזה. אולם מזכירי יצחק נבון סיפר לי תוכנו.

אני מבין לרווחך, ואיני מתפלא על היצער, הכאב והזעם הבוקעים מקרבך. אין דבר טבעי מזה. ואומר לך האמת: היי ססתי ופיקסקתי אם יש טעם בוויכוח איתך. ולא באשר דברך אינם ראויים לתשובה ואין לשים לב לטענותיך. הלילה לי גם אם לא צדקת בכל, ומסקנותיך הציבוריות אינן עומדות אולי בפני ההגיון האובייקטיבי, אין להתרעם עליך על שאינך מודד דברייך בפלס ההגיון.

רחשי הלב עמוקים משיקולי השכל, וגם אולי יותר אמיתיים. בכל אופן מבחינה סובייקטיבית, אולם החלטתי לענות לך - בראותי שאתה טוען טענה ציבורית ותובע עלבון הכללי, ולא רק מסיח כאבך וצערך ועלבונך. ואיני קובל עליך על שאאתה מערבת שתי פרשיות שונות. אולם אני מקווה שלא תתרעם עלי אם אני מבחין ומבדיל בין הצד האישי היי אינטימי - ובין הצד הציבורי, אם כי ידעתי היטב כמה עמוק ורגיש הצד האישי בדבר מעין זה, ואינני בא אליך בטענה שעליך להתרעם לא רק על הגבר, אלא גם על האשה (אם בחוויות כאלו יש יסוד להתרעמות שבהגיון) ושעליך להבין ש-האשה אינה קניין פרטי, אלא אישיות

שאחיה בצפון בסוף השבוע, ואין לי תוכנית יותר טובה מאשר לגשת אליך ולנסות להפיח בך קצת רוח טובה. ודאי תתפלא שאני כותבת בנוסח זה, - אילו מכתבך היה מגיע אלי לפי כשתיים (לפני כשנתיים) ודאי היה כי מהלומה שאין קמים ממנה. אך כיוון שאת השוק הראשון כבר קיבלתי מזמן בדרך אחרת באותו הנוסח, למדתי להתגבר, ואני מחוסנת נגד שוק נוסף, ושום דבר מתעללני של משה אינו מדי-הים אותי. אני רק מתפלאה על הטיפ-שם שעוד מאמינים בו ונושאים אותו על כפיים. האשלייה שבמשך שנים רבות חייתי בה, הנקראת „משה דיין” כבר מזמן איננה. עברי הוא איש חולה, גם מחוסר כל בסיס אנושי כל שהוא, וחבל שרק נותנים לו אפשרות להדביק במח-לתו ילדים וילדות חפים מפשע. ילדך אינו הראשון שנפל קורבנו.

ובכן - היתר בעל-פה. יתכן שאגיע עוד ביום שישי זה ב-6.30, אך אם לא אז בשבת בבוקר.

בינתיים התעודד, ישנו עולם ומלואו שנברא גם עבור בני-אנוש כמונו. שלך רות דיין.

„האשה אינה קניין פרטי”

אותו יום כתב יצחק נבון (או מזכיר ראש-הממשלה) מכתב בכתיב לירמיה, בו ביקש סליחה על כי ראש-

* הכוונה למסיבת-העיתונאים בו נודע לרות דיין לראשונה, למחרת מיבצע-סיני, שכל הארץ מדברת אודות הרומן שבין משה דיין ובין רחל רבינוביץ, ושנפוצו שמועות על גירושה (אעולם הוא 1791).

סוף מכתבו של דויד בן-גוריון לירמיה

חופשית. דבר זה אינו מענייני, וגם לא אנואל לחשוב שתקבל דברים אלה מפי איש זר, אם הרגשתך שונה, ולכל איש הסמכות והריבונות העליונה על הרגשך תי, ואין לזר להתערב ברשות יחיד אר-טונומית זו.

אבל מכיוון שנדרשתי ממך לעמוד על הצד הציבורי של הדבר — אשמע לך, אם כי אני בטוח כמעט שלא תוכל לקבל את גישתי, שהיא בהכרח לא-סובייק-טיבית ולא-אינטימית.

דויד המלך

והאדמיראל נלסון

לא אביעך לך לעשות או לא לא (כפול במקור) לעשות מה שיש בדעתי תך לעשות, ואם אתה סבור שעליך להר-עיש שמיים וארץ ולזעוק חמס" — לא אומר לך אם טוב ונכון הדבר או לא. אבל לאחר שאתה קובל גם עלי, למה אני

דויד בן-גוריון
עצה לבעל נבגד

„תומך“ באיש „הצבע המורס מעם“ — אומר לך בכנות ובגלוי-לב דעתי אני, אם כי אני משער שקשה לך (ואולי בל-תיאפשרי מצידך) לקבל אותה. לא רק בימינו אנו, אלא גם בדורות הקודמים וגם בימי קדם (בימי נתן הנביא, שאתה מסתייע בו) הבחינו — ויש הכרח להבחין — בין שני מישורים: המישור הפרטי-שבפירטי שבינו לבינה (לא בין אדם לחברו, שזהו ענין חברתי וממלכתי) — והמישור הציבורי, אדם יכול להיות נזיר וקדוש כל ימיו — ולא יצליח לשלי-חות ציבורית, וייתכן ההיפך, ואציון שתי דוגמאות בולטות — אחת מההיסטוריה שלנו, הרמוזה במכתבך, ואחת מההיס-טוריה העולמית (או הבריטית).

(א) דויד המלך, כותבי המיקרא ועורי-כיו היו מעריצי בית דויד המלך, וגדלותם המוסרית היא שלא העלימו מהם הפשע האיום והמחריד של דויד, לא רק ביחס לבת-שבע, אלא לאוריה החיתי, והמעשה ששש לאף ממה שעשה לבת-שבע, ואמ-נם בא אליו נתן הנביא והוכיח אותו באומץ-לב, אבל לא פסל את מלכותו, ועד היום הזה שר עם ישראל „דויד מלך ישראל חי וקיים“, ואין לך מלך נערץ באגדה היהודית כדויד המלך, אם כי כל יהודי יודע מה עולל דויד המלך לאישה של בת-שבע, לאוריה החיתי, ואם על כמה דברים שבמיקרא אפשר אולי להגיד שהם אינם אלא דברי אגדה — הרי הסיפור הטראגי והמחריד על אוריה החיתי נושא עליו חותם האמת, ואין לי יסוד לפקפק באמיתותו ההיסטורית, ואפילו הנביא נתן אשר אמר לדויד — „אתה האיש“ (בתשר) בה לדברי דויד, כי „בן מוות האיש העור שה זאת“, הוסיף ואמר אחר כך „גם ה' העביר חטאתך ולא תמות“, ולא אמר, כי ה' העביר אותך מכסא המלוכה, והמלוכה נתקיימה בשושלתו עד חורבן בית ראשון.

(ב) יודוע המיקרה עם הגיבור ההיס-טורי הנערץ ביותר בתולדות בריטניה — האדמירל נלסון, איש טראפאלגאר, כל השם האנגלי יודע המעשה שהוא עשה עם האת השגריר הבריטי (נדמה לי במלכות נאפוליון), ודבר זה לא גרע מתורת העם הבריטי והערצתו לגיבורו, אם כי ודאי

יודע אתה התפיסה הפורטיאנית ששלטה באנגליה בתקופת ויקטוריה המלכה (בכל אופן בנימוסין המקובלים כלפי חוץ).

המישור האינטימי

והמישור הציבורי

דעתי כי דברים אלו לא ישקו ולא ירגיעו כאבך וכעסך, ואיני רואה כל זכות לעצמי להשפיע עליך בנידון זה, וזוכרים היטב האימרה הנבונה והאנושית בפרקי אבות: אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו, אבל לאחר שפנית אלי בתביעה ציבורית, כאל אחד משליחי העם, לבער הרע מקרבנו ולהפסיק תמי-כתי באיש שעשה גדולות כמצביא ביש-ראל — אני רואה חובה (לא נעימה כל כך) להגיד לך שדעתך וגישתך הציבורי-רית לא נראית לי.

אי-אפשר (ולדעתי אסור) לבדוק החיים האינטימיים, הכמוסים של אדם — גבר או אשה — ולקבוע לפיהם מעמדם וזכר-תם בחברה, קשה לי לקבל הגדרתך, כי האיש שאתה כועס עליו (ולא בלי סיבה וצדק) הוא „צבוע מורס מעם“, בכל אופן אין הוא צבוע, כי הוא לא מילא ולא ימלא תפקיד של מוכיח ומטיף בעניינים אינטימיים, בעניינים שבינו לבינה, והדי-ברים שעשה בשליחות העם עשה לא רק בכושר רב — אלא במסירות נפש, ומה שדרש מאחרים — דרש תחילה מעצמו, ובקרב הלך הראשון לפני פקודיו.

אין אני מתפלא על כך שאין אתה מבין חוץ בין המישור האינטימי ובין המישור הציבורי, כאבך נאמן, ואין מתוכחים בך דברי הגיון עם צער עמוק שבלב, אבל אם אתה פונה אלי בשם האינטרס הצי-בורי — ואם איני טועה, זהו תוכן מכת-בתך אלי — הרי נדמה לי שאתה מערבל שני דברים שאינם סובלים עירוב.

אין בדעתי ואיני רואה זכות לעצמי ליעץ לך מה תעשה ומה לא תעשה, אינך מבקש עצתי ואינך חייב לבקשה, אבל לאחר שפנית אלי — ראיתי זכות וחובה לעצמי להעמיד אותך על הבחינה הציבורית ולהגיד לך בכנות חברית שאי-ני שוחף למישור הציבורי, אם כי אני מכבד הרגשתך ומבין לרוחך.

עניתי לך אחרי התלבטויות פנימיות, ואם כמשהו הכאבתי לך או ציערתך אותך בדברי — אני מבקש סליחתך.

בברכה ד. בן-גוריון
אם תרצה לראותי — אעשה זאת ברצון.

אני מוקיר את

רות מאוד מאוד

מכתב שכן-גוריון צדק בנבואתו, ודוב ירמיה לא קיבל את גישתו וכתב לו מיכתב נוסף, על כך ענה בן-גוריון כעבור שבועיים, הפעם במיכתב רשמי על ניר-המיכתבים של ראשי-הממשלה, במכור נתיבותיה:

קרייה, 2 באוקטובר 1959.
לחבר דב ירמיהו — שלום וברכה, הייתי בטוח מראש, שלא אשכנע אותך, וכתבתי לך מה שכתבתי לא לשכנע אותך, אלא להסביר לך עמדותי אני. אני מסכים אתך בהערכתך את רות, אני מכיר אותה, ומשום כך אני מוקיר אותה מאוד מאוד, אבל איני מסכים להערכתך על משה, איני אומר (ואולי לא הדגשתי זאת דיי בתשובתי אליך) כי עניינים שבינו לבינה אינם חשובים לבני הערכת אדם, אבל איני מקבל גורדינך על האיש שהוא נראה לי אחרת משהוא נראה לך.

יתכן ששנינו ננו סובייקטיביים ואין TO AGREE TO DIFFER (להסכים לכך שדעותינו חלוקות). בברכת שנה טובה, ד. בן-גוריון

עורכי התנ"ך

לא העלימו

יתכן שהקטע במיכתבו של בן-גור-יון הנוגע ביותר למצב הנוכחי הוא זה שבו הוא משבח את כותבי ועורכי התנ"ך על כי לא העלימו את פשעיו של דויד המלך.

אם אמנם חובה היא לציין ולהנציח את חולשותיהם של גיבורים לאומיים בימי קדם, אין להעלים את מעשיהם של מנהיגי-ציבור בימינו — ומאותה סיבה.

פרופסור יגאל דיין

צעק על הארכיאולוגים

שהתעלמו מהפרות החוק של דיין

אתם

הפושעים!

סעיפים אלה, אחרי 13 חודש(!) קיבל ה-מספק העתק תשובה ממישטרת תל-אביב בחתימת הקצין איצון, במכתב נאמר ש-לאחר מגעים אשר ניהלה המישטרה עם דיין, הבטיח האחרון לא לעבור שוב על החוק.

הוסיף דבר: „ארכיאולוגים ומפקחי-עתיקות הגישו עשרות תלונות נגד דיין מאז 1957, לאחר שראו אותו חופר ומר-ציא עתיקות בניגוד לחוק. החקירה ב-תלונות אלה הסתיימה בלא כלום. לאחר שעוכבה באגף העתיקות, במשרד היועץ-המשפטי לממשלה ובמישטרה, בזמנו היה

רי-הביטחון משה דיין הכריז לפני שלושה שבועות בכנסת, כי לפי מיטב הכרתו אינו עובר על שום חוק בעסקי העתיקות שלו. השבוע הס-תבר כי הצהרה זו היתה שקר, לא רק שדיין יודע שבחפירותיו וברכישות הע-תיקות שלו הוא עובר על החוק, אלא שבשעתו הוא נתן התחייבות מפורשת ל-מישטרת ישראל לא לעבור על החוק.

השבוע פירסם דבר, חלק מפרשה זו, הנוגעת לחפירת השוד של דיין באזור, ב-1965. חלקה הראשון של הפרשה היה ידוע, ואף פורסם בעתון הזה, היה זה

העגל שנעלם

זהו צילום תבליט העגל העתיק מעין סומסום שברמת-הגולן, שלדברי כתב „הארץ“, יהודה אריאל, הגיע בצורה מיסתורית לאוסף העתיקות של משה דיין, אחרי שלדברי מפקד צה"ל במקום סומנו האבנים על-ידי משה דיין קודם לכן, לשם העברתן לביתו.

מפקח העתיקות ברושי, שנסע יום אחד מאשדוד לתל-אביב, כאשר חלף האוטו-בוס על פני אזור, ראה המפקח מבעד לחלון אדם חופר באתר העתיקות של אזור.

ברושי ירד מהאוטובוס, ניגש לאתר, בו ניצב שלט שקבע כי המקום הוא אתר ארכיאולוגי שאסור להפור בו, גילה ל-תדהמתו כי החופר הוא חבר הכנסת משה דיין.

גילה השבוע דבר: „המפקח התלונן ב-מישטרה בינואר 1965, לפי תלונתו הע-מיד את דיין על העובדה שהוא עובר על מיסטר סעיפים בחוק, ובתשובה על כך אמר לו דיין כי אינו יודע על קיומם של

„מה יגיד כד דג רקק?“
ב ביוגרפיה של משה דיין, מסרי עטו של שבתאי טבת, שהופיעה לאח-

פסיכולוג מנתח את

הפרות החוק של דיין

ה תענומה העיקרית המרחפת מעל עסקי העתיקות של משה דיין, והמטרידה גם את מעריציו המושבעים, היא השאלה: מדוע הוא עושה זאת? שכך, אפילו לחסידיו של דיין ברור שהוא יודע כי הוא עובר בכך על החוק, מה דוחף אותו לעיטורים בלתי חוקיים אלה הפוגעים בתמימות האם זאת תאוות בצע? האם זה הרצון להוכיח שהוא מעל לחוק? האם זאת תאוה אינטלקטואלית, או שמא אין זה אלא גילוי נוסף של הנון־קונפורמיזם שלו?

לפסיכולוגים קל יותר לתת תשובה לשאלות אלה. הסביר אחד מהם את הרקע הפסיכולוגי לתופעת שוד העתיקות של משה דיין:

יש הסבר פשוט וחד משמעי לתופעה, גם אם אין מתייחסים לאיפיון האדם עצמו. הסבר זה קשור במושג אותו מייצג בפסיכולוגיה המודרנית פסיכיאטר ידוע, סוליבאן. והוא המושג של "האני הרע".

"האני הרע" מצוי אצל אישיות סכיזואידית, והוא מעין טכניקה מסויימת, שבה משתמשת אותה אישיות כדי להתגבר על נוקשות פנימית מסויימת הקשורה במערכת ערכית נוקשה ובלתי מבוגרת.

לכל אדם יש מערכת ערכים משלו, שבפסיכולוגיה הפרוידיאית נקראת בשם "האני העליון". מערכת זו היא המכתיבה את התנהגותו של האדם בכל שטחי הפעילות שלו. היא שמורה לו מה טוב ומה רע, מה יפה ומה מכוער, מה מותר ומה אסור.

מדוע

הוא עושה זאת?

בנוסף לכל אלה מציבה מערכת זו ל"אני" כל מיני דרישות נוספות: להיות מוצלח יותר מאחרים! להצטיין יותר, להתבלט יותר!

ככל ש"האני העליון" יותר נוקשה, כך גדולות הדרישות שהוא מציב בפני "האני". אדם עם "אני עליון" נוקשה ובעל נטיה מובהקת ליצור, לא יצירי אלא אם יוכל להיות צייר לפחות ברמה של פיקסו. מכאן, ש"אני עליון" נוקשה, בלתי גמיש ובלתי מתפשר, אינו מאפשר כמעט כל יצירתיות ומגביל את הפעילות הפרודוקטיבית של בעליו, כיוון שהוא מתייחס רק לרצוי ולא למצוי.

כיוון שאדם לא יכול לעמוד בלחצים אלה של "האני העליון", להיות מושלם ומצטיין בכל השטחים, הוא חייב להתפשר כדי שיוכל לבטא את עצמו בכל אחד משטחי החיים.

כאשר יש "אני עליון" נוקשה קשה להתפשר. אחת הטכניקות הפסיכולוגיות של הסרת הלחץ של "האני העליון" מעל "האני", היא חיפוש דרך להפטר ממנו. זאת ניתן לעשות בטכניקה התת־הכרתית של "האני הרע". זוהי התופעה שסוליבאן מדבר עליה.

רונה, מתוארת סצינה נוספת, בלתי ידועה, מפרשת שוד העתיקות באזור ב-1965. כתב טבת: "דיין הוזמן למיטרה ב" עקבות חלונה שהוגשה נגדו על כך שה" פר ללא רשות. דיין הודיע מצידו כי הוא מוכן לבטל את חסינותו הפרלמנטרית. כדי להחקר ואף לעמוד למישפט. ואכן, 25 בינואר גבתה ממנו המיטרה עדות. אלא שבמקום מישפט נעשה מעין הסדר בינו לביין אגף העתיקות. יגאל ידין... כפרוססור וראש החוג לארכיאולוגיה ב אוניברסיטה העברית בירושלים, כינה את ה"דין בדין ואת ה"דין יבין שעמדו בראש אגף העתיקות בשם "פושעים" וכאשר הסבירו לו מבוכתם, בהיות דיין שר, מצ" ברא קדש ועתה חבר־כנסת, הוסיף ואמר: "אתם הפושעים, לא הוא. אם אתם גו" נים לו להפיר, מה יגיד כל דג רקק?" היום הצטרף יגאל ידין אל אלה שבגלל התעלמותם מהפרת החוק של דיין כינה אותם "פושעים".

אגב, טבת שהוא דייניסט מושבע, לא הסתיר בביוגרפיה שלו צד אפל זה ב" אישיותו של דיין. כתב טבת בין השאר: "...מכאן ואילך היו הפירות העתיקות, חשיפתן, הדבקתן ושיקומן וסיסוק מר" כני בחייו, לתאוה שאינה יודעת שבעה, ליצר שאין לו סיפוק ומעצור. כך עבר על איסור מפורש בחוק העתיקות. בהז" דמות אחת אמר, כי אם תהיה לו הבר" רה לחפור עתיקות מחצית אחת של חייו ולהחשב בכלא מחציתם השניה, או לא לחפור כלל ולהשאיר ב"חורין, היה בורר באפשרות הראשונה... מפר החוק היה לחלק מדיוקנו, מעין גון קודר ומפחד" שהרתיע חוגים מסויימים מפני מנהיגותו הטבעית".

תחנת חליפין אינדיאנית

ב מקום אחר בביוגרפיה דיין, מספר טבת מה עשה דיין בתל עלימונתאר בעזה, אחרי כיבושה בעת מיבצע קדש: "לאחר שדן בענייני המימשל, עלה דיין על המונטאר — תל מוארץ ששימש מאז ומתמיד נקודת מפתח לכיבוש העיר עזה. הוא גילה עניין בביצורים המצריים, ונהר שלא לעלות על מוקשים שטרם פורקו, אבל לאמיתו של דבר, בחנה עינו את חתכי הקרקע שבחפירות המצריות. ואכן, עד מהרה החל לחפור וחשף קבר כנעני, זבן כד צלחת שניתנו כמנחה למת. את הכד הלא מנוקה לקח עמו כדי לשקמו בביתו.

"רצועת עזה וחצי האי סיני, כאוצר עתיקות העסיקו אותו עד ליום האחרון של הנסיגה. הוא ערך סיורים נרחבים ב" אתרי העתיקות, חפר אחריהן כמו ידיו, רכש מכספו וקיבל מתנות... הוא פיתח שרות חליפין מהיר ויעיל עם הברואים החוגים בסביבות שייך זוויד... תחילה היה בא בעצמו כל יום ו' למקום המפגש שקבעו, שנעשה למעין תחנת חליפין אינדיאנית, משלם לברואים במטע כסף זב" הרבה קפה ותה, ומקבל בתמורה כדים ומטבעות מצאוא. אחר־כך היה שולח את ראש־שכתו למקום המפגש ולבסוף היה נהגו נוסע בגפו למקום המפגש ועושה את החליפין".

נהג כי כן: עדויות כתובות ומפור" שות לא חסרות לגבי שוד העתיקות של דיין. אבל מיטרת ישראל, אינה יודעת כנראה לקרוא.

תבליט עגל בחומה

א רק כמיבצע קדש נהג דיין ל" העסיק אנשי צבא בעסקי העתיקות הפוליטיים שלו. לאחרונה נזכרו בסיפור מסמך שיער.

באחד מסיווריו של דיין כשר־הביטחון בלוויית חבורת קצינים, גילה דיין באתר עתיקות פסל כבד של אלת הירח, בפקר" דתו נאלצו ארבעה קצינים בכירים בדר" גות של אלון־מישנה להיות הסבלים שלו, ולסחוב את אלת הירח על גבי אלונקה אל המסוק שהעביר אותה לחצרו של דיין. אלת הירח ניצבה זמן רב בחצר דיין לפני שהועברה למקום אחר, בלתי ידוע.

אפילו הארץ, שהצניע עד כה את עסקי העתיקות של דיין ונמנע מלהגיב על הפ" רות החוק של שר־הביטחון, נאלץ ה" שבוע לפרסם כתבה של כתבו בגליל ה"

זוהי הכרזה של "האני" על עצמו כ"לא טוב", לא במילים אלא במעשים.

רוב האנשים היושבים בבתי־כלא הם בעלי מערכת ערכית נוקשה מאוד, וניסויים פסיכולוגיים הוכיחו זאת, המעשים הבלתי חוקיים שלהם היו מעין ניסיון "להתגרש" ממערכת זו, ולהשתחרר מהלחצים שמערכת זו הפעילה על "האני" שלהם.

תופעה נוספת שמאפיינת אישיות סכיזואידית כזו היא חרדת עזיבה אינפנטילית גבוהה מאוד, המונעת מהם כל אפשרות ליצור קשר אמיתי עם אחרים, דווקא מתוך פחד שברגע שיווצר קשר ממשי הם עלולים לאבד אותו ואז לא יוכלו לעמוד בכאב של האבדה. הבעיה של דיין היא הבעיה של חוסר היכולת ליצור קשר משמעותי ואמיתי עם החיים, כיוון שקשר זה עלול להכאיב לו. הוא תמיד יפחד מאובדן קשר כזה, ולכן לא יצור אותו.

בצורת העיסוק של דיין בארכיאולוגיה ניתן להבחין בשני

הוא עושה זאת?

תוים אלה המאפיינים את אישיותו: התחמקות מקשרים עכשוויים חזקים העלולים להכאיב לו, ובריתו קלאסית מההתערבות בחיים, בצורה המבליטה את "האני הרע" ומשחררת אותו מהלחצים הנפשיים הכבדים של מערכת הערכים הנוקשה שלו.

עיסוק בארכיאולוגיה, כמו עיסוק בשפות מתות או בכתבים עתיקים, הוא אובססיה עיסוקית לגבי אנשים הסולדים מהתערבות בחיי היום־יום. אלה המפחדים מהעכשיו, שקשה להם להבטיח קשרים משמעותיים בתוך העכשיו ולכן הם מחפשים לעצמם עיסוק וקשרים אל העבר, שכלל שהוא רחוק יותר, כך ייטב.

תעסוקתו של דיין בארכיאולוגיה מוציאה אותו מחוץ לסכנה של האינטימיות שבחיים, היא נותנת לו סוג של שווי משקל ומאפשרת לו לחיות ללא קושי — למרות הבעיות הנפשיות הקשות המעיקות עליו. העובדה שהתעסקות זו קשורה באלמנטים של הפרת חוק, יוצרת אצלו את "האני הרע" בצורה המאפשרת לו לרכך את המערכת הערכית הנוקשה שלו ולהתבלט כמי שאינו מוגדר ואינו מסתגל.

ביסודו של דבר הבעיה של דיין היא בעיה פסיכולוגית והפתרון שלה יכול להיות רק תרפואידי — ולא משפטי.

עוד מוסר העיתונאי, כי בשנת 1959/8 הגיעה יחידה צבאית (גולני) לאתר עתי" קות מול תל אליבירה שליד קיבוץ יס" עור, לשם תרגיל התהפרות. חובבי עתי" קות מיסעור ביקשו להימנע מלבצע את התרגיל באתר, אך לא נענו.

בא מר תפלינסקי לקחת את המימצאים, לא נמצא שם התבליט ואכנים מעניינות אחרות. מר אריאל מצייין כי שנתיים ל" אחר מכן נודע לו מפי עובד אגף העתי" קות, שתבליט העגל נמצא בביתו של מר דיין.

מערבי, יהודה אריאל, שהיה עד להפרות חוק של משה דיין, העובדות שהועלו ב" כתבתו של אריאל, שימשו נושא לשאל" חות שהגיש השבוע ח"כ אורי אכנרי, ושנועדו להבטיח שפרשת העתיקות של דיין לא תושק ולא תורד מסדר היום.

מר אריאל מצייין, כי שבוע או שבועיים אחרי הסיור בעיר סומסום בדרכו לגולן, פגש שוב את מר תפלינסקי, מר שמריה גוטמן ועוד ארכיאולוגים, שהיו בדרך ל" חושניה, כדי לבדוק את האוסף הארכי" אולוגי במקום. לדברי מר אריאל אישר מפקד, שאבנים אלה סומנו על־ידי מר דיין, כדי לאסוף אותן מחורבות שונות, לשם העברתן לביתו של מר דיין. מר אריאל טוען, כי בשתי הודמנויות שונות העלה בפני מנהל אגף העתיקות, ד"ר אברהם בירן, את הבעיה של הוצאת מימ" צאים ארכיאולוגיים מהגולן על־ידי מר דיין, ולסענתו ד"ר בירן התעלם מהשא" לות, כפי שעשה זאת בעבר, כאשר הו" עלו פרשיות דומות על־ידי נאמני אגף העתיקות בכינוסיהם השנתיים.

זהו נוסח השאילתות: **אד: שר החינוך והתרבות** הארץ של יום 28.12.71 מביא את כת" בתו של סופר העיתון מר יהודה אריאל.

מר אריאל מוסר, כי בסוף חודש ספ" טמבר 1967 יצא יחד עם מפקח העתיקות מר נתנאל תפלינסקי, ובליוויו של לרן דודו מהמימשל הצבאי בקונייטרה, לעין סומסום, שם ראה מפקח העתיקות אבנים מעניינות. בחצר הנטושה של המוכתר מצ" או משקוף עם ראש אריה, הנמצא כיום במוזיאון בקונייטרה, הרבה מימצאים נר" ספים, בין היתר נתגלה בחצר תבליט אבן של עגל בתוך חומת מחסן.

- הנני מבקש דעת:**
- (1) האם הטענות הנ"ל נבדקו?
 - (2) אם נבדקו — מה העלתה הבדיקה? אם נמצא כי הטענות אינן נכונות, מה אינו נכון מתוכן?
 - (3) אם נמצא כי עיקרן של הטענות נכונות — האם ננקטו צעדים כל" שחם על־ידי משרד החינוך, ואם כן — מהו?

לדברי העיתונאי, כעבור שבוע, כאשר

100 ל"י לזוג "מרבד הקסמים", מועדון-הלילה של "שרתון" דרוס מפה לפה, ליד הבאר, מצפות למישהו — כמו בלילות של כל ימות השנה. תמורת מאה לירות, קיבל זוג אורחים

לשמחה - בכל

שמחת אצילים ב"דולפין באר" התרכזה אצולת הכסף. יש הטוענים שעשירים ידו-עיים כליפסקי ולנסקי הם מאורחי הקבועים של המועדון, שבשערו

מסורת היא סיסמה מקודשת לא רק אצל חיים טופול על הגג, אלא גם אצל כל עם ישראל. וכמו בכל חג מסורתי, גם בליל שבת האחרון חזר העם והוכיח את זיקתו העמוקה למסורת. וכמו בכל חג, היה מי שהמעיט, והיה מי שהירבה. הרוב החילוני ישב בבית ב"אדישות מדאיגה. ואילו המיעוט המהדר במיצות, לא היסס להוציא מהגדרתו ה"מהודקת" 80, מאה, ועד 300 ל"י לזוג, על-מנת לזכות בזוג כרטיסים, רצוי סמוך ככל האפשר לכותל המזרח, באיזה בית מועד נאות, שם ניתן היה לחגוג את ה"שנה החדשה בהידור מתאים: דהיינו, כוסית שמפניה, בלונים, והרבה רעש. בסיוור קל ברחבי תל-אביב ניתן היה

התיירים ב"טיפאניס". זוג תיירי הסילבסטר בצורה יומיומית לחלוטין.

לקבל תמונה מתומצתת, אך מדוייקת, על השקחה שתקפה את עם ישראל. במועדון הלילה של מלון שרתון קיבלו האורחים, תמורת המאה לירות לזוג, פלטה קרה ובקבוק שמפניה תוצרת הארץ. התזמורת, שהיוותה למעשה את התוכנית היחידה של הערב — מנגנת במועדון זה גם בכל לילה אחר של השנה.

אם למען הבלונים הצבעוניים והשמ פניה היה כדאי לשלם מאה לירות? כנראה שכן, אם לשפוט לפי הצפיפות הנוראה ששררה במקום — כמו בשאר הר מקומות, כמו כליף וקראוואן והמערה ב"יפו, לשם לא יכולת לדחוס סיכה. בטיפאניס אפשר היה לקבל תמורת אר-תו הסכום כבשרתון גם מרק גולש חם. בשרתון כללו החוגגים אנשי פקידות בכירי רה ותיירים מועטים. בטיפאניס — ספריות

עליזי חצות ב"טיפאניס" היתה השמחה רבה ומצב הרוח משופרא דשופרא. עשרות חתיכות במיני-מידי-מקסי התחרו ביופיו. בנוסף לשמפניה המסורתית, הוגש במקום גם מרק גולש! לאחר חצות החלו מבזיקים האורות הפסיכודליים המקוטעים של המקום שתמרו להלילה שנערכה לכבוד השנה החדשה הבאה עלינו ועל כל בית ישראל לטובה.

לא חשוב הכסף, העיקר השמפניה

נעמי אדווה, היו התרחשויות מסוג אחר (ראה רחל המרחלת).
 ודווקא במועדון האצולה דולפין באר — שם אפשר להוציא גם בערב רגיל 150 — 200 לירות לזוג — אירעה התקרית הי פיקנטית של הערב — כלל לא ברוח בשורת השלום של המושיע. שמלות הר פאר והעדוים הנוצצים של נשות החברה הגבוהה, דמו לסצינה מסרט. אך ברגע שהמצלמה הבזיקה זינק בעל הבית, זיגמונד וייזל — בצעקות אימים: „לא לצלם! אני קורא למשטרה!“

השמחה הושבתה. עד שהגיע סמל המישטרה אלי הרם, שהסביר לאדון וייזל כי אין כל חוק האוסר לצלם מסוי בות — גם אם אירע בהן בילבול מסויים. למראה המהומה, נעצרו עובדי אורח לחזות במתרחש. „סנובים“ הגיב אחד מ מה, שהציץ לתוך פנים המועדון. „מה כל השמחה עליהם? פתאום התחילו להי גוג לי תגים של הגויים.“
 „אל תגוים“, השיבה הצעירה לצינו. „למה זה חג רק של הגויים? זה חג גם

החיר!

יקרות ביותר. מנהל המקום, זיגמונד וייזל ק חמס כשהמצלמה הבזיקה, הזעיק שוטר מפרעיים על שלוותם של אורחיו החשובים.

יפהפיות, מכונאים ונהגים. אוהלים, מועדון הלילה של הילטון, סיי פק תוכנית, אך קימץ בכיבוד. נוסף לי תזמורת, הופיעו במקום בועז שרעבי ו צמד זמרות תוצרת חוץ — אייבל ואווה פרנסיס. הקהל — ברובו תיירים אורחי המלון, וישראלים בודדים, שהעדיפו ל שלם — 80 לירות לזוג במקום — 100 במקום אחר. אך אם לקחת בחשבון, כי לאחר שנתרוקנה כוסית השמפניה הרא שונה — חייב כל משקה נוסף בתשלום נוסף — מגיע התשבון לזוג למאתיים ויותר.

השמחות התחוללו גם בבתי פרטיים. באחד מהם, הציעה נערת חברה מפורי סמת לאורחיה לחם לבן ומרק גולש. חלק מהאורחים קיווה ליותר — אך נאלץ להסתפק בזאת בלבד. שום חשפנות, כבי ימים עברו, שום השתוללות ראוייה לשי מה — שום כלום חוץ מהגולש והלחם. בבית פרטי אחר, אצל נערת חברה אחרת,

באיטצב עליז

לספרית אולגה ביטון (למעלה) ולפקידה בטי כהן (למטה) לא איכפת כמה שילמו החברים שלהן עבור בילוי הסילבסטר. העיקר שיש הזדמנות לחגוג את השנה החדשה. מחר חוזרים לעבודה האמורה, וממתינים להזדמנות לשמחה נוספת אותה יבלו בריקודים סוערים.

שלנו. אצלנו הראשון לינואר זה לא התחלת השנה החדשה? מישהו זוכר בכלל איך הולכים התאריכים בעברית? מדוע לא לשמוח בראש השנה, יחד עם כל ה עולם?“

נשיקה אחרונה
 חצות, טילבס-טור 1971: נשיקת פרידה לשנה שחלפה.

במדינה

העם

זריקות

חיסון

בי 12 בלילה ביום השישי האחרון, היו צריכים לרעום התותחים. הם היו צריכים לבשר את סוף שנת ההמתנה של נשיא מצריים, ואת חידוש המערכה. בישראל לא היסס איש לקבל את פני השנה החדשה בנשיקות. איש לא היטה אוון להקשיב, אולי באמת רעמו התותחים. המסעדות, המלונות, האולמות והמועדונים, בקהיר כמו בתל-אביב, היו גדושים בהמור נים, שהאמינו כי עם השנה שחלפה גוועו גם סיכויי חידוש המלחמה.

במקום להלחם באויב אנושי, נאלצו אזרחי ישראל השבוע, בפתח 1972, להלחם באויב אחר: נגיפי השפעת, שהפילו למשר כב רבבות אזרחים, פגעו בכל שכבות האוכלוסייה, מבלי להפלות בין מיוחסים למקופחים.

כמו לקראת המלחמה, היו כאלה שהת- כוננו גם לפלישת נגיפי השפעת. רבים נטלו חיסון, הוסתעו אחרי שנפלו למשכב למרות זריקות החיסון, הנגיף, כך הסתבר, היה שונה מזה שמפניו חוסנו.

מחוסנת מפני מלחמה בהבטחת מטוסי פאנטום נוספים, נכנסה ישראל לשנה אזרחית חדשה. האם תהיה מחוסנת בשנה זו גם מנגיפים חברתיים אחרים?

מפלגות

האלוף

שהובס

האלוף עזר וייצמן, מפקד חיל-האוויר לשעבר, לו היה חלק מכריע בהיסת הצבא המצרי במלחמת ששת הימים, הוגח בקי

יו"ר עזר וייצמן
מי מפחד מבגין?

רב. היתה זו תבוסה בחזית המפלגתית. כל עוד היתה גח"ל שותפה בממשלה, הליכוד הלאומי, ועזר וייצמן אותה כשר בממשלה, זרח כוכבו בצמרת המפלגתית הימנית. אולם כאשר פורקה ממשלת הליי- כוד, ועזר, שנותר קרח מכאן ומכאן, נאלץ להיכנס לקלחת העסקנות המפלגתית כיו"ר שבראש הנהלת תנועת החרות, יבאו לו רבים כי לא יתווק מעמד יותר משנה. חלפה שנה והנבואות התממשו. לעזר נודע פתאום, באמצעות העיתונות, כי הוא איים בהתפטרות. היה זה רמז שדמה לנקודה השחורה במסורת שודדי הים: ספק דיון של החלפת רבי-חובל. היתה זו צורה עדינה לרמזו לעזר שאם לא יחזור בו מסורו, יש דרך להיפטר ממנו.

אזהרה בעוד מעמד. לכאורה היה חטאו של עזר העזת לבטא בפומבי רעיון אפיקורסי כמו אפשרות איחוד מחודש עם גורמים ימניים שונים, כולל אנשי המרכז החופשי שסולקו בזמנו מחרות בגלל זעפן של הבוס המפלגתי — מנחם בגין.

אולם זו היתה רק תואנה. ניתן היה להבהיר לעזר בשקט וללא פירסום שהצעה כזו אינה הגיונית כל עוד בגין הוא מנהיג המפלגה. מאחורי סיבה זו הסתתרו התנגי שויות עמוקות הרבה יותר.

ביטוח שנתי לטלוויזיה
— 30 ל"י
כולל מנורת המסך, כולל מיסים
סיגנל
אלקטרוניקה
רח' החשמל 5 תל-אביב,
טל. 615362, 625459

יעוץ פסיכולוגי
טיפול בכעויות —
ולימוד היפנוזה
המשרד בת"א: רח' המלך ג'ורג' 45
בשעות 15.00—18.00
המשרד בחיפה: טל: 04/69300

מי אחת?
מבחנים פסיכולוגיים יגלו זאת. מבחני אישיות, מבחני משכל (I.Q.) ומבחנים לבחירת מקצוע.
פנו לת.ד. ע/852 ר"ג, ותזמנו לפסיכולוג מוסמך.

בסלון סוניה — חיפה
בי"ס ערב
לספרות נשים
שיטות חדישות ביותר, מוצרי "וולה" בלבד!
בסיום — תעודה, עבודה — מובטחת!
סלון סוניה, ככר היינריך היינה 10,
הר הכרמל חיפה, טל: 81301.

כתיבה במכונה
פקידות, מזכירות
הנהלת חשבונות

טיפור אינדיבידואלי מודים מוסמכים
בבניני בתי ספר ברלין

אוריון
ORION

תל-אביב, נחלת בנימין 2, טלפון 56347
תל-אביב, שדי דוד המלך 1, טלפון 266443
חיפה, החלוץ 27, טלפון 69265

עור, שנהגה מתמיכת המנגנון במפלגה הכפרית לח"כ יוסף קרמרמן, גילה נטיות יתר של עצמאות. במפלגה, העומדת בפני הכרעות לקראת שנת הבחירות המתקרבת, סימנו נטיות אלה שאיפה לחלק עם בגין את השלטון במפלגה, אם לא לרשת אותו. המרות כוחו של המנגנון בחרות, נשארה המפלגה מפלגה פטריארכלית, הכפופה לרצונו של המנהיג. הפעם לא רצה בגין להמתין להתנגשות פומבית וגלויה כדי להבהיר זאת לוייצמן. הוא עשה זאת בעוד מועד, כדי שלאיש לא יהיה ספק מי שולט במפלגה.

אם אומנם לא התפטר עזר וייצמן מתפקיד יושב ראש ההנהלה וחזר בו, הרי אין כמעט ספק שהוא יאלץ לעשות זאת בעתיד הקרוב. אין כל סיכוי למרוד נגד מחבר המרד.

יהדות

מדוע שכושני

יחלטי

להתגייר?

"הוא בסך הכל כושני. בגללו אתם עורשים כליכך הרבה רעש?"
תגובתו זו של מזכיר בית-הדין הרבני הירושלמי, היתה אופיינית. איש מכל היהודים הטובים, שנתקלו בניסיונותיו העקשניים של עזר ואניה, להתגייר — לא הצליחו להבין מה פתאום יקום צעיר אמריקאי קאני נורמלי, וירצה להצטרף ליהדות. כנראה שיש לו סיבות אפלות. ואם הוא כנה — כנראה שאיננו נורמלי.

כך, זכה ואניה (24), כושני אמריקאי פרוטסטנטי, להכיר על בשרו עד כמה קשה להצטרף לעם הנבחר.

אישי על הקבר. הרב פיבל פרנק, לשעבר אב בית-הדין הרבני בירושלים, וכיום רבה של ימי-משה, הכיר את ואניה לראשונה לפני כשנתיים וחצי. באחד הימים התייצב בלישכתו צעיר כושני מגודל זקן, לבוש טלית וחבוש כיפה. הודיע כי רוצו להתגייר. הוא הוציא מכיסו המלצה חמה. חתומה בידי הרב ד"ר מיכאל גולדי-שטיין, רבה של ישיבת התפוצות שעל הריציון.

דרך היכרותו של ואניה עם הרב גולדי-שטיין, נשמעת כלקחה מאגדות יל. פרץ: לפני שלוש שנים, בליל חורף, ביקר הרב גולדישטיין ליד קבר דוד המלך. סמוך ליקבר, מצא את ואניה, ישן בכפר העו ללא שמיכה לגופו. הרב העירו, לקחו עימו לישבתו.

תלמיד ישיבה כושני. מאז אותו לילה לא נפרד ואניה מן הישיבה. הוא החל לומד ערבית, ש"ס ופוסקים, דבק ליהדגת כלסם משכר. לא היתה מיצווה, קלה כמוהו, שלא מילא.

לאחר שנת לימודים בישיבה, יצא ואניה לחצי שנה לעיני-הב, עבד שם בחקלאות עלימנת למלא את מיצוות יישוב ארץ הקודש. אחר, חזר לישבה.

או, ביקש להתגייר. מבוקשו כמובן לא ניתן לו. כאשר פנו תלמידי ישיבת הרר ציון, לאחר זמן, לבית-הדין הרבני בני ירושלים, שאלו מדוע מתעכב גיורו, נענו בתשובתו דלעיל של המזכיר.

מענג מחובב. אשרת השחייה של ואניה בארץ עמדה לפוג. משרד הפנים סירב להאריך אותה. גם בקשתו של הכושני המתיהד לזכות בתעודת עולה נדחתה. "אם יתגייר, ניתן לו תעודת עולה", נמסר ממשרד הפנים.

נימוק נוסף של פקידי המשרד לאי מתן התעודה: "הבחור הזה תימהוני". כשי ביקשו האברכים הסבר למושג תימהוני זה נענו: "ודאי שתימהוני, וכי איזה כושני יחלטי להתגייר?"

בידי בית-הדין הרבני בירושלים, שנת-בשק לגייר את ואניה, היה נימוק משכנע בקש יותר: על ואניה להצמיח תעודת עולה. מאחר שמשרד הפנים סירב להעניק תעודה זו ללא גיור מוקדם, הוכנס הכושני שדבק ביהדות למעגל קסמים מחורכס.

שכירת המעגל. כאשר נוכחו הרב גולדישטיין וואניה כי האשרה תפוג בטרם יקום לצעיר גואל, פנו לרב פרנק. לאחר ששמע את הסיפור, החליט הרב להרכיב בית-דין מיוחד שיגייר את ואניה. בית-הדין הרבני של תל-אביב היה צריך לאשר את הגיור בדיעבד. והוא אמנם עשה זאת. זמן מה לפני הגיור, ביקרה בהריציון סנדי רסט, סטודנטית לסוציולוגיה ממנהסן.

היא פגשה בצעיר הכושני, והשניים התאהבו בו קשות. סנדי, בת למשפחה חרדית קיי צונית, קיבלה את הצעת הנישואין של ואניה.

לפני החתונה, נסעה לארצות-הברית לקבל את ברכת הוריה. חצי שנה ניסתה הנערה לשכנע את ההורים, ללא הצלחה. בינתיים התגייר ואניה. אך אפילו נימוק זה לא שיכנע את ההורים.

איום מעבר לים. לפני שבועות מספר ארנה סנדי מזוודה בודדת, חזרה לארץ על-מנת להינשא לאהובה.

בבוקר החתונה התקשר לישיבה סבה של סנדי, המשמש כרב חרדי בארצות-הברית, איים על הרב גולדישטיין שיהרוס את הישיבה אם החתונה תתקיים. תשובתו של הרב הירושלמי: "עשה מיצווה ובוא גם אתה לחתונה".

הסב הקנאי לא בא. במקומו, הגיעו ידידי הווג מכל רחבי הארץ. ערב רב של לבושי קפוטות, מכנסי ג'ינס מהוהים ומעילי עור-כבש, אחוזי נרות דולקים בידיהם, ניגנו בגיטרות ושרו.

הרב גולדישטיין עשה מאמצים נואשים להפריד בבית-הכנסת בין הנשים לגברים. כשנוכח כי מאמציו לשוא, ויתר על הרעיון, הצטרף לצעירים מכל חלקי העולם, וזכרים כגקבות, שאחזו איש ביד רעהו במחול-הורה סוער, כשבמרכזם מרקדים כושני מוקן ונערה בלונדית — שניהם יהודים כשרים.

עולים

רוצה להפגין?

לך תגובו

בארץ מולדתה, ברית-המועצות, נהגה רווח קרוט להפגין את מרי-רוחה ממעשי השלטונות בשיטה המקובלת במולדת הסר-ציאליזם: על-ידי גניבה בסופרמרקט — הנמצא, ברוסיה, בבעלות המדינה. בעת ביקור בסופר, היתה מחמיקה כמה פרייטים טאקטיים לתוך נקודות אסטרטגיות, שבה הביתה בהרגשה טובה כי מילאה את חובתה כאזרחית לוחמת.

4 נפשות ל-250 "ל. כאשר עלתה רווח (44) לישראל, עם בעלה ושני ילדי-הם, בגילים 14 ו-16, האמינה כי הנה היא באה אל המנוחה ואל הנחלה, לא תיאלץ לשוב למלחמותיה הפרטיות.

חלפה רק שנה קצרה אחת, והיא החליטה כי טעמה: למרות שחלפה שנה תמימה מאז עלו לישראל, לא הצליחו השלטונות להסדיר לבעלה את המענק שהגיע לו כנכה מלחמה. הבעל, מאושפז באורח קבע בבית-חולים, כתוצאה מנכותו, לא יכול היה לתרום לפרנסת המשפחה, וארבע הנפשות נאלצו להתקיים על תמיכת סעד של 250 ל"ל לחודש.

הפגנה ישנה. כאשר הגיעו מים עד נפש, החליטה רווח לחזור להפגנותיה היש-

מתלונן רמתי

צריך לדעת עם מי להסתכסך

נות. היא נכנסה לסופרמרקט בניכר-דינו" גוף בתל-אביב, ערכה סיבוב קניות. כאשר יצאה, לרחוב, קרה לה מה שלא קרה לה מעולם ברוסיה: קצי-ביטחון עצר אותה. בחיפוש, נתגלו אצלה מיצרכים חבוים בשווי 17 ל"ל.

בפני שופט-חשלוסם התל-אביבי בוריס רפפורט, הודתה רווח באשמה, סיפרה את

ואניה וסנדי בחתונתם *

או שהוא אפ, או שהוא מטרף

בעקבות הרפתקאותיו נוסח שיקאגו, פנה פרקליטו של רמתי, עורך-הדין חנניה לוינגר, לניצב-מישנה עזרא גולדברג, ביקש להעמיד את השוטר ישרים לדין על דבריו למורה רבקה גורן. תשובתו של גולדברג: "אין אנו נוקטים בצעדים משמעתיים נגד אנשינו לפי תכתובו של אורח".

רוצה להכות אותה. הסיבוב הבא אירע באחד הבקרים, כאשר רמתי היה בדרכו לעבודתו. מתוך האופק הבהיר הופיע משה ישרים, נוהג במכונית מש"טרתית. מהמכונית ירד חברו של ישרים, סמל ראשון אשכנזי, רשם לרמתי דו"ח על שהלך בכביש, לא על המדרכה.

רמתי מכחיש בתוקף, כפר באשמה, ומש"טו עומד להיפתח בימים הקרובים.

גם זה לא היה עדיין הסוף, על-פי הצהרה שבועה הנמצאת בידי עו"ד לוינגר, פנה ישרים לוורדה ערקבי, עוזרת-בית מדידותיו של שלום רמתי, אמר לה: "את מתכוונת להינשא לרמתי? תדעי לך שב-רצוני להכות את שלום".

שיניים שבורות. ההסלמה החמורה התרחשה לפני כשבועיים. מספר שלום: "הלכתי ברחוב התפוצות עמוס סלים, פתאום ראיתי לפני את משה ישרים עם אשתו אביבה וחמתו שושנה חסיד. כמו שהוא עבר לידי, הוא הכניס לי מכה איומה בפרצוף".

"נהייתי מלא דם, השן הקדמית שלי נשברה. בגדי התלככו, הוא אמר לי רק משפט אחד: אתה מגיש משפט, או?".
הרומנה נידת, היא לקחה את כולנו, אבל משום מה, לא לקחו שוטריה עדויות מעדיר-ראיה, על המקום אמרו לי שאני עצור, הזעקתי את עורך-הדין שלי".
מספר לוינגר: "כשהגעתי למשטרה, כעשר דקות לאחר המקרה, היו השוטר משה ישרים עם אשתו וחמתו בחדר ה"קירות, הם מסרו עדות, כולם ביחד, לא הפרידו ביניהם.

"הצצתי לתוך חדר החקירות. השוטר שם אמר לי שאין לי מה לחכות. שרמתי עצור.

"אני רוצה להדגיש שזה היה עוד לפני שגמרו לשמוע את העדויות של השלישיה, ולפני שגבו את העדות מרמתי. כיצד ידע השוטר מראש שיעצרו את רמתי? "כשראיתי שזהו המצב, פניתי לקצין בדרגת פקד, בינתיים, נשלחו השלושה לביתם — במכונית משטרתית. נגד רמתי, היתה מוכנה כבר פקודת-מעצר.

"תגובתו של הפקד היתה, שיש שלוש עדויות נגד רמתי על כך שהוא דחף ראש שון את השוטר, למרות זאת נראה שהי שיחה שלי עם הפקד הועילה: לאחר שגבו גם מרמתי את העדות, החזירו לו את החפצים שנטלו ממנו לפני המעצר ושיחררו אותו.

"כשביקש רמתי להתלונן על מה ש"קרה, נענה בשלילה".

עונש כפול. מגיב ניצב-מישנה עזרא גולדברג: "העדויות עדיין לא הגיעו אלי, אם יתברר שהשוטר התנהג בצורה לא נכונה שוב, אחרי שנענש כבר פעם — הרי שעונשו יהיה כפליים".

* בפניה משאל מחושק ומזוקן — הרב גולדישטיין.

סיפורה במלואו, הסבירה: "כזאת היתה תגובתי גם בבית-המועצות, כאשר היה נעשה לי עוול".

השופט, מודרך על-ידי החוק הברור במקרה זה, פסק לה ארבעה חודשי מאסר-על-תנאי למשך שלוש שנים.

אך את דעתו הפרטית על הפרשה, השי מיע לאחר מכן, בתגובה לשאלת כתב העולם הזה, בשפה ברורה לא פחות:

"לא היה מקום להביא את האישה בפני בית-המשפט", קבע. "מן הראוי היה להסיר תפק באזהרה. המשטרה עשתה כאשר הגישה כתב-אישום נגד רווח קרוט".

משטרה

מלחמתו העקומה

של

השוטר ישרים

אם אתה רוצה להסתכסך עם רעך — מוטב שתוודא קודם אם אין לו קרוב במשטרה. במיוחד לא קרוב בשם משה ישרים. כי אם יש לו — כדאי לך להיזהר. שרשרת אירועים מזורה עלולה לקרות לך, כמו שקרתה למורה הרמתי-גני שלום רמתי, שלא נזהר.

מהאמבטיה — לרחוב. יחד עם כמה משכניו, ברחוב עולי הגרדום 8 ברמת-גן, הגיש רמתי תביעת פינוי נגד אביבה ישרים, בעלת גן-פרטי בסמוך. לרוע מזלו של רמתי (38) שהינו יור ועד הבית ומחנך בבית-ספר עממי בנתניה, הוא התעלם מהעובדה שבעלה של אביבה היו שוטר תנועה במטה מרחב המרכז, אחד משה ישרים.

מיום שהגיש רמתי את התביעה נגד אשת השוטר, החלו נערמות צרות על ראשו.

מספר שלום: "התרחצתי באמבטיה, כשי פתאום צילצלו לי בדלת. בפתח עמד השרטר משה ישרים. הוא צעק עלי ודרש ממני לצאת מייד לניידת שחיתכה בחוק. הוא לא היה מוכן להסביר לי מדוע.

"אחרי שיצאתי, הוא התחיל לצעוק עלי שוב פעם — וטען שהגירה שלי לא נקיה, הוא איים שיקח אותי למשטרה.

"הלכתי והתלוננתי עליו במשטרה. לאחר זמן, הודיעה לי המשטרה שהוא הועמד לדין על שהטריד אותי לשוא".

מתעסק עם ילדות. על צרה אחרת סיפרה רבקה גורן, מורה בבית-הספר בו למד רמתי: "אתמול נכצרת על-ידי שוטר שהמתין בתוך מכוניתו בכביש החוף, ליד תחנת האוטובוסים דיור לעולה בנתניה. נשאלתי על-ידיו אם אני מכירה אדם בשם שלום רמתי, כשעניתי בחיוב, אמר לי השוטר: "תזהרי ממנו. הוא אדם מלוכך לך. מתחיל עם בנות 12-13 בשכונה". היא זיהתה את השוטר כמשה ישרים.

הצרה הבאה היתה קצת יותר רצינית. מספר המורה המזוקן, חבוש הכיפה: "בשני מקרים כשהלכתי בבית-הספר לעבר תחנת האוטובוסים, עבר ישרים עם מכוניתו וכמעט דרס אותי. בשני המקרים ניגשתי למשטרה וביקשתי להגיש תלונה, אך בשני מקרים סרבו לקבל אותה ממני.

(המשך מעמוד 10)

דיני העליון, תוך שקילת כל האלטרנטי-
בות הצבאיות האפשריות, וראיית ההח-
לטות הצבאיות והמדיניות כמיקשה אחת.
אני מעריך שאזה זו דווקא הי-
שבוט, כשרמטכ"ל אחד סיים את
תפקידו והרמטכ"ל הבא אחריו
הוא עדיין טרי לגמרי. רגע זה —
מעין "רגע בין רמטכ"לים" —
מאפשר דיון על שאזה זו מבלי
שיהיה זו נימה אישית כלשהי.

מבלי לערער על סמכותו העליונה של
הרמטכ"ל, יש לדעתי להנהיג נוהל חדש,
המאפשר לדרגים המדיניים העליונים —
ועדת השרים לענייני ביטחון ועדת החוץ
והביטחון של הכנסת — לשמוע מפי

גודרה ורדו
פיל לבן

הקצינים הבכירים של צה"ל דיעות שו-
נות והצעות שונות.
כדומר: יש לאפשר למוסדות
אזה להתייצג לא רק עם הי-
רמטכ"ל, אלא גם עם קצינים בכירי
רים בענייני דיעות שונות, כנהוג בי-
ועדות הסיווג של ארצות-הברית.
מובן שכל רמטכ"ל הוא — וצריך
להישאר — הסמכות הצבאית העליונה, גם
כלפי הממשלה והכנסת. אולם אין זה צריך
למנוע מן המוסדות המדיניים, האחראיים
לעיצוב הדרך המדינית של המדינה, לשי-
מוע את כל הדיעות הצבאיות המוסמכות.
הייתי רוצה שראש אג"ם, ראש אמ"ן
ואלוף הפיקוד, למשל, יוכלו לבטא את
דיעותיהם באופן חופשי במוסדות המדי-
ניים המוסמכים, אפילו (ודווקא) כשיש להן
דיעות שונות מזו של שר-הביטחון או
הרמטכ"ל.

הייתי רוצה שגפחות אחת הי-
כמה שנים, ערב החלפת הי-
רמטכ"לים, תיערך באיושהו מקום
רביזיה כללית של כל המחשב הי-
צבאי, מעין בדק-בית איסטראטגי,
בדקת הדוקטרינה שעד כה, וגיי-
בוש דוקטרינה מעודכנת.

צה"ל משמש דוגמה ומופת לממשלת יש-
ראל ולעולם כולו בנוגע של החלפה מהי-
רה של רמטכ"לים — תשעה רמטכ"לים
תוך 24 שנים, בנייהם אחדים שהיו מזהירי
רים. בכך התגבר צה"ל על סכנת השמ-
רות, הטבעה במהותה של כל המיסגרת
הצבאית, ויצר מתכונת המאפשרת גם חיי-
לושים הכופים של תפיסות וגישות.
הרעיונות שהבעתי כאן באים
להגביר ולכסס עוד יותר נוהג זה.
לא נוהג לי אלא לצרף את ברכתי לחיים
בר-לב, אחד הרמטכ"לים הגדולים של
צה"ל ואישיות כובשת-לב מאין כמוהו, ואת
הרמטכ"ל החדש, המסמל את רוח צה"ל
מאז ימי הפלמ"ח ועד היום.
אני מקווה שבימי כהונתו יהי
די צה"ל מלמד את התפקיד הי-
כפוי עדין — תפקיד של צבאי-כיר
כוש — ויחזור וישמש כצבאי-
הגנה, יעיל, נייב ודמוקרטי, של
מדינה שוחרת-שלום.

כל אחד זקוק לתלוק!

חלוקי הרחצה של "מווה"
מבד פרוטה (WALK FROTTER)
חלק ומרוקם.

חלוקי מוה'קלים, רכים ונעימים!
חלוקי מוה' בשלל צבעים!
חלוקי מוה' להרגשה נהדרת
לאחר הרחצה ולשהייה
נעימה בבית.

מווה אפנת ההווה

(המשך מעמוד 15)

אולם ברור שזו לא היתה הפתעה בשבילים. דברים כאלה לא מתרחשים בן יום, ואין אפשרות להסתיר אותם מעיני ילדים מבור גרים. עכשיו, הם דואגים מאוד, גם לי וגם למשה.

"איך הגיבה הסביבה על הגירושים?" נראה שזה נכון שאדם מגלה את ידידיו בשעת צרה. כולם כל כך טובים, ומנסים לעזור, ומבקשים לנחם, ולעודד, ולהבהיר לי שאינני בודדה. ולא רק מכרים. כל הזמן הטלפון לא חדל לצלצל, מכל מיני מקומות בארץ — וגם בעולם. מירבקים מגיעים בורם בלתי פוסק. כולם מעודדים. כולם לוחצים את ידי. זה נורא טוב לדעת שיש לך ידידים כאלה."

יך התהלקתם ברכוש? לדברי יודעי דבר, משה הוא מיליונר. "יודעי דבר נוהגים תמיד להגזים. לגופו של עניין, זה לא עניין אותי במיוחד. מעור"

מנהלת "משכית"

רות דיין במשרדה בניו יורק, אל"על, בחנות "משכית", כשלידה מזכירתה הנאמנה, שי ליוותה אותה גם לטכט הירושלמי. מאחורי גבה של רות ניתן לראות את תמונתו של משה דיין, כשעל הקיר השני, באמצע, תלויות תמונות שלושת ילדיהם המשותפים.

לם לא התעניינתי בכסף. יש לי בית משלי, ואשר לשאר הדברים — משה הוא האדם האחרון בעולם שיקפח את היחסים בינינו בגלל כסף. מלבד זה, הרכוש המשותף שלנו הוא צנוע מאוד. משה איננו, ולא היה אף פעם, פרא-אדם. היחסים בינינו התבססו תמיד על הגינות מוחלטת, ואין כל חשש שלעת זיקנה ישתנו הדברים." "מה בקשר לאוסף העתיקות של משה?" "האוסף הוא שלו פרטי, ולא שלי. בוקר שר זה אף רוצה להגיד לך עד כמה ציערה אותי ההתקפה הציבורית על משה בעניין האוסף — התקפה שהעוול הזה עמד בראשה.

"כל מי שמכיר את משה מבחינה פסיכולוגית, יודע מעל לכל ספק שאין בזה שום שמץ של שחיתות. הוא פשוט אספן מושבע, ולא מכר מעולם דברים שגילה הוא מטורף אחרי הפצעים בני אלפי שנים — אז את מי זה מעניין? ייתכן שיש בכך טעם רע, שהוא משתמש בשמו ובעמדתו. אך הוא מטורף אחרי הדברים האלה, וללא שמו, לא היה לו כל סיכוי להגיע אליהם. דברים שיקרים לו, הוא לא ימכור לעולם. מלבד זה, אינני רואה גם כל הצדקה להתקפה עליו. אין אדם נקי משחיתות מסוג זה או אחר. בין אם זה לרמות את ההורים, או את הבע"ד."

יך את רואה את חייך מהיום והלאה?

"אני שקעתי כבר יותר מדי בענייני ציבור ומדינה. מרכז הכובד של חיי עבר מהמישור האישי למישור הכללי יותר. "חיי שלי, הפרטיים — נגמרו."

טלוויזיה

תוכניות

אומבוסדמן

טלוויזיוני

כאשר החליט דן רביב לשרד ביום ראשון שעבר כתבה על המשקלות המזויזים פים של מזון הנמכר בחבילות מוכנות, היו לו סיבות טובות לכך. 10 מוצרים ארוזים שונים, שנשקלו ביוזמתו במטבח הנסיוני, שלד מועצת הפועלות בתל-אביב, בנוכחות עורך-דין מטעם ההסתדרות, נמצאו חסרים במשקל. נוכח מימצאי ה"שקילה" — שהיתה מצומצמת בממדיה, אך עם זאת חשפה חלק משערוריה, ש"עלתה השנה לציבור, לפי פרסום של משרד המסחר והתעשייה 22 מיליון ל"ר — הרגיש רביב צורך להציג על המסך את ארבעת המוצרים הבולטים ב"יתר כפחת במשקל: סוכר, פפריקה, ציי מוקים וסולת.

תוך כדי הכנת הכתבה צולמו גם ה"תנאים בהם נארו הסולת, על ידי פועלות הנוברות בסולת בידיהן החשופות, בלי כסוי ראש ובתנאים היגיניים לקויים. כל המימצאים הוצגו, לפני השידור בטלוויזיה, בפני בעלי בתי האריות, כדי לקבל את תגובתם. התגובות, בהן לימדו בעלי העסקים האלה סניגוריה על עצמם, היו עלובות ובלתי משכנעות. בעיקבות המישר, מתעתד משרד המסחר והתעשייה להגיש תביעות משפטיות נגד המפעלים. מאחורי שידור כתבה זו מסתתר סיפור שונה לחלוטין. עוד לפני שלושה חודשים הגיש דן

חיים, המלבנים בנחת בעיות יומיומיות ב"תחומי הדיור, הרפואה, המין, קיפוח ה"צרכן, הטלוויזיה ועוד.

אלא שאחרו ניכר מכלל השאלות המציינות את עורכי התוכנית אינו מגיע כלל לידו שידור: אלו הן השאלות הפולייטיות המגיעות מכל שכבות הציבור הערבי בארץ ובשטחים. רוב השאלות מת-רכזות סביב הנושאים הבאים: מדוע קורר אים לפדאיון בטלוויזיה בשם מחבלים ולא בשם לוחמי שחרור? מדוע אין יש"ר ראל מוכנה לשאת ולתת ישירות עם ה"פולשתינאים? מדוע לא תיסע גולדה מאיר לשיחות שלום במצריים? האם יוכלו אי-פעם העמים הערבי והיהודי לחיות יחד בדוריקום בשלום?

הטלוויזיה הישראלית נוקטת, כרגיל, מדיניות של בתי"ענה. "התוכנית היא תוכנית שרות ולא תוכנית פוליטית", קבי עו הממונים. השאלות הפוליטיות הן ב"כחנות טאבו. יעקב למדן, מפקח התוכ-נית, ביקש לשקול שנית סוגיה זו. כי ל"גבי בן העם הערבי העיסוק בשאלות ה"פוליטיות חשוב יותר מאשר בעיות רפו-אה, מין ושאלות אחרות בהן עוסקת ה"תוכנית. הסחת הדעת מעובדה זו אינה אלא התעלמות מהנושאים העיקריים ה"מעסיקים את הרחוב הערבי בישראל.

תדריך

● **פרט השבוע** (יום ד' 5/1, 20.40) — זהו רצח, אהובתי — סיפור בלשי על בלש פרטי הלוקח על עצמו למצוא רוצח "הרט מח משנות ה-40 בהשתתפות דיק פאול והשחקנית אן שירלי.

דיא קניג ושלמה כרישיביט ב"הכנסאות"

65 דקות בצילום אחד

● **תיאטרון** (יום ה' 6/1, 20.20) — הכנסאות — מאת יוג'ין יונסקו, שהועלה בהתייחה, בהשתתפות דיא קניג ושלמה כרישיביט בכימויו של דוד לוי, צולם ה"בוים טלוויזיה במיצע היסטורי בתול-דות הטלוויזיה, של פול סלינג'ר, שצילם את המחזה במצלמה אלקטרונית אחת, ב"ש"ט" אחת, בזוויות שונות וללא הססקה בשך 65 דקות רצופות. ב"ב.י.ס. צילמו פעם בצורה כזו תשע דקות רצופות וזה נחשב למאורע.

● **שטר בן מדיזין** (יום א' 9/1, 19.30) — סידרה חדשה לפי סיפור של מרק טוויין. יסוד הסיפור הוא מעשה לצון של שני אחים בנקאים המלווים שטר בן מיליון לצעיר אמריקאי המשוטט בלונדון חסר פרוטה, כדי ללגלג על הערצת הכסף והממון, עלילת המישה היא אהבתם של הצעיר האמריקני וליידי פורשיה היפה, בתו של אחד האחים הבנקאים. בקומדיה קולנועית בעלת תוכן זהה, שהוקרנה ב"ארץ לפני שנים, כיכב גיגוריי פק. ב"סידרה הטלוויזיונית מככב בתפקיד זה סטיבארט דאמן.

● **כפטיבל הזמר החסידי** (יום א' 9/1, 21.10) — על רקע נופים וריקודים חסידיים בכפר כב"ד, יוקרן לקט מפסי-טיבל הזמר החסידי בהשתתפות שובבי ציון, ששי קשת, הדודאים, מירי אלוני, גרעון גרייף, גליה ונירה רבינוביץ, צמד רעים, עירית סנדנר ואילנה רובינא. במאי — אילן אלדר.

מה קורה

אחרי שגולדה מאי

את היתה רק שאלה של זמן עד שזה יקרה. וזה קרה לפני שבועיים, כאשר ראשיהממשלה, גולדה מאיר, התי בטאה בחריפות נגד תוכנית הבידור ה"טלוויזיונית של יום שישי אתמוז, של"שום, — לא הכל עובר, הגדירה אותה כ"תפלות וחוסר-טעם!"

אחרי התוכנית הראשונה ששודרו ב"סידרה זו, ושהכילו ביקורות חריפות על

האחריפה

עליזה רוזן, לשעבר שחקנית להקת ה"נח"ל והתנגודים", שהחליפה שבוע שעבר את תיקי דיין בתוכנית הטאטירה השבועית של הטלוויזיה, "לא הכל עובר."

ראשי המשרד בישראל, היתה תגובה כזו רק טבעית. אולם כאשר השמיעה אותה גולדה מאיר, היתה צפויה הסכנה שמאות אלפי הצופים, החווים בתוכנית מדי יום שישי יסכימו עם גולדה, אם כי מטעמים אחרים משלה.

התוכנית היומנית ואולי החשובה ב"יותר של הטלוויזיה הישראלית, המשו"דרת בשעת השיא של הציפייה בטלוויזיה, טרם הצליחה לעלות על דרך המלך. למ"רות שבשבוע שעבר התחוללה מהפכה בהרכב מבצעי.

ביום השישי האחרון הופתעו אורחי יש"ר ראל, שהתרגלו בשנה שעברה להצמד ב"ימי שישי למקלטי הטלוויזיה שלהם, לר"אות על המסך פנים חדשות במקום פניה העגלגלות של תיקי דיין. את שיר הפתחי חה של התוכנית, שנעימתו שונתה אף היא, שרה עליזה רוזן, 32, רעייתה של משה ("מושו") מצליח, ראש שירותי ה"אמנות בטלוויזיה, שהזעקה ברגע האחר רון למלא את מקומה של תיקי שפרשה. שינוי אחר בתוכנית היתה הופעתם של פנים גבריות חדשות, במקום אלה של מתי כספי האדיש ויוסי פולק, שלא נשח את התוכנית ורק לא הופיע בה בגלל מחלה. היו אלה פניו של עוזי לוי, שור תפה של עליזה בהצגת כל אדם, עוזי, 33, בוגר אוניברסיטה בכלכלה, משפטים והיסטוריה של המורה התיכון בעת הה"דשה, שהוא יועץ ביטוח במקצועו. מופיע בתסכיתו רדיו זה 13 שנים. הופעתו ב" מערכון, בו חיקה את שר-התיירות משה קול, היתה כניסה ברגל ימין לתוכנית. אבל שאר חלקי התוכנית לא יכלו שלא לעורר בקרב הצופים המאוכזבים את ה"שאלה: מה קורה לתוכנית אתמוז של"שום, ששוב אינה כתמול שלשום?

אור ירוק

להתקפה

התוכנית שהפכה לסנסצציה עם הופעתה, כשבפעם הראשונה הירשתה הטלוויזיה לעצמה ללגלג על כל הפרות הקדושות של הישראלי, ניצבה כפני פשיטת רגל, כשהיא משעממת וע"לובה.

היו לכך כמה סיבות: עורכי התוכנית אינם מוכנים לצאת למחמה טוטאלית במימד ובתופעותיו השליליות. התוכנית, הם טוענים, איננה רק תוכנית של סאטי"רה, או דמוי סאטירה, אלא תוכנית של

מצבירות, אווירה, ליריות, פזמונים והר ווי, סיבה נוספת: החומר שנכתב עבור התוכנית הוא פשוט דל. אפשר היה לש- אול: היכן הם כל היוצרים המקוריים של ישראל? אבל עד ששאלת יסוד זו תמצא את פתרונה, הרי באין צורך שר גם העורב הוא זמיר. כותבים כמו חנוך לוי, זיוה יריב ועמוס קינן, שניסו להש- תלב בתוכנית, באו לידי עימות עם עורך התוכנית ברגע שרק ניסה לגעת בחומר ולשנותו.

כל אחד מהכותבים רוצה לקרוא דרוך לתכונותיו באופן חופשי. אולם כאשר הוא יודע, שמחצית מתושבי המדינה חר- זים בתוכנית, חייב מוטי קירשנבאום, מפי- התוכנית, לשקול כל פרט. כל פרט ב- חוכנית עומד במרכז ויכוחים אין קץ וע- שרות שיחות. קירשנבאום מתערב בכל דבר: מוסיף, גורע, מתקן, מאון, מעדן. לעתים קרובות הוא צודק. לעתים קר- בות הוא אינו צודק. עובדה: רק 10 אחוזים מהחומר הנכתב מגיע לשידור. בכל זאת עדיין דומה התוכנית לצמח

רשות-השידור על כל מעשה חלמאי שלה. על כל מהדל ופיק ברכיים. כשהתפטר מ- מחלקת החדשות, הפסידה מחלקת החד- שות את אחד מכוחותיה העיקריים. המכנה המשותף היה צריך להיות סיכום סובייקטיבי של כל אירועי השבוע. אבל רק תמימים היו מסוגלים לחשוב, כי עם כל העזתו וכשרונותיו יעזו קירשנבאום, או יהיה מסוגל, להרוג בצורה מרתקת לכת מהמסגרת המוגבלת של התחנה ה- ממלכתית הישראלית.

מי שקוטל את התוכנית קטילה טוטא- לית יותר מכולם. זו מערכת לא הכל עובר בכבודה ובעצמה. היא עושה זאת מדי יום א' בבוקר בהנאה מאזוכיסטית שלמה. כי הפוסט מורטום הזה הוא שאלת חיים ומוות לגבי עתידה של התוכנית. כאשר מגיע הבכאי המוקן צבי דורנר אל בית הטלוויזיה, כבר ממתניים לו בקוצר רוח קירשנבאום ודן בן-אמון בחדר העבודה. מלאים טענות כריזיות. דורנר, 30, ב.א. בטלוויזיה וקולנוע של אוניברסיטת בוסטון, הוא האחראי לצד

מה נשאר מ"הכל עובר?"

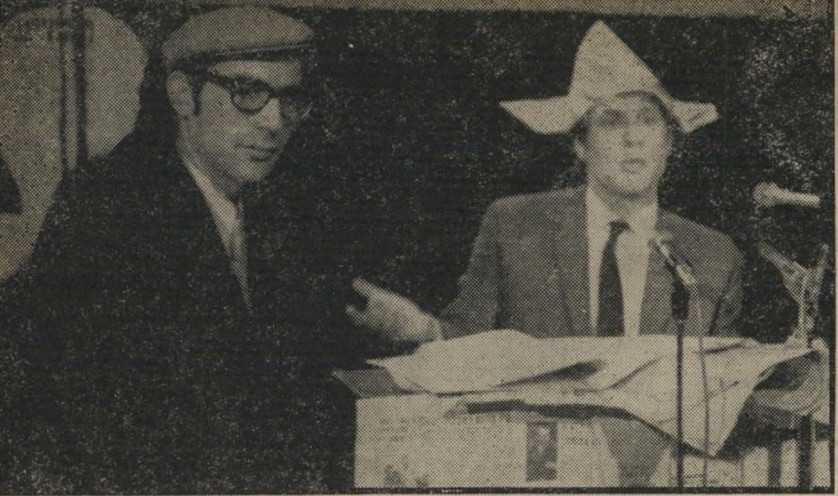
ההרכב הראשי

צוות המשתתפים הראשון של תוכנית "הכל עובר", בשעת חזרות על החומר המיועד לשי- דור. במרכז נראה מתי כספי ליד הפנתר, כשלידו המפיק מוטי קירשנבאום. מימין יוסי פולק וטוביה צפיר, ומשמאל דן בן-אמון ליד תיקי דיין וטליה שפירא.

פורח במדבר הצחיה של תוכניות הטל- וויזיה הישראלית. עדיין — מפני שהי- תוכנית עלולה להגנו כל רגע. זהו הסיט של העורך והמפיק מרדכי קירשנבאום. בניגוד להמוני בית ישראל המלקקים שפ- תיים כאשר מטיל מישהו חיצוי לעג ב- דמויות של ראשי המימסד הישראלי, יוש- בים נציגי המימסד וחרקים שיניים. הם רק מחכים להודמנות, לצאת למלחמת קו- דש נגד התוכנית.

קטילה טוטאלית

מי שנמצא בין הפטיש והסדן הוא העורך מרדכי קירשנבאום. בן 32, יליד כפר-סבא, בוגר בית הספר הי- חקלאי בפרדס חנה ו.מ.א. בטלוויזיה ו- קולנוע של אוניברסיטת קליפורניה. מהרגע בו הגיע קירשנבאום לטלוויזיה הישראלית הוא מירר את החיים להנהלת

מפיק-עורך קירשנבאום ושחקן עוזי דוי, כולם רואים שיש דמוקרטיה!

של הסרט הישראלי חצי חצי. הוא קנה משקפים שחורות, מאז שהחל להופיע בטלוויזיה. "קניתי גם מכשיר טלוויזיה לכבוד התוכנית." על יחסו לחומר הוא אומר בתוסלב מוחלט: "בהתחלה הייתי נתון בתוך המשחק. הטקסט הפוליטי לא עניין אותי. פתאום התחלתי להבין, ש- קיים שטח חשוב: החיים הציבוריים." בן גילו, טוביה צפיר, שהשתתף ב- תוכנית הרדיו טיפול שורש, מסגן מתחת לשפמו המזוגלי בקיצור נימרח: "לפי דעתי לא דורכים מספיק על יבלות בתוכ- נית." צפיר, שחקן מחברות החשק, מוכן לצטט את אשתו, שכלל לא מתרגשת: "יש לה ביקורת חריפה על התוכנית. אצ- לה אני לא עובר." מגלה השחקן. השחקנים, שפניהם ניבטות מעל מסכי הטלוויזיה במאת אלפי בתים בישראל, אינם יצורי הדמיון. הם מציאותיים מאוד. הדבר ניכר ביום חמישי — יום הצילום מים של התוכנית.

טוביה נראה מאלץ מאוד כאשר הוא מנסה לדלות סקסט מזכרונו. יוסי הולה שפעת, משמיע את קולו כשהוא קודח ב"40 מעלות הום. עוזי לוי ועליזה רוזן עדיין נבוכים, חוששים מפירסום. כדי ל- חפות על מבוכותם הרבה הם מנסים להח- בדה, להשתטות.

באולפן צפוף, נמצאים שם: השחקנים, הגננים, הצלמים, התפאורנים, הגרפיקאים, הטכנאים, המפיק והבכאי. הקברניט הוא צבי דורנר הנכבאי. הוא נוקשה, מחמיר, דורש משמעת ברזל. דורנר, שהיה גריס (סבל) בזמן הפקת הסרט דליה והמלחים, מימן את לימודיו האקדמיים בטלוויזיה בארצות-הברית כקברניט ספינת טוילים, ויש לו נסיון רב בהנהגת צוות.

גאווה מיקצועית

הועלתה הצעה להפיק את התוכנית ב- אולפן הגדול והמרווח בהרצליה, במקום באולפן הקטן והצר של בית הטלוויזיה בירושלים. קירשנבאום דחה את ההצעה על הסף. כי אין זה נאה, לדעתו, לתחנה המכבדת את עצמה, שתוכנית כה חשובה תוקלט מחוץ לבנין. "אני רוצה שידעו", מטיח קירשנבאום כלפי הנהלת רשות- השידור והכנסת, "אין עובדי טלוויזיה ש- מכנים אותם בחוץ בשם מופקדים, פרו- עים, חסרי אחריות ובלתי מקצועיים. עוב- דים 20 שעות ביממה. יש להם, אחרי הכל, גאווה מקצועית.

השיפוץ המקצועי האחרון של החומר נעשה ביום שישי בבוקר בשלבי העריכה, לפני שמשדרים אותו בפני הבוסים של הטלוויזיה. עורכי התוכנית הם המעוניי- נים בכך, שההנהלה תישא באחריות, ולא תתחמק בטענת "לא ידענו", כאשר ייש- פכו קיתונות הביקורות.

מבט ראשון זה נשמע כחזון אחרית הימים: צנורה ממשית עדיין לא הוטלה ביחס לפרטי התוכנית. מבט שני נראה שקיימת מעין צנורה עקיפה, סמויה, תר- צאה של שיחות אין קץ ויכוחים על כל פרט ופרט.

בא הערב ושוב מופיעים על המסך פניה של זמרת, שרק אתמול גולדה. התוכנית עשויה להיות טובה, או גרועה — אבל אף אחד אינו יכול להשאיר אדיש כלפיה. סוף סוף היא הפכה חלק מתוכן החיים של הרבה רבבות בתים בישראל, לפחות בימי שישי.

רעיונות מוקפצים ככדורי פינג-פונג מ- איש לאיש, כשהכל מציעים הצעות לכלולם והעורך נמצא בדו-שיח עם כל אחד, מגלגל רעיונות, מציע, מכוון, פוסל ומכריע.

צנורה פנימית

שה להסביר למי שלא חי את זה, את מורכבות העבודה של מערכת לא הכל עובר, הנעשית במקביל במשך כל ימי השבוע, החל מיום שני בבוקר וכלה ביום שישי אחר הצהריים. קל יותר להביא דוג- מא. יוסי גודארד שהוא בעל סגנון עצי מאי משלו, יכול לעבוד חודשים על קטע בן דקות ספורות. הוא משקיע המון מחי- שבה, עבודה זאהבה בכל פרט ופרט. כאשר כל הארץ עוסקת בפסטיבל הפני- תרים השחורים ושכונות העוני, מוכיח גודארד, ממוצע הקומה ובעל הקרחת ה- חלקית, כי כבר היו דברים מעולם, ומציג סרט מרגש על בן-הרוש מואדי סאליב. תרומתו של גודארד לתוכנית היא אולי התרומה הרצינית ביותר, כי הוא מוכן להלחם עד הסוף באנשי המימסד המת- חסדים, החוגגים בכל הזדמנות של רעיון חדש ומדברים גבוהה גבוהה. הוא עושה זאת בצורה פשוטה ביותר: הוא מטיח בפרצופם את כל מה שיצא מהרעיונות הגדולים האלה במציאות: אגני החימצון המסריחים בראשון-לציון, או מצפה-רימון שחלמו לעשותה עיר קואופרטיבית תע- שייתית ולבסוף הפכו אותה למצפה כר- כבים.

ריגל שלישי בשבוע מתחילה מעין עליה לרגל לאולם בני ברית בתל-אביב. הי- טקס הוא צנוע ביותר, פרזואי לחלוטין. בימים אלה אוספים חומר, עורכים, משי- נים, מתקנים ומתחילים בחזרות. אחד אחד מופיעים הכותבים: דן בן-אמון, דידי מנוסי, חתולי, ומתיישבים ליד שולחן ארוך, כותבים, מתווכחים, בוחשים, מצי- לים קינאות אישיות, מבקרים.

תמליץ פזמונים, אף הוא תגלית חדשה, נמצא באותה מיטה. זהו מאיר אגסי, (24), יליד רמת הכובש, שהיכר את הי- מלים של הלידה הארוך ביותר בעולם — להיטו של ששי קשת.

"אני מגיב רק על מה שאיכפת לי." מצהיר בלהט נעורים הצעיר, שהיכר את המלים לשיר הנוגה והמרגש על בנגלהי דש. מיד כשהוא מסיים את כתיבת הי- מלים הוא מתיישב יחד עם קירשנבאום ועם המלחין-ספנתרן יוסי מר חיים, כדי להלביש מנגינה למלים.

יוסי מר חיים, החובש תמיד אותו ז'א- קט בוהמי ארוך אפור-לילן, נראה בחור חם וחייכני. "תכננתי את הז'אקט בעצמי אצל החייט, ככה, סתם," מודה במשובה מי שכתב את המוסיקה לתזמורת, ל- הבכחה ולחזורים. "כדי לדעת את טיבו של החומר," הוא אומר "חייבים לראות כיצד הוא עושה לבוש בשעת החזרות." כאן נכנסים לתמונה השחקנים, שני הי- וותיקים, יוסי פולק וטוביה צפיר, הם אינם נחשבים יותר לתמימים חסרי זהות פוליטית, כי החומר חשפיע עליהם בצור- רה מוחצת.

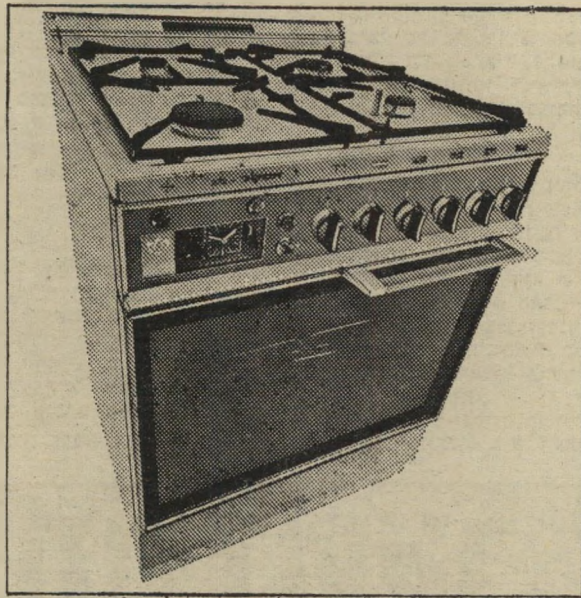
יום חמישי המתוק

י ופי פולק, 26, נשוי ואב לשלושה ילדים, בוגר בית-הספר לאמנות הי- במה ברמת-גן, התפרסם בתמונת העירום

אמקור

שוב מחדש !

8 תנורי בישול עם רעיונות גדולים

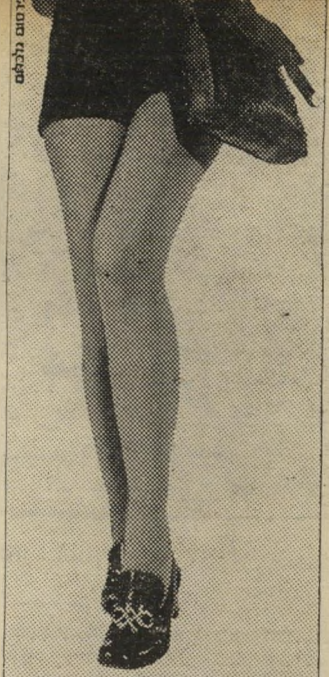
- * הצתה אוטומטית
- * שעון חשמלי
- * מנוע חשמלי לצליית עוף בגריל
- * דלת פנורמית
- * רשת יציקה ומבערים מאמאייל
- * הפעלה אוטומטית של תא האפיה

תנור בישול
אמקור נמכר גם
בשיטת החליפין
(TRADE IN)

דגם 2010	אחד מ-8 דגמי אמקור
-------------	-----------------------

יתרון חשוב: שרות אמפא
המפיצים: אמפא וסוחרים מורשים.

Merci
לאשה שאיננה
מוכנה להסתפק
במועט
גרבונים · גמישונים
ארכונים · אקסטרונים
בסריגת מיקרומש
מאריכת ימים

הקו הבטוח בין שתי נקודות

תליאביב

אימפריאליזם

משתולל בצהלה

כאשר סתם אדם מן היישוב סובל משאוי גם של ילדים במנוחת הצהריים, הוא מגיף את התריסים או צועק עליהם קצת. כאשר סתם אדם מן היישוב מוטרד בגין ערימת אשפה המצטברת תחת חלונו, הוא פונה לעירייה, מקים קצת צעקות, או מארגן שערוריה במדוריה-המכתבית של העיתונות.

אך כשהיישוב נקרא צהלה, חדל אותו אדם להיות אדם מן היישוב, הופך לאח"ם. ואח"מים, מסתבר, פועלים בשיטת הסיי פוח: הם מכניסים את איזור המיפגע ל- ביתם, וכך יש בידם לפקוח עליו עין. המעבר נעים. לדוגמה: פעם היה בין בתיהם של משה קשתי וישעיהו לביא, מנהלי משרד הבטחון הנוכחי והקודם, שדה

מחזה מירבקות. לביא וקשתי אינם היחידים, מספחים אחרים: תת-אלוף יצחק פונדק, מסקר כוחות צה"ל ברצועה. אלישע חיימוביץ, הבוס של מפעלי נייר חדרה. דוד שפירא, ממנהלי חברת החשמל. ואלה רק מבין השמות הידועים בציבור. תופעת הזנת הגדרות הפכה למגיפה מידבקת בצהלה. במקום בו יכלו, רק לפני שנתיים לעבור שתי מכוניות בלא להתייחס, נותר כיום מעבר המספיק בקושי לאדם בודד. זה, במקרה הטוב. במקומות רבים נסגרו מעברים, ששימשו את בני צהלה משך שנים, לחלוטין. העקשנים שב- הולכי הרגל היבלו בגדרות ופרצו אותן, פעם אחר פעם. לעתים נכנעו מזוי הגדרות, והמעבר נותר. לעתים תכופות יותר נכנעו הולכי הרגל, ונקבעה עובדה. לחצרו של פלוגי בצהלה נוספו עוד כך וכך מטרים מרובעים. פחד עירוני. בעיריית תליאביב פוח" דים להגיב. הנסיון לברר מי הם פורצי הגדר נתקל בגדר של שתיקה.

שטח מסופח בכיתו של תת-אלוף פונדק * ומלבד זה -

שטח מסופח בכיתו של מנכ"ל "צו"ם" משה קשתי - הכל כבר בסדר במדינה?

שימש למעבר עוברי רגל ומקום משחק לילדים. כיום המעבר איננו עוד. הוא חולק בין השכנים. הם הניזו את גדרותיהם הישנות, נטעו בשטח המסופח דשא, עצים, ועתיקת לתפארת. מי העניק להם את הזיכיון על השטח, שהוא אדמת הקרן הקיימת? זאת אין איש יודע: "בעלי בחור"ל כרנע" הסבירה אשתו של קשתי, "ואותי כל העניין אינו מעניין בכלל". "לא, לא שאלנו רשות של אף אחד בעירייה", הגיב לביא בפני כתב העולם הזה. "היתה שם ערימת אשפה. כיסינו אותה באדמה. שתלנו דשא. נטענו עצים, וסילקנו בכך מיפגע אסטטי. או מה אם סיפחנו את השדה לחצרותינו, זה מה שכווא לכס? והזבל שהיה במקום, למה הוא לא כאב לכם? חוץ מזה, תגידי לי, כבר פתרתם את כל בעיות המדינה?"

עבודתך הנוכחית הינה קשה וחסרת תוצאות כאחד. דבר זה מחייב שינוי הגישה מחד, ויתר רצינות מצידך לנושא בכלל מאידך, גם שינוי כללי של סידרי חייך יביא לכך שמצבך ישתפר. בשטח הרומנטי, עוד לא היה שבוע מוצלח יותר עבורך, מאזניים. מעט יזומה והכיבושים יקנו לך שם של זאב נוראי.

המשבר הכספי אליו נקלע עיסקך, יש-

פגע בצורה קשה על מצבך הכספי האישי. בקשר לכך, היזהר מלעשות מעשים נמרים, עליהם אתה עלול להתחרט מאוחר יותר. אל תתבייש להודות באוזני ידידיך כי מצב עיסקך גרוע. לעזרתך, מתזאת, אל תעז לנסות לחפש מוצא מ- הסבך בין הכפופים לך.

הצרות קטנות, אבל הן קיימות: מוטב שתרסן את כעסך הטב-

עני ועוד יותר את נטייתך להשתעמם ממצבים ידועים ובודד קיים. קח את עצמך, פעם נוספת, לידים: זה לא מוזק לעולם. ידדי בן מזל דלי יפתיעו אותך לטובה, אך אם אתה מחפש שלווה, בלה ב- חברתו של ידיד אריה.

שמן הטוב טוב מאוד, על כן אל חשש! אתה יכול לעשות דברים ש- נראים לך, אולי, רעים שניים מדי. בת תאו- מיס, השמלה הצבעו- נית היא, השבוע, דו- קא זו שתבטיח את הצלחתך ברבים. אל- הרגישים לאלרגיות ול- מחלות-עור, מוטב ש- לא יצאו השבוע למרחקים. אלו העומ- דות להינשא - מוטב להן לדהות את תוכניתם לזמן-מה. וחלקם הצעיר יו- תר - לזמן בלתי-מוגבל. כי עוד ה- עתיד גדול, והוא די ורוד, למעשה.

עכשיו הזמן להקדיש את כל תשומת-לבך ואח כל מאמציד לעבור דה. אם לא - אתה עלול גם להפסיד או- תה לגמרי. סוף השבוע ובייחוד יום ה' מבי- איס את התוכנית הגד- לה שלך לנקודת-השיא. מאז ואילך שוב לא תו- כל לשנות דבר, ולכן מוטב שתתכנן הכל בקפידה. אם את מנהלת רומן עם גבר נשוי, הפסיקי אותו.

כל מה שסמוי ומעורר פל עשוי למשוך את- כם השבוע לחקור או- תו. אם הנטייה תגרו- אתכם לקריאת שירים ולביקורת ספרותית, ניחא. אך אם תיסחפו לעירפול-חושים שבא כתוצאה משתיית מש- קה אלכוהולי, מוטב שתנקטו באמצעי זה- יות. כוכב-הלילה הפעיל בימים אלה הוא הגורם האחראי להצלחה הברוכה של פעילויותיכם הצירניות המבוצעות על ידכם לאחר שקיעת החמה. לבוש דרמטי-ציורי ישפר הרגשתך הפנימית.

כמו בכל השנה, תי- וזכח גם השבוע כי שום דבר לא בא לך בקלות. אתה נדרש לא אחת להשקיע מאמצים ש- אינם עומדים בשום יחס לתוצאות. בני מזל בתו- לה שטיסוקיהם קשורים בדיהם, יהיו ברי-מזל יותר. ילדים שייוולדו השבוע יצטיינו בעתיד

בבריאות מעולה ובאינטליגנציה מעל לרמה של גילם. מאורע הקשור באיבוד ידיד יעיק עליכם השבוע. בן מזל בתולה עשוי להצ- טיין השבוע בספורט ולזכות להישגים.

הנכונה. היית נכון לוויחורים, מב- לי להשפיל את עצמך, אז תצליח.

שמן הטוב טוב מאוד, על כן אל חשש! אתה יכול לעשות דברים ש- נראים לך, אולי, רעים שניים מדי. בת תאו- מיס, השמלה הצבעו- נית היא, השבוע, דו- קא זו שתבטיח את הצלחתך ברבים. אל- הרגישים לאלרגיות ול- מחלות-עור, מוטב ש- לא יצאו השבוע למרחקים. אלו העומ- דות להינשא - מוטב להן לדהות את תוכניתם לזמן-מה. וחלקם הצעיר יו- תר - לזמן בלתי-מוגבל. כי עוד ה- עתיד גדול, והוא די ורוד, למעשה.

עכשיו הזמן להקדיש את כל תשומת-לבך ואח כל מאמציד לעבור דה. אם לא - אתה עלול גם להפסיד או- תה לגמרי. סוף השבוע ובייחוד יום ה' מבי- איס את התוכנית הגד- לה שלך לנקודת-השיא. מאז ואילך שוב לא תו- כל לשנות דבר, ולכן מוטב שתתכנן הכל בקפידה. אם את מנהלת רומן עם גבר נשוי, הפסיקי אותו.

כל מה שסמוי ומעורר פל עשוי למשוך את- כם השבוע לחקור או- תו. אם הנטייה תגרו- אתכם לקריאת שירים ולביקורת ספרותית, ניחא. אך אם תיסחפו לעירפול-חושים שבא כתוצאה משתיית מש- קה אלכוהולי, מוטב שתנקטו באמצעי זה- יות. כוכב-הלילה הפעיל בימים אלה הוא הגורם האחראי להצלחה הברוכה של פעילויותיכם הצירניות המבוצעות על ידכם לאחר שקיעת החמה. לבוש דרמטי-ציורי ישפר הרגשתך הפנימית.

כמו בכל השנה, תי- וזכח גם השבוע כי שום דבר לא בא לך בקלות. אתה נדרש לא אחת להשקיע מאמצים ש- אינם עומדים בשום יחס לתוצאות. בני מזל בתו- לה שטיסוקיהם קשורים בדיהם, יהיו ברי-מזל יותר. ילדים שייוולדו השבוע יצטיינו בעתיד

בבריאות מעולה ובאינטליגנציה מעל לרמה של גילם. מאורע הקשור באיבוד ידיד יעיק עליכם השבוע. בן מזל בתולה עשוי להצ- טיין השבוע בספורט ולזכות להישגים.

הנכונה. היית נכון לוויחורים, מב- לי להשפיל את עצמך, אז תצליח.

שמן הטוב טוב מאוד, על כן אל חשש! אתה יכול לעשות דברים ש- נראים לך, אולי, רעים שניים מדי. בת תאו- מיס, השמלה הצבעו- נית היא, השבוע, דו- קא זו שתבטיח את הצלחתך ברבים. אל- הרגישים לאלרגיות ול- מחלות-עור, מוטב ש- לא יצאו השבוע למרחקים. אלו העומ- דות להינשא - מוטב להן לדהות את תוכניתם לזמן-מה. וחלקם הצעיר יו- תר - לזמן בלתי-מוגבל. כי עוד ה- עתיד גדול, והוא די ורוד, למעשה.

עכשיו הזמן להקדיש את כל תשומת-לבך ואח כל מאמציד לעבור דה. אם לא - אתה עלול גם להפסיד או- תה לגמרי. סוף השבוע ובייחוד יום ה' מבי- איס את התוכנית הגד- לה שלך לנקודת-השיא. מאז ואילך שוב לא תו- כל לשנות דבר, ולכן מוטב שתתכנן הכל בקפידה. אם את מנהלת רומן עם גבר נשוי, הפסיקי אותו.

כל מה שסמוי ומעורר פל עשוי למשוך את- כם השבוע לחקור או- תו. אם הנטייה תגרו- אתכם לקריאת שירים ולביקורת ספרותית, ניחא. אך אם תיסחפו לעירפול-חושים שבא כתוצאה משתיית מש- קה אלכוהולי, מוטב שתנקטו באמצעי זה- יות. כוכב-הלילה הפעיל בימים אלה הוא הגורם האחראי להצלחה הברוכה של פעילויותיכם הצירניות המבוצעות על ידכם לאחר שקיעת החמה. לבוש דרמטי-ציורי ישפר הרגשתך הפנימית.

כמו בכל השנה, תי- וזכח גם השבוע כי שום דבר לא בא לך בקלות. אתה נדרש לא אחת להשקיע מאמצים ש- אינם עומדים בשום יחס לתוצאות. בני מזל בתו- לה שטיסוקיהם קשורים בדיהם, יהיו ברי-מזל יותר. ילדים שייוולדו השבוע יצטיינו בעתיד

בבריאות מעולה ובאינטליגנציה מעל לרמה של גילם. מאורע הקשור באיבוד ידיד יעיק עליכם השבוע. בן מזל בתולה עשוי להצ- טיין השבוע בספורט ולזכות להישגים.

הנכונה. היית נכון לוויחורים, מב- לי להשפיל את עצמך, אז תצליח.

שמן הטוב טוב מאוד, על כן אל חשש! אתה יכול לעשות דברים ש- נראים לך, אולי, רעים שניים מדי. בת תאו- מיס, השמלה הצבעו- נית היא, השבוע, דו- קא זו שתבטיח את הצלחתך ברבים. אל- הרגישים לאלרגיות ול- מחלות-עור, מוטב ש- לא יצאו השבוע למרחקים. אלו העומ- דות להינשא - מוטב להן לדהות את תוכניתם לזמן-מה. וחלקם הצעיר יו- תר - לזמן בלתי-מוגבל. כי עוד ה- עתיד גדול, והוא די ורוד, למעשה.

עכשיו הזמן להקדיש את כל תשומת-לבך ואח כל מאמציד לעבור דה. אם לא - אתה עלול גם להפסיד או- תה לגמרי. סוף השבוע ובייחוד יום ה' מבי- איס את התוכנית הגד- לה שלך לנקודת-השיא. מאז ואילך שוב לא תו- כל לשנות דבר, ולכן מוטב שתתכנן הכל בקפידה. אם את מנהלת רומן עם גבר נשוי, הפסיקי אותו.

כל מה שסמוי ומעורר פל עשוי למשוך את- כם השבוע לחקור או- תו. אם הנטייה תגרו- אתכם לקריאת שירים ולביקורת ספרותית, ניחא. אך אם תיסחפו לעירפול-חושים שבא כתוצאה משתיית מש- קה אלכוהולי, מוטב שתנקטו באמצעי זה- יות. כוכב-הלילה הפעיל בימים אלה הוא הגורם האחראי להצלחה הברוכה של פעילויותיכם הצירניות המבוצעות על ידכם לאחר שקיעת החמה. לבוש דרמטי-ציורי ישפר הרגשתך הפנימית.

כמו בכל השנה, תי- וזכח גם השבוע כי שום דבר לא בא לך בקלות. אתה נדרש לא אחת להשקיע מאמצים ש- אינם עומדים בשום יחס לתוצאות. בני מזל בתו- לה שטיסוקיהם קשורים בדיהם, יהיו ברי-מזל יותר. ילדים שייוולדו השבוע יצטיינו בעתיד

בבריאות מעולה ובאינטליגנציה מעל לרמה של גילם. מאורע הקשור באיבוד ידיד יעיק עליכם השבוע. בן מזל בתולה עשוי להצ- טיין השבוע בספורט ולזכות להישגים.

הנכונה. היית נכון לוויחורים, מב- לי להשפיל את עצמך, אז תצליח.

שמן הטוב טוב מאוד, על כן אל חשש! אתה יכול לעשות דברים ש- נראים לך, אולי, רעים שניים מדי. בת תאו- מיס, השמלה הצבעו- נית היא, השבוע, דו- קא זו שתבטיח את הצלחתך ברבים. אל- הרגישים לאלרגיות ול- מחלות-עור, מוטב ש- לא יצאו השבוע למרחקים. אלו העומ- דות להינשא - מוטב להן לדהות את תוכניתם לזמן-מה. וחלקם הצעיר יו- תר - לזמן בלתי-מוגבל. כי עוד ה- עתיד גדול, והוא די ורוד, למעשה.

עכשיו הזמן להקדיש את כל תשומת-לבך ואח כל מאמציד לעבור דה. אם לא - אתה עלול גם להפסיד או- תה לגמרי. סוף השבוע ובייחוד יום ה' מבי- איס את התוכנית הגד- לה שלך לנקודת-השיא. מאז ואילך שוב לא תו- כל לשנות דבר, ולכן מוטב שתתכנן הכל בקפידה. אם את מנהלת רומן עם גבר נשוי, הפסיקי אותו.

כל מה שסמוי ומעורר פל עשוי למשוך את- כם השבוע לחקור או- תו. אם הנטייה תגרו- אתכם לקריאת שירים ולביקורת ספרותית, ניחא. אך אם תיסחפו לעירפול-חושים שבא כתוצאה משתיית מש- קה אלכוהולי, מוטב שתנקטו באמצעי זה- יות. כוכב-הלילה הפעיל בימים אלה הוא הגורם האחראי להצלחה הברוכה של פעילויותיכם הצירניות המבוצעות על ידכם לאחר שקיעת החמה. לבוש דרמטי-ציורי ישפר הרגשתך הפנימית.

כמו בכל השנה, תי- וזכח גם השבוע כי שום דבר לא בא לך בקלות. אתה נדרש לא אחת להשקיע מאמצים ש- אינם עומדים בשום יחס לתוצאות. בני מזל בתו- לה שטיסוקיהם קשורים בדיהם, יהיו ברי-מזל יותר. ילדים שייוולדו השבוע יצטיינו בעתיד

בבריאות מעולה ובאינטליגנציה מעל לרמה של גילם. מאורע הקשור באיבוד ידיד יעיק עליכם השבוע. בן מזל בתולה עשוי להצ- טיין השבוע בספורט ולזכות להישגים.

הנכונה. היית נכון לוויחורים, מב- לי להשפיל את עצמך, אז תצליח.

שמן הטוב טוב מאוד, על כן אל חשש! אתה יכול לעשות דברים ש- נראים לך, אולי, רעים שניים מדי. בת תאו- מיס, השמלה הצבעו- נית היא, השבוע, דו- קא זו שתבטיח את הצלחתך ברבים. אל- הרגישים לאלרגיות ול- מחלות-עור, מוטב ש- לא יצאו השבוע למרחקים. אלו העומ- דות להינשא - מוטב להן לדהות את תוכניתם לזמן-מה. וחלקם הצעיר יו- תר - לזמן בלתי-מוגבל. כי עוד ה- עתיד גדול, והוא די ורוד, למעשה.

עכשיו הזמן להקדיש את כל תשומת-לבך ואח כל מאמציד לעבור דה. אם לא - אתה עלול גם להפסיד או- תה לגמרי. סוף השבוע ובייחוד יום ה' מבי- איס את התוכנית הגד- לה שלך לנקודת-השיא. מאז ואילך שוב לא תו- כל לשנות דבר, ולכן מוטב שתתכנן הכל בקפידה. אם את מנהלת רומן עם גבר נשוי, הפסיקי אותו.

כל מה שסמוי ומעורר פל עשוי למשוך את- כם השבוע לחקור או- תו. אם הנטייה תגרו- אתכם לקריאת שירים ולביקורת ספרותית, ניחא. אך אם תיסחפו לעירפול-חושים שבא כתוצאה משתיית מש- קה אלכוהולי, מוטב שתנקטו באמצעי זה- יות. כוכב-הלילה הפעיל בימים אלה הוא הגורם האחראי להצלחה הברוכה של פעילויותיכם הצירניות המבוצעות על ידכם לאחר שקיעת החמה. לבוש דרמטי-ציורי ישפר הרגשתך הפנימית.

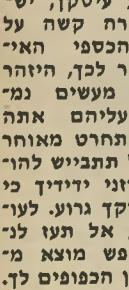
כמו בכל השנה, תי- וזכח גם השבוע כי שום דבר לא בא לך בקלות. אתה נדרש לא אחת להשקיע מאמצים ש- אינם עומדים בשום יחס לתוצאות. בני מזל בתו- לה שטיסוקיהם קשורים בדיהם, יהיו ברי-מזל יותר. ילדים שייוולדו השבוע יצטיינו בעתיד

בבריאות מעולה ובאינטליגנציה מעל לרמה של גילם. מאורע הקשור באיבוד ידיד יעיק עליכם השבוע. בן מזל בתולה עשוי להצ- טיין השבוע בספורט ולזכות להישגים.

הנכונה. היית נכון לוויחורים, מב- לי להשפיל את עצמך, אז תצליח.

21 בספטמבר - 22 באוקטובר

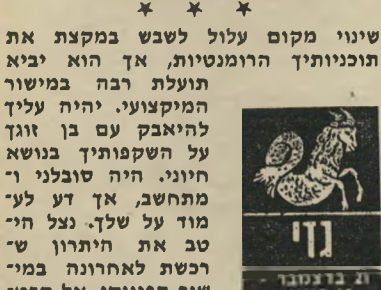
22 באוקטובר - 22 בנובמבר

23 בנובמבר - 20 בדצמבר

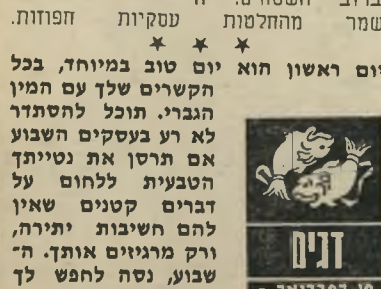
21 בינואר - 18 בפברואר

21 בדצמבר - 19 בינואר

21 ביולי - 21 באוגוסט

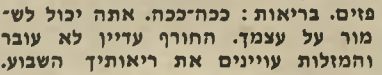
20 בינואר - 18 בפברואר

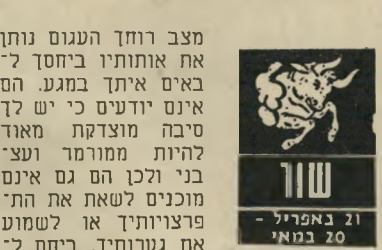
19 בפברואר - 20 במרץ

21 במרץ - 20 באפריל

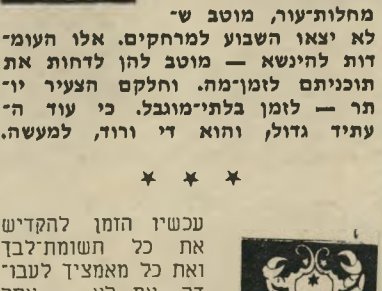
21 באפריל - 20 במאי

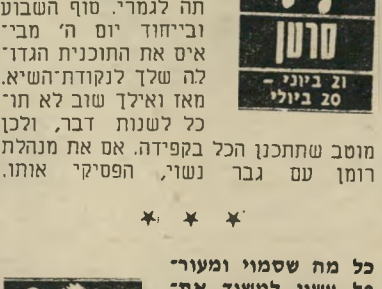
21 במאי - 20 ביוני

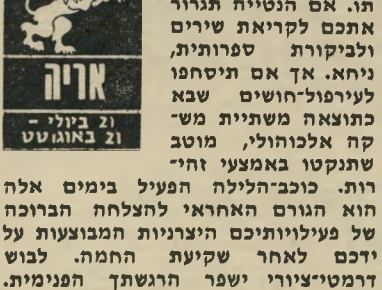
21 ביוני - 20 ביולי

21 ביולי - 21 באוגוסט

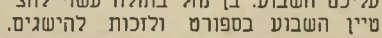
22 באוגוסט - 22 בספטמבר

22 בספטמבר - 22 באוקטובר

22 באוקטובר - 21 בנובמבר

21 בנובמבר - 20 בדצמבר

תמרורים

מונה. לנשיא בית-המשפט הצבאי ברצועת-עזה וצפון-סיני, במקום רס"ן אברהם פכטר שמונה ליועץ המשפטי של האיזור - עו"ד יורם גלין (31). איש פרקליטות מחוז תל-אביב שהפך עם מרי נוי לצוער השופטים במדינה.

מצפים לתינוק. בעוד ארבעה חודשים, אחרי שנישאו לפני כחודש בי

מרי הופקין

חשאי, הזמרת מרי הופקין ובעלה-אמרר גנה טוני ויסקונטי.

נח וג. יום-הולדתו ה-95 של הצ'לן פבלו קאזלס. יליד קטלוגניה שבספרד, גלה בעיצומה של מלחמת האזרחים בספרד ב-1936 מארצו לצרפת ונשבע שלא ישוב לספרד כל עוד מצוי פרנסיסקו פראנקו בשלטון, עבר ב-1957 לפוארטו ריקו, בה הוא מתגורר עד היום.

פרש. לגימלאות, מפקד משטרת אלי-עריש קמיל אל שורבגי (62). יליד האן יונס שהחל את שירותו במשטרה לפני 43 שנים כשוטר במשטרת המנדט, היה שוטר במשטרה המצרית ושירת פעמיים במשטרת ישראל: לראשונה מאוקטובר '56 עד מרץ '57 ופעם שנייה ממלחמת-שת-הימים.

נפצעה. תוך כדי הופעתה בסרט האיטלקי טיבה לגרושין, השחקנית הר-אוסטרית סנטיה ברנר, שבאחת הסצינות היתה צריכה לזנק משולחן ולרכב על אופי-ניים, נפלה ושברה את הרגל.

ברנר

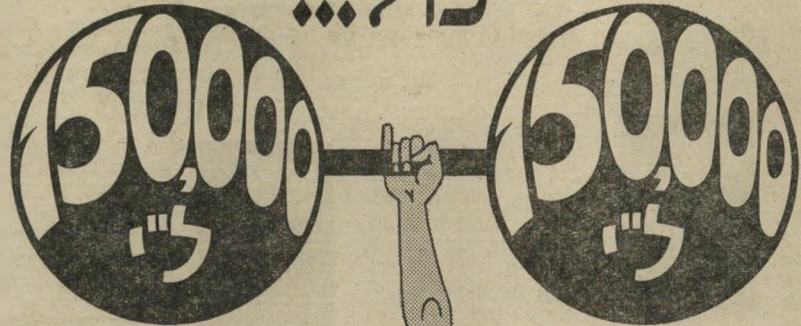
עומדים ל-התגרש. אחי-רי שישה חודשי נישואין, כריסטיאנה אונאסיס (21), בתו של הר-מולטי מיליונר אריסטוטל אונאסיס, ועורך-הדין היהודי ג'וזף בולקר (47), לו נישאה בחשאי ובגני-גוד לרצון אביה, שהפקיד לפני מיספר שנים 20 מיליון דולר על שם בתו שיר-עברו אליה כשתגיע לגיל 21. לפי חוקי קליפורניה מתחלק רכוש הזוג שווה בשווה. לכך לא הסכים אונאסיס האב שלחץ על בתו להתגרש לפני הגיעה לגיל 21.

נפטרה. בבית-החולים בייניטון, בגיל 57, השחקנית יהודית לביוש, רעייתו של שחקן הקאמרי זלמן לביוש, ששיחקה באהל ובקאמרי.

נפטר. והובא לקבורה בבית-הקברות הישן של ראשון-לציון, מאיר הירשפלד, ששיחק את עצמו כטבא מאיר בסידרת הטלוויזיה של לילות שבת. סבא מאיר היה על המסך ובחיויו, איכר בעל שורשים, דמות פטריארכלית, דור 16 ב-ארץ, מעורה בחיי הערבים, דינאוור מ-תקופת הברון, בעל קול מרעים וסמכותי ואוצר חבוי של סיפורי אלף לילה מתולדות היישוב בארץ. את מנהג הישיבה המשפחתית בצוותא בלילות שבת הביא סבא מאיר מבית אביו, אלא שעל מסך הטלוויזיה הופיעו שחקנים כבניו, בנותיו ונכדיו ואילו בחיים היתה זו משפחתו העניפה הכוללת בין השאר את חתנו השיר-ער יעקב חודורוב. במאי התוכנית צבי (ציצי) גרא שהוא שאר בשר של סבא מאיר, סיפר כי ללוויה הופיעו אנשים ש-הכירו אותו אך ורק מהופעותיו על מסך הטלוויזיה וכל אנשי צוות ההפקה.

העולם הזה 1792

גם
אתה
יכול...

גם אתה יכול לזכות
בפרסים
לפי התכנית החדשה
של מפעל הפיס.

מעתה הפרס הראשון
2 x 150,000 ל"י כ"א

ט"ה זכיות בכל שבוע
1,920,250 ל"י

מחיר הכרטיס - 4 ל"י

בכל יום חמישי הגרלה

מכירת קצנים חזאים 1971/2
בעת עתה בכמות מצומצמת
1003 * 1180 * 1050 *
SL-1000 * 1150 * 2001 *

שרות מיוחד לעולים חדשים!
מקלט הטלוויזיה הטוב בעולם

TELEVISION
RADIO
PHONO

ITT
SCHAUB-LORENZ

טוכנים בלעדים: כינורי בע"מ, פוץ 4 ת"א

הגדולה בהצגות תבל

כל מי שחשב כי שריפת אטלנטה כי חלף עם הרוח הוא המחזה הקולנועי המר- היב ביותר שצולם אי פעם, וכל מי שהא- מין כי קליאופטרה הוא הסרט היקר ביותר שהופק אי פעם, יכול לשנות את מושגיו. הרוסים, השונאים, עקרונית, כל שיא שאי- נו שייך להם, עשו סרט שהוא מרהיב עין יותר מחלף עם הרוח, יקר הרבה יותר מקליאופטרה, וארוך יותר משניהם גם יחד.

והסרט, מלחמה ושלום לפי לייב טול- סטוי, לא זו בלבד שהוא מדהים, הוא אפילו סרט טוב (וכה לפתס הסרט הזר הטוב בפסטיבל קאן לפני כמה שנים) משום שיש בו לא רק מימדים, אלא גם נסיון אמיתי וכן להביא את טולסטוי כפי שהוא,

טיחונוב כאנדריי עכשיו

סאפאליבה כנטאשה מותר

בונדארצ'וק כפייר לראות

ללא תיקונים, ללא שיפורים ובמינימום של קיצורים. "היוצר האמיתי של הסרט," כך אמר הבמאי סרגי (גורלד של אדם) בונדארצ'וק, הוא טולסטוי עצמו. אנחנו רק המחשנו את מה שהוא כתב."

וכדי להמחיש זאת, עם כמה קיצורים, עשה בונדארצ'וק (המשחק גם את פייר) סרט שבגירסה הרוסית המקורית הוא באר- רך של 14 שעות, והמוצג בארבעה המ- שכים בני 4-3 שעות, לכופרים שמעבר

צבועי העולם

התאחדו!

דקאמרון (סטודיו, תל-אביב, איטליה) — מאז כהב ג'ובאני בוקאצ'ו את 100 הסיפורים שלו,

במאה ה-15, ועד היום, נחשבה יצירתו לסיטרת-לחי מצל- צלת על פניהם של כל השמרנים, הטפשים, החונפים, הצבועים ומדושני-העונג שאינם מסוגלים לראות דבר וחצו- דבר מעבר לקצה חוטמם. עכשיו, מצא בוקאצ'ו דרך נוספת להגיז אותם: הקולנוע. סרטו של פיאר-פאולו פאזוליני הוא חצוף, חריף וצורב בדיוק כמו מקור השראתו.

פאזוליני לא יכול היה, כמובן, להשתמש בכל 100 הסיפורים, אבל עשה כמיטב יכולתו למצוא את המיבחר המייצג ביותר את האווילות האנושית. הוא מלגלג על רודפי-צבע מתחסדים כצדקנים, על קדושה שאינה מקודשת, צוחק לתאוות-הבשרים וקוטל את אלה המתעלמים ממנה. והוא עושה זאת בצורה מובנת כלי-כך, ועם טיפוסים עסי- סיים ומבריקים כלי-כך, שאפילו המטומטמים מסוגלים להבין את כל כוונותיו.

פאזוליני מצפצף על מוסכמות קולנועיות. הסיפורים מתחילים ונגמרים בפתאומיות (אולי גם הצנורה תרמה משהו לפתאומיות הזאת). אבל הוא יוצר על הבד תמונות שלמות בלתי-נשכחות, בין אם המדובר בשיחזור חי של יוסי-הדין, לפי ג'וטו (בצבעים מדהימים, כמו היו חלקי קירוח מכנסיות מעוטרות באותם ציורים עצמם), או בדמיון

סיפור הזמיר: יופי של תועבה

יות איכרים חסרי-שיניים ומכוערים להפליא, ביניהם זוהר יופיה של בתולה צעירה, כוורד במובלה העירונית. פאזוליני הצליח להשיג בדיוק מה שרצה: כל האיני- טליגנטים המזויפים והשמרנים נשואי-הפנים התאחדו יחד להכריז כי הסרט הוא תועבה. וכי איזו מחמאה גדולה יותר יכלו להעניק לו!

דמוקרטיה

בסיכון שאלה

בעין עירומה (גת, תל-אביב, ארצות-הברית) — זהו נסיון מעניין ויוצא-דופן לשלב חומר

תעודי המצולם ברחובות, עם גרעין עלילתי פיקטיבי, כשה- מכנה המשותף ביניהם, האווירה הפוליטית בשיקאגו בימי הוועידה הדמוקרטית ב-1968.

מה שנוגע לחומר התעודי בסרט, הוא יוצא מן הכלל. שכונות העוני של שיקאגו, הילדים הרוחשים ברחוב כארבה, או צילומי המהומות שליוו את הוועידה ואשר השאירו כתם בליימחה על הדמוקרטיה האמריקאית, כל אלה מונצחים בעוצמה בלהירגילה, שחלק ניכר ממנה, נובע ללא ספק, מאיכות הצילומים הגבוהה מאד. מה הפלא — הבמאי הוא אחד מטובי הצלמים של הוליווד — האסקל וקסלר.

לא פחות מרתק הוא תיאור האנשים העוסקים בדיווח המאורעות: כתבי-טלוויזיה, המתעניינים רק בהנצחת העוב- דות ולא בשינויין, עיתונאים המתרמרים לא על מצב העניי- נים סביבם, אלא רק על אלה המנסים לסלף את דיווחם; אמצעי-תיקשורת הנתונים ללחצים מכל הצדדים, שחיתות פוליטית, תיסכול כושי, ועולמם של עניים (והסרט מראה בהרחבה שיש דבר כזה באמריקה).

פגום הוא החלק העלילתי, סיפורו האישי של כתב טלוויזיה, המפוטר מעבודתו מפני שגילה עצמאות גדולה

ילדים כמו ארבה: מישחקים ועשן

מדי ביוזמותיו. סיפור זה הוא שיגרתו למדי, סופו הסמלי מאולץ, אבל הוא נבלע, בסך-הכל, בעוצמת המאורעות המתרחשים סביבו.

מבחינה טכנית זהו אולי הסרט הראשון בו נראה חומר תעודי ממש כאילו בוים באולפן, כה גבוהה היא איכות הצילומים. אבל עם זאת אין מאבדים אף לרגע את תחושת האמת שרק צילום בלתי-אמצעי וספונטני יכול להעניק. סרט שלא במהרה יישכח.

תדריך

תל-אביב

*** הקחישה שכלב (פאר, צר-

פת) — בעדינות בהמור ובחן מסכיר לזאי מאל שיחסים אסורים בין אם לבנה יכולים להיות מיקרה מזור וחינוכי, ולוא דווקא תסביך לכל החיים.

* גבר ללא מצפון (אוריון, אנגליה)

— הכוח החדש, בדמות מייקל יורק, כובש את האצולה המתנוונת. בדמות אנג'לה לאנסבורי. הגל רק שהשאלץ כובש את הסאטירה המצופה.

* בין לקרסו (הנד, ישראל) — מצהיי

קון עממימון ועדתון מובהק. סוכני-ביטוח אשכנזי וספרדי רצים מתל-אביב לאילת ובחזרה, ומפזרים בדיחות בקצב של תת- מיקלע. הנשכחות באותה מהירות עצמה.

*** קוראים לי טריניטי (אסתר,

איטליה) — הרבה אקרובטיקה, המון בדי- חות, מעט מאוד הגיון, שימוש רב באקר דחוק, ובסך הכל — מצחיקון.

ירושלים

*** נשים אוהבות (סמדר, אג-

למסך הברול שקשה להאמין בסבלנו- רם. הכין בונדארצ'וק גירסה דוברת אנג- לית, מקוצרת מאד, שאינה עולה בהרבה על שש שעות. שהוצג בקרוב בארץ.

נשאלת השאלה המסורתית: למה רק עכשיו? אמנם הסרט שכב כמה שנים במח- סני המכס, אבל לא בגלל שיעורי המס. כמה פקדי-ממשלה החליטו שאם אין יח- סים עם ברית-המועצות, תהיה זאת בגידה להתבונן בסרט שהם עשו. הגיון בריא של פקיד ממשלתי. רק עכשיו, לאחר לח- צים וביירוטים, ולאחר שנפתחו שערי העי- ליה לארץ, הותר סוף-סוף לשחרר את הר- סרט, לתרגמו ולהציגו בפני הקהל הרחב.

מה יגידו על סרט זה המבקרים — קשה בינתיים לנבא. בשש השעות שלו ימצא בוודאי כל אחד משהו שאינו נראה לו. אבל איש לא יוכל לעמוד בפני סציונות הקרב המדהימות ביותר שצולמו על בד הקולנוע (מי שראה את וואטרלו, קיבל מר- שג קטן על יכולתו של בונדארצ'וק). בש- ריפת מוסקווה ריאליסטית להחליד, בגודל והיקף שלא היה כמותו עוד על בד הקול- נוע. נופים, תפאורות, עשרות אלפי ניצ- בים, ועבודה של שנים, ותוצאת כל אלה, הדבר הקרוב ביותר להמחשת יצירה ספי- רותית איריה על בד הקולנוע,

ליה) — עיבודו של קו ראסל נאמן לספרו של ד.ה. לורנס, על מקומה של האהבה בחיי אדם, מדהים ביופיו ומשוחק להפליא.

*** הצ'יפור עם כנפי הכדורח (חן,

איטליה) — מותחן מורט-עצבים על רוצח נשים מטורף, המטיל אימתו על חוצות רומא. עם טוני מוזאנטה ואנריקו מאריה סאלרנו.

חיפה

*** הפרויצה והשוטר (אורה, צר- פת) — שוטר רדוף-תסביכים רודף אחרי סוהרי-גרוטאות, בכוונה לפרוק את תיסכור- לו וללכוד פושעים בעת הפשע. מישחק משובח של מישל פיקולי ורומי שניידר.

*** יומנו של שוטר (עמחי, צר-

פת) — עוד מחיי המיטרה, והפעם אל- מות בתוכה פנימה. שוטר יוצא לנקום מות ידיו, וניעור בתכונות הצד שכנגד.

*** רפיסי חיים (יובל-אור, אר-

צות-הברית) — ג'ק ניקולסון רשם דיוקן משכנע בקולנוע האמריקאי: המשכיל המי- תוסכל, שאינו מצליח להשתלב לא במצאו הבורגני ולא בדת-העם.

האם הפכו חלק מהפנתרים השחורים מתנועה פוליטית שעוררה אהדה לקבוצת בריונים המטילה חיתתה על ירושלים?

הם מנתנים את הדגל!

„די עוני!“ זאת היא סיסמה בראש פנקס החבר, שחולק לחברי אירגון הפנתרים השחורים. בפנקס, בו קבועה תמונת נושא, מופיעים פרטיו האישיים של החבר.

„אשתי חבשה אותי, מספר קופ, ונימה של התרגשות עדיין בקולו. והמשטרה? „המשטרה פוחדת מהם. אני לא יודע למה.“

מדוע הם עושים זאת? קופ מושך בכתפיו. איננו יודע.

תמורת דמי הגנה? מעולם לא ביקשו ממנו, לדבריו.

זוהי דוגמה השתלטה גם על בתי-קפה אחרים, מרגע שנתגלו על-ידי הפנתרים וגדוריהם.

בדואגנו, בית-קפה חדש שנפתח לפני

של בית-הקפה הזה. כאן גם זכו לאהדה ולעידוד.

היום עומד טעמון חשוך ושומם בשעות הלילה. בית-קפה זה, שנהג להשאיר את דלתותיו פתוחות עד השעות הקטנות של הלילה, נסגר עכשיו כבר בשעה שבע בערב.

זה בגלל הפנתרים השחורים, אומר בעל המקום, מרדכי קופ.

בתחילה, חשש לדבר.

„למה לי צרות איתם?“ הוא אומר. הוא זורק מבט אל חיים הנגבי, איש מצפן, ואל אבי ברדוגו, מזכירו של שלום כהן, היושבים באחת הפינות. רק כשהוא שומע, שהסיפורים על השתוללות הפנתרים בבתי-קפה כבר נפוצים ברחבי העיר, וכי בעלי בתי-קפה אחרים היו מוכנים לדבר, מגלה

„הם מכתמים את הדגל שלנו!“ אמר מי שהיה אחד מראשי הפנתרים.

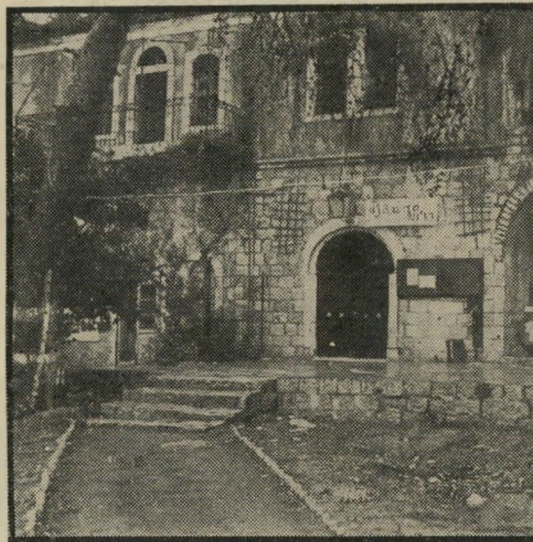
„אנחנו עדים לתופעה מדאיגה בירושלים. הולכת ונוצרת כנופייה אלימה, המורכבת משרידים שהיו קשורים בפנתרים השחורים!“ אמר אורי אבנרי השבוע בוויכוח על הבריונות במדינה. „חלק מהפנתרים השחורים התדרדרו והפכו לכנופייה של בריונים, המטילה אי-מה על בתי-הקפה והמועדונים של ירושלים!“ עברה השמועה בעיר.

„הולכת ומוקמת כנופייה שחבריה מנצלים את שם הפנתרים, כדי לגבות דמי-הגנה!“ אמרה שמועה אחרת, חמור רה עוד יותר.

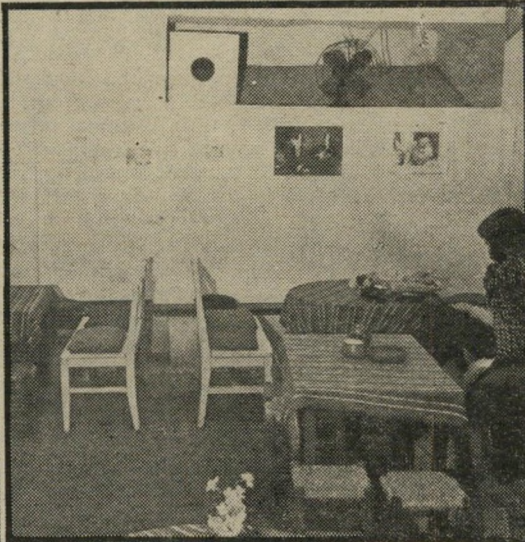
מה האמת בכל השמועות האלה? האם הן עלילות, שנולדו על רקע הסיכסוכים בין הפנתרים לבין עצמם? האם הם הגיזמות? האם מנצל מישהו את שם הפנתרים לחיפוי על מעשי בריונות ופשע?

אותם יום או יומיים אחרי כן. בזמן האחרון הפסיקו הפנתרים להופיע במקום, ודד'אנגו חזר להיות בית-קפה שקט, המושך אליו סטודנטים ישראליים ואמריקאים רבים. מדוע נעלמו לפתע הפנתרים? „יושבים פה חברים טובים שלי, שהפנתרים פוחדים מהם. אבל הם לא עושים את זה תמורת כסף,“ אומר צ'ארלי. גם הוא מכהיש כאילו ביקשו ממנו הפנתרים דמי הגנה.

ת מקום טעמון ודד'אנגו תופסת עכשיו הגרריה הקטנה. ערב ערב אפי

מועדון דג'אנגו צמיגים חתוכים

„הגלריה הקטנה“ תיבות דואר מנותחות

קפה טעמון מכה על הראש

שר לראות כאן קבוצה מראשי הפנתרים. מכונסים סביב שולחן אחד, במרתף שקיר רותיו מכוסים בציורים, הם יושבים עד השעות הקטנות של הלילה. ליוסי, בעל הגרריה הקטנה אין טענות נגדם.

„הפנתרים הם נחמדים ושקטים. אם מתייחסים אל בני-אדם כמו שצריך, אז הוא מתנהג כמו שצריך.“

אבל למי שמודמן למקום לעיתים מזר מגות, קשה שלא להבחין באווירת המתח האופפת את השולחן הפינתי. אווירה המר כירה מיסבאה במערב הפרוע, בשעה שהי אקדוחן נכנס פנימה.

אבי לוי, בלונדי בן 17 ודני לביד, בן גילו, אינם חברי האירגון, למרות שהם נלווים אל תבורת השולחן הפינתי. שני

(המשך בעמוד 36)

כארבעה חודשים עליידי צ'ארלי, עולה מארצות-הברית, הם סירבו לשלם. העובדה שבשעליהמקום התעקש להשמיע מוסיקה קלאסית כמוסיקת רקע, במקום שירי פופ, שימשה עילה לשבירת כיסאות וכוסות, להפיכת שולחנות ולניתוח כלי שח ודמקה, בהם נהגו האורחים לשחק. לא אחת, לאחר סגירת בית-הקפה, מצא צ'ארלי את צמיגי מכונניתו חתוכים, גם איומים על שתי ילי דותיו הקטנות לא נחסכו ממנו.

„הפנתרים הם גנגסטרים קטנים, שרוצים להשתלט על בתי-קפה בכוח הזרוע,“ אומר צ'ארלי הצנום והמוקן. „אין להם שיטה, ואין להם מטרה.“

גם פה לא הצליחה המיטטרה לעזור. „כמה פעמים הזמנתי מיטטרה, אבל היא לא הופיעה. היו פה בלשים. הם עצרו כמה פעמים את המתפרעים, אבל שיחררו

גם הוא נכונות לגלות מהנעשה. הם נהגו לבוא, לשבת במשך שעות, אבל לשלם לא רצו.“ אומר בעל טעמון. „באחד הלילות, כשהסופר דן עומר, העובד פה לפעמים, שירת את הלקוחות, נכנסו סעדיה מרציאנו וצ'ארלי ביטון. סעדיה היכה על הדלפק ויצא. חזר ונכנס, היכה שוב על הדלפק, וכך מיספר פעמים. רק כדי להפחיד.“

הוא גם התפרצויות אלימות, לדברי קופ: באחת הפעמים ביקשו מהמלצר תקי ליטים בהשאלה, ומסיריב לתת להם, היכו אותו בראשו.

בלילה אחר הסתכסך פנתר בשם מוריס קביליו עם אחד מבאי טעמון, והשניים יצאו אל המדרכה שלפני בית-הקפה. היתה שעת-לילה מאוחרת, הוויכוח התלהט, ואו שלף מוריס סכין, נעץ אותה בכסך יריבו.

או שמו קשורים כמה מאנשי הפנתרים במעשי-בריונות לשמם? כתבי „העולם הזה“ יצאו לחקור את השמועות, את מקורן ואת מידת מחיי מנותן, להלן הדו"ח שלהם:

„טעמון“ הוא בית-קפה קטן ברחוב „המלך ג'ורג' בירושלים, מול בניין הכנסת הישנה. כאן, באווירה דחוסה מעשן סיגריות, כשכרמלה, התימניה הצנומה, מגישה כוסות קפה וביירה, נהגו להיפגש ולדון בבעיות עולם אנשי בוהמה. סטודני טים מרדניים, אנשי מצפן, מרצים מהאוניברסיטה וסתם חיילים שניקרו למקום.

בשקס אירגון הפנתרים השחורים, נראי תה הצטרפות חבריו אל באי המקום טבעית ומובנת מאליה. עד מהרה הפכו מנהיגי הפנתרים לחלק בלתי-נפרד מהנוף האנושי

פעריה מרציאנו
„הוא רק בובה“

רה. כל מרצה התקבל בהתלהבות. הם שמחו לגלות כי קיימים צעירים מהצד השבע של החברה, שאיכפת להם מהם. התפנית החלה כאשר העיתונים גילו כי אנשי מצפן משתלטים על הפנתרים. הפנתרים לא ידעו בדיוק מה זה מצפן, אך ניחשו כי הפירסומים הללו לא יעזרו ל־עניינם. מכאן ואילך ביכרו לקבל את עזרת אנשי מצפן בשקט, הרחק מאור הזרקורים. כלפי חוץ, הכחישו כל קשר איתם.

גם סטודנטים, שהבעייה אותה העלו הפנתרים דיברה לליבם, החלו לעזור. הפנתרים הפכו לדמויות מוכרות בקמפוס הירושלמי.

ואו, באה לעזרתם משטרת ירושלים. ההפגנה הראשונה של הפנתרים לא הייתה זוכה מעולם למספר כה רב של משתתפים, אלמלא נהגה משטרת ירושלים בחלמאות, עצרה בלילה שלפני ההפגנה קבוצת פנתרים.

הצהרונים פורסמו עובדה זו בעמודיהם הראשונים, תחת כותרות ענק. כל צעיר שחופש הביטוי היה יקר לו, קם ונסע להשתתף בהפגנה, מול בית העירייה. בהפגנה זו, הטביע טדי קולק את הר משפט האומלל „תרדו מהדשא“ — שלא נשכה עד אשר גולדה מאיר עלתה עליו במשפט אומלל אף יותר, כאשר הכריזה, לאחר פגישה היכרות עם הפנתרים, „הם לא נחמדים“.

ההפגנה מול העירייה לא הייתה הפגנה של הפנתרים. הייתה זו הפגנה של אזרי חים שאיכפת להם מכל חלקי הציבור.

פריחה קצרה — ושקיעה

לאחר הפגנה זו, באו נוספות. כיכר ציון שותקה בהפגנה הבאה שאירגנו הפנתרים. בקבוק מולוטוב שנוקב בסופה גרם זעזוע ברחבי הארץ. הפגנות נוספות נערכו גם בתל-אביב ואשדוד. שוב — רוב המפגינים לא היו פנתרים. היו שם סקרנים, סטודנטים, רי אורחים אחרים שהודו עם מאבק הפנתרים. הפנתרים עצמם, בהפגנות הסוערות ביותר שלהם, לא הצליחו לארגן יותר מכמה מאות אנשים. מספר החברים ור הפעילים באירגון לא עברו מעולם את המאה. זאת הייתה תקופת הפריחה של האירגון.

היתה זו פריחה קצרה ביותר, בת חודר שים ספורים. היא באה לקיצה לא רק בגלל נטישתם של המנהיגים, אלא גם בגלל חוסר נסיונם וטעויותיהם של הפנתרים.

המנהיגים, שתפסו כותרות בכל אמצעי התקשורת, הפסיקו את פעילותם. הישריות היחידות אותם ערכו עדיין, היו עלי מנת לבחור מביניהם את בעלי התפקידים. בזה אחר זה התחלפו, בתפקיד הדי „יו“, כוכבי שמש, ראובן אברגיל, סעדיה מרציאנו, אדי מלכה, צ'רלי ביטון, דני סעיל, יעקב אלבו, סיכסוכים על המנהיגות הפכו שכיחים ביותר.

דוחים עזרה

צעירים מן החוץ, שניסו לפעול עם הפנתרים, נידחו. סיפר צעיר תושב (המשך בעמוד 36)

שהדירה שלו נשרפה בהצתה. כמה השקיע עה עיריית ירושלים בשיפוץ הדירה? לי דברי אברגיל, 10,000 ל"י — כערך הדרכו שלו שהיה בדירה שנשרפה. הוא מעריך את הספרים בלבד שהיו בדירתו בסכום של 5,000 ל"י. אך מומחים הי מכירים את הפרשה מעריכים את הסכום שהשקיעה העירייה בהרבה יותר.

עבר פלילי

בתחילת דרכם, לא עשו הפנתרים רושם מיוחד. הם לא היו אפילו פנתרים. בתחילת פעולתם, לפני כשנה, הם מנו כחצי תריסר צעירים מאוכזבים, רובם בעלי עבר פלילי, שלא הצליחו למצוא מקום עבודה קבוע עקב איגיוסם לצה"ל בגלל עברם.

צעירים אלה, דרי שכונת מוסררה, פנו למחלקתהסעד של עיריית ירושלים, ביקש שו מועדון לשכונתם.

לפי הגירסה הנפוצה, ראו עובדי מחלקת קת הסעד בצעירים אלה — סעדיה מרציאנו וואחיו רפי, צ'רלי ביטון ואלי אביכור — את האמצעי שבעזרתו יוכלו להתריע על המצב החברתי החמור בשכונתם. ל־אחר שכל זעקותיהם עד אז בפני הממונים עלו בתוהו, הם הדליפו לעיתונאי ירושלים על תסיסה גוברת שהחלה בין צעירי שכור נת העוני, על כנופיות מתארגנות, וכדור מה.

ואו, לטענת גירסה זו, עלה בדעתו של מישהו במחלקת הסעד של עיריית ירושלים לנסות את הצעירים בשם הפנתרים השחורים. הסיפור מתהלך, כי כאשר טען עובד מסויים של המחלקת כי צעירי ה־כנופיות קוראים לעצמם פנתרים שחוריים, לא שמעו עדיין הצעירים עצמם את השם. ככל אורח במדינה, הם קראו על כך לראשונה בעיתונים, שאלו: „הפנתרים — זה אנחנו“.

חממה למרירות

ק בשלב מאוחר יותר כאשר גופים שונים ניסו להתחיל להשתלט על ה־

אדי מלכה
„מחפשים רק כבוד“

צעירים, הם החלו להיות מוכרים במרכזי הבוהמה. על הקבוצה ניסו להשתלט אנשי מצפן, צעירי רק"ח, ש"ח, פורשי מצפן, וכל מי שרק האמין שיצליח לעשות הון פוליטי מועמם של צעירים מקופחים. הפנתרים קיבלו תחילה ברצון כל עזר

כר נפילו פנתרים

הפנתרים השחורים. קובע אחד מחבריו לשעבר:

„זה בגלל ההסכם הבלתי כתוב שנתתם בינו לבין המשטרה. אברגיל קיבל, בשר ביל שיעזוב אותנו, דירה מעיריית ירושלים. הדירה שלו, ששימשה מועדון של הפנתרים, הוצתה, וטדי קולק שיפץ לו אותה כך שכיום היא דירה חדשה לחלוטין.“

למען האמת, במצב טוב בהרבה משהייתה קודם. בכניסה לבית החד־קומתי ש־

ראובן אברגיל

„קולק סידר לו דירה וג'וב“

בשכונת מוסררה, שם גר אברגיל, הוצב שער ברזל כבד. כיום מתגורר אברגיל בדירה זו עם אשתו השנייה ושני ילדיהם.

תיק על סמים

נוסף לזירה החל אברגיל גם מקבל משכורת מעיריית ירושלים. כמדריך נוער, כעת הוא נמצא במכון למדריכי ספורט של מכון וינגייט — יחד עם רפי מרציאנו, אחיו של סעדיה. בין הפנתרים יש המוכנים להישבע גם שהמשטרה הבטיחה לאברגיל על תמורת נטישת הפנתרים, ידו את משפטו בתיק סמים שנפתח נגדו, לאחר שנחשד בהחזקת כמות גדולה של סמים בחצר ביתו.

אברגיל מכחיש בתוקף שעזב את הפנתרים. את אי־פעילותו, הוא מסביר בעבודתו עם הנוער. את הדירה, מספר אברגיל, שיקמה לו עיריית ירושלים היות

פנתרים השחורים" מתו. החתול חי שבע פעמים. הפנתר משתייך למשפחת החתולים, וייתכן בהחלט שהפנתרים עוד יקמו לתחייה. אולם עד אז, תנועת הפנתרים השחורים, כנחש חברי תי יצא למלחמה במיסד, חלפה מן העולם. היא עשויה להראות עוד אלו סימני חיים אחרונים, בצורת הפגנה או שתיים, אבל זה כבר הסוף.

קובע יעקב אלבו, רבי־מלחים בני הסרחר, שירד, לדבריו, ליבשה במיוחד כדי לפעול בשורות הפנתרים, הפך לאחד מ־חמשת חברי ההנהגה הקולקטיבית של האירגון:

„הפנתרים באמת התחילו בתנופה. פעלו, עבדו, עשו כל מאמץ כדי שהאירגון יצליח.“

„זה היה בתחלה. אחר־כך, החלו מתבטלים. זה מה שהם עושים היום. אתה קובע איתם פגישה בענייני האירגון ל־שעה שבע בערב, והם יגיעו בשבע בערב

יעקב אלבו
„נשאר למרות הכל“

בשבוע הבא. היחיד שהיה רציני ועסק באמת בעבודה ברצינות, זה ראובן אברגיל. אבל הוא עזב. לא יודע למה הוא עזב, אבל היה האדם הרציני ביותר באירגון. הייתי עושה הכל על־מנת שיחזרו.“

מוסיף הגבר גבה־הקומה, בעל הפנים הגבריות והשיער הכסוף, ששימש כיו"ר ועדת הכספים של האירגון:

„האמת היא שבאמת בזמן האחרון הפנתרים לא עושה שום דבר. פשוט אין על מי לעבוד, וזה מאוד חבל. אבל מה — אני נשאר. בגלל שהמטרה כאן חשובה. אנחנו מנסים להעלות בעיות שהן באמת מאוד חמורות. בעיות עזות המזרח השורבות יותר מהכל. אם התחלנו כבר במלחמה, אסור לסגת. מה שאנחנו צריכים ל־עשות כעת, זה הפגנה גדולה — ובאמת לא איכפת לי לומר את האמת: הפגנה שתהיה אלימה. גם הממשלה עושה דברים אלימים.“

מדוע מתו?

מה לראות כרגע, כיצד הפגנה נוספת תציל את האירגון. לפי כל הסימנים, הוא הגיע לסוף הדרך. סוף שבא מהר מאוד. מהר מדי אפילו. הפנתרים עלו בשמי החברה הישראלית ככוכב שביט, האירו לשנייה קלה את מחשבי האפלייה החברתית — ונעלמו ל־תוך החלל האפל.

למה? איך? מה קרה להם? מדוע נמחץ קו, בין רגע, מעל סני המפה הפוליטית והחברתית — לפני שאף החלו מגשימים את מטרותיהם?

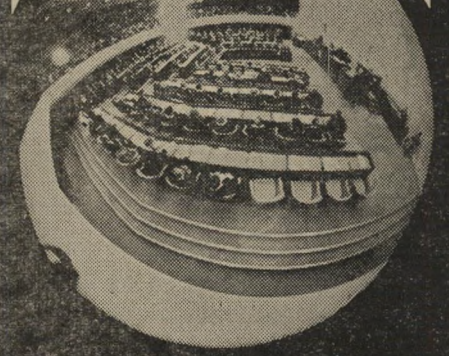
לפי כל הסימנים — היה זה מוות מתוכנן כהלכה.

לפי כל הסימנים, הוחלט בחוגי השל־טון כי המשך פעילותם לא בא בחשבון — והם חוסלו. אחדים נמחצו, אחדים נקנו. האירגון, כגוף לוחם, מת.

אופיינית לנושא הן הטענות המועלות על־ידי מנהיגי הפנתרים נגד ראובן אברגיל, הראשון מבין צמרת האירגון ש־פרש ממנו.

אברגיל (27), צעיר רוה בעל קומה בינונית ושיער מתולתל, נטש למעשה את האירגון עוד בתקופה בה נחשב ליחיד

הדעות ביניים

מאת אורי אבנרי

27-29 בדצמבר 1971

מצב חירום

נגד הבריונות!

בשבועות האחרונים העלינו את המלחמה בבריונות לראש סולם העדימויות של סיעתנו, יחד עם הבעיות המדיניות והחברתיות המרכזיות. הוויכוח שהתקיים בשבוע שעבר בכנסת היה תוצאה ראשונה וישירה של פעולתנו זו. הגשנו כמה הצעות לסדר-היום, עד שגם סיעות אחרות הצטרפו ליוזמה זו, והממשלה הוכרחה למסור הודעה לכנסת. ההודעה היתה, לצערנו, שיגרתית. הוויכוח שבא בעיקבותיו היה שיגרתי עוד יותר.

תלמידי גימנסיה מתל-אביב, שעקבו אחרי הוויכוח מן היעיצ, בוודאי לא קיבלו רושם טוב על הכנסת, שדשה בסיסמאות מול פני תופעה כה בוערת ומסוכנת. הכינונו את נאומנו בהקפדה, והחלטנו לעשות את אשר לא עשה שר-המיטרה: למסור לכנסת מידע מעודכן ומדויק על התפתחות הפשיעה:

אורי אבנרי: אני מוכרח לבטא רגש של אכזבה על הדרך בה מתנהל הוויכוח הזה.

הולידה את הוויכוח הרגשה של הודעות, נוכח הבריונות המשתוללת ברחובותינו. כאשר נצרים ונערות טרענים שהם חוששים ללכת ברחוב בצפון תל-אביב, כאשר גל הפשיעה האלימה עולה וגואה, ופה אנחנו באים ועוטים קים בפילוסופיה, בסוציולוגיה, בפסיכולוגיה והרבה דברים טובים אחרים, כאילו המדובר בבנייה מופשטת. בעוד אנחנו מתפשטים תרופה לעניין שהגיע למימדים של חירום. כבוד היושב ראש, לפני חודש נשרפה מערכת עיתון. איש לא נצטר עדיין בגלל ביצוע הפשע הזה, אף שהוקרי המיטרה סבורים שהם יודעים מי ביצע את המעשה ומי הדרוך את המבצעים.

הדבר מצטרף לשורה ארוכה של מעשי רצח, שוד, הצתה ואלימות, שבוצעו ברחבי הארץ בחודשים האחרונים, ואיש לא הורשע בעוונם. אולם המיטרה יודעת מי עשה את כל אחד מן המעשים האלה.

בגלל הצתה ערכנו, חברי ואני, חקירה משלנו, המקיבילה לחקירת המיטרה. ערכנו מעין סקר מקיף של הפשיעה הפלילית והפוליטית בשעה זו.

אני מוצרף לומר שהתמונה שנתגלתה לעינינו היא מתרידה. העובדות עולות בהריבוי על חששותינו הכבדים ביותר, למרות שאנחנו עיתונאים העוסקים בשטח זה מגדו שבוע.

המסקנה שהגענו אליה, ואני חושב שגם המיטרה שותפה לה, היא שבגשש דן לבדד פועלים כרגע שמונה כנופיות של פשיעה ותן: כנופיות בתיים, הכרם, שבאי, התקווה, רמת ישראל, נווה-שאנן, יפו, פרדסי-כץ, החלוקה היא במידה מסוימת גיאוגרפית.

חלק מהכנופיות האלה אינן בוחלות בו-צח. חבריהן מוכנים, בכל עת, לבצע רצח בדם קר, לשם ביצוע פשע, כדי לחסל מודיעים, וגם מתוך חשבונות הדדיים.

נוסף על הכנופיות האלה נמצאות בשלל של היוצרות שורה של כנופיות חדשות, בניגון כנופיה בירושלים. יחד עם זאת, מתרחבת תופעת האלימות והבריונות ההמונית בשטחים רבים בארץ — ברחוב, באלים-הקולנוע, בכל מקום בו מתאספים אנשים, בעיקר במועדוני-החילה. המיטרה יודעת כל זאת, והיא חסרת-אונים לבלום את התופעה.

כאן עברתי לתיאור מפורט של מיקר-פשיעה, רצח והשתוללות. באולם השתרה זממה דקה, וחברי הכנסת חזרו מן המיזנון כדי להקשיב לדברים. ספרתי לבית על רצח קפליצקי, על השתוללות באילת ועל בריונות בצפון תל-אביב (נחזור ונתאר את הדברים ביתר מירוט בעמודי „העולם הזה“).

לבסוף סיכמתי:

אורי אבנרי: ...אדוני היושב-ראש, הייתי יכול לספר סיפורים כאלה לרוב. הארץ מלאה בהם. ספרתי אותם כדי לתת המונה של הפשיעה החדשה בארץ.

כמה אנשים פה, ובראשם שר-המיטרה, הפליגו פסטימיסטיקות. אולם אין הפסטימיטיקה מראה את המצב הזה, מפני שלא העדיה בכמות הפשיעה היא הדבר העיקרי שקרה פה. מה שקרה הוא: שינוי במהות הפשיעה.

הפשיעה בארץ היתה בעיקרה פשיעה בלתי-אלימה. בכלל, אמרים על היהודים שהם בלתי-אלימים. בעולם כולו, במידה ויהודים פשעו, היתה זו פשיעה בלתי-אלימה. ארץ חדרה לאהרונה הפשיעה האלימה. כנופיות אלרי מות, מזוינות היטב, יוצאות לבצע את פשיעהן, בהדר ליטן מראש שכדאי להן לרצוח בניסיונות מסויימות.

הארץ לא ידעה בעבר פשיעה כזאת.

אני רוצה להזהיר בפני תופעה נוספת. היום לוקחים דגלים פוליטיים משומשים, כדי להצדיק דברים שאין להם שום קשר עם פוליטיקה או עם איוו שהיא מלחמה צודקת, סוציאליזם או אחרת, שאינם אלא בריונות ופשיעה.

פפור היושב-ראש, המצב הוא המור כיותר. אני סבור שהוא הגיע למימדים של מצבי הירום. לא די באמצעים שיגרתיים, וכודאי לא בוויכוחים שיגרתיים. יש צורך באמצעים מיוחדים לשעת-חירום, ואני אציע כמה הצעות ברוח זו כסיכום לוויכוח הזה.

איזה איזם?

קיצוצים!

כחמישה-עשר חברי-כנסת נשארו באולם כאשר נדונה דרישת הממשלה להגדיל את תקציבה לשנה השוטפת, בגלל הפיחות, בסכום של 1,412,000,000 ל"י — כימעת מיליארד ורבע.

זהו כימעת המשך ישיר לתקציב הקיים — ועל כך עירערתי בנאומי. בין השאר אמרתי:

זאב ב, מעריב

אורי אבנרי: יש הבדל גדול בין עקרת-בית פרטית לבין עקרת-הבית הממלכתית — שריאהוצר. כאשר הפיחות מעלה את מחירי כל המוצרים, והשכר נשאר קפוא, נדרשת עקרת-הבית להדק את החגורה.

מצבה של הממשלה נוח הרבה יותר, כאשר הפיחות גורם לחור בכיסה, היא יכולה לבוא לכנסת ולבקש תקציב נוסף.

אברהם ורדיגר: גם עקרת-בית יכולה לבקש תקציב נוסף.

אורי אבנרי: אם יש כסף.

...חברי-הכנסת יותנו בדר דיבר היום על כל מיני „איסטים“: פנתריסטים, מצפניסטים, נסיגיסטים, בטלניסטים וכדומה, שפתחו ב„מערכה נגד מערכת-הביטחון“.

אינני יודע לאילו מן ה„איסטים“ אני שייך; אני שייך לקיצוציסטים, למה שהוא קורא: „מערכה נגד מערכת הביטחון“.

אין זו מערכה נגד מערכת-הביטחון, כי אם דרישה להעמיד את תקציב-הביטחון על כספים מצויאות, בהתאם לצרכים האמיתיים של המדינה בשעה זו.

במשך החודשים האחרונים נתגלו בקיעים חמורים בחומות המדינה. יש מתח סוציאלי, שהוא מסוכן לעתיד החברה הישראלית, והמוצא את ביטויו בשורה ארוכה ארוכה של תופעות ציבוריות, כגון הופעת הבריונות והפשיעה האלימה. גובר המתח בין הזוגות הצעירים, לבין העלייה מחוץ-לארץ. אנחנו מצפים לעלייה של 60 אלף נפש בשנה הבאה, בעוד שלדברי השר, גרות היום 50 אלף משפחות בצפיפות של 3 נפשות להדר. אנחנו מרימינים צרות, אם לא נקדיש את המשאבים הדרושים לשיכון — גם לזוגות הצעירים וגם לעולים החדשים.

כל האמת על הקו

קיימת בכנסת קנוניה נוראה. שותפים לה שני הענקים המרושעים: סיעת מפלגת העבודה וסיעת העולם הזה — כוח חדש.

מהות הקנוניה: דובר סיעת העולם הזה ממשיך להופיע בדיונים סיעתיים במקום שנקבע לו על פי תור צאת הבחירות, דהיינו: לפני המרכז החופשי ומק"י. לולא הקנוניה, היה צריך להופיע 20 דקות יותר מאוחר, אחרי המרכז החופשי ומק"י.

את היתרון הפנטסטי הזה השיגה סיעת העולם הזה תמורת הבטחתה להשמיץ את משה דיין.

(דיוני הכנסת מתחלקים לשניים: „דיון אישי“, בו מדברים הח"כים לפי סדר הירשמוותם לוויכוח, ו„דיון סיעתי“, בו הם מופיעים על פי סדר הגודל של הסיעות.) כל זה נטען בשבוע שעבר — לא בפליטון היתולתי, אלא במלוא הרצינות, כהאשמה נוראה, מעל דוכן הכנסת, אחרי הכנה מדוקדקת וחלוקת הודעה על כך לעיתונות.

המאשים היה אחד הח"כים הוותיקים ביותר בכנסת, אלעזר שוסטק, המזכיר הנצחי של „הסתדרות העובדים הלאומית“, שהצטרף לשמואל תמיר כשזה עשה את השטרות של חייו וטולק מתנועת-החרות.

שוסטק עצמו יושב בכנסת רק במיקרה. הוא הח"כ 120, שנכנס לכנסת על עורף-הקולות הקטן ביותר. היו לו רק 114 קולות יותר מן העודף הבא אחריו — של רק"ח. מכיוון שכמה מאות אנשי רק"ח נאסרו ערב הבחירות, „מטעמי ביטחון“ ושוחררו למחרת הבחירות, אפשר לומר ששוסטק נבחר על-ידי הש"ב.

עם כל הכבוד, אתה מגוחך!

שוסטק פתח בגילוי המרעיש שלו בעת הוויכוח על המיטרה — בלי קשר לנושא. הסצינה ההיתולית רשומה בפרוטוקול כך:

אלעזר שוסטק: לפני שאטפל בנושא העומד לדיון, ברצוני להביע מחאה נמרצת נגד הסדר של הורפת נציגי הסיעות בוויכוחי ובדיוני הכנסת, סדר המהווה הפרה ביוזמתי של תכנון הכנסת.

זה חודשים מעטים ראשי סיעת מפלגת העבודה... **היו"ר שלמה רוזן:** סיעת המערך.

אלעזר שוסטק: סיעת המערך—מפלגת העבודה. **היו"ר שלמה רוזן:** מפלגת העבודה—מפ"ם.

שוסטק: וזוהא בהאשמה זו אינני כולל את מפ"ם, אני מאשים את ראשי סיעת מפלגת העבודה, על שהם מעכבים את ההחלטה בוועדת-הכנסת בדבר סדר ההופעה של סיעתנו. סיעתנו של חבר-הכנסת אבנרי היא כיום סיעת-יחיד, והוא מופיע חודשים לפני סיעתנו ולפני סיעה אחרת, כגון סיעת מק"י.

אני חושב שקיימת קנוניה פשוטה של גורמים נכבדים בסיעת מפלגת העבודה, לתת תמורה לח"כ אבנרי... **אורי אבנרי:** האם גולדה מאיר שותפה לקנוניה?

אלעזר שוסטק: ...בעדיפות של הופעותיו, זאת בגלל התקפותיו והשמצותיו על דיין.

אורי אבנרי: זה מגוחך, חבר-הכנסת שוסטק! עם כל הכבוד, הרשה לי להציע לך לא להציג את עצמך באור כל מגוחך, אם אתה מדבר על החלטות שלא נתקבלו ושצריכות לדעתך להתקבל — בבקשה, מותר לך לדבר ולבקר, אבל להפיץ שקרים מגוחכים מעל דוכן הכנסת — זה גובל בגיחוך.

שזום כהן: חבר-הכנסת שוסטק, אל תיבהל. **אורי אבנרי:** (לשוסטק): אני מברך אותך על כי יש לך חבר טוב, אבל מוטב שלא תרד לרמות. זה מגוחך.

היו"ר שלמה רוזן: יכולה להיות קריאת-ביניים, אך לא בלי טוץ. אם יש לך מה להגיד — תוכל למסור הודעה אישית בסוף הישיבה. עכשיו תן לנואם לדבר.

אורי אבנרי: זה לא מצדיק אפילו הודעה אישית. **אלעזר שוסטק:** רוחב הלב של סיעת מפלגת העבודה כלפי חבר-הכנסת אבנרי, במתן עדיפות להורפותיו, אין להסבירה אלא על-ידי קנוניה ומתן תמורה על זה שהוא מאשים מדי פעם את משה דיין ומחבל במעמדו, בגלל חפירותיו הארכיאולוגיות. אינני יכול לראות שום סיבה אחרת לכך, שעד היום ועדתי-הכנסת לא קבעה את סדר ההופעות — והלוואי ואתבדה.

בוזה לא נגמרה הקומדיה. מייד אחרי שוסטק נאם מרכזי סורקיס, שהוא אחד מראשי סיעת המערך. סורקיס היה איש רפ"י, והוא נמנה עם חסידיו הגלגבים ביותר של משה דיין. הוא תקף את דברי שוסטק בחריפות, הגדיר אותם כעלילה ודחה אותם „בשאת נפש“.

מסתבר שגם הוא שותף לקנוניה נגד דיין.

שוחכות תמיד - סנה

מניין בא כל הוויכוח האווילי הזה?

מזה כמה חודשים דנה ועדתי-הכנסת בבקשתו של

שריאהוצר פנחס ספיר: אתה יודע את

ההבדל בין האופטימיסט לבין הפסימיסט בעניין חצי כוס מיץ. אני אמרתי שיה ירד לחצי.

אורי אבנרי: נכון, אמרת שזה ירד לחצי. החצי שנשאך הוא מסוכן.

שריאהוצר פנחס ספיר: לא אמרתי זאת.

ספיר אמר בנאומו שמיספר המשפחות האלה ירד 90° ל-50 ארץ.

ניות שעשתה סיעתנו עם המערך, חרות והמפדל:

שלום כהן לקבל הכרה רשמית כסיעה חדשה. (המטרה העיקרית של בקשה זו היא לקבל, ערב הבחירות הבאות, מפרשה של כמאה אלף לירות מכספי מימון הבחירות. אם לא יוכר כסיעה, לא יקבל את הסכום, ואילו סיעת העולם הזה — כוח חדש תקבל את המימון לניהול מערכת הבחירות בהתאם למיספר הקולות שקיבלה).

הדיון על בקשה זו נמשך זה למעלה מהשישה שבועות — אורך-זמן בלתי-רגיל. יש לכך סיבה פשוטה: בתוך מפלגת העבודה יש בעניין זה חילוקי-דיעות קיצוניים. זוהי מרחקמה בין השינאה ובין ההגיון.

כמה מראשי הסיעה, השונאים את סיעתנו שינאה עיוורת, מוכנים להשתמש גם באמצעים הפסולים ביותר (שלום כהן, למשל) כדי לפגוע בנו. הם העלו אפילו את הרעיון לצלל הדומנות זו כדי לשלול את עצם קיומה של סיעת העולם הזה — כוח חדש בכנסת, בניגוד לחוק.

חלק אחר של ראשי סיעת המערך אינם שונאים אותנו פחות. אולם הם חוששים עוד יותר מפני עידוד הכלגתריזם בכנסת ובמדינה. כי הכלגתריזם הוא גמיפה מסוכנת, העלולה לפגוע יותר מכלל דווקא במפלגת העבודה. לכן, עם כל שינאתם לנו, הם מסרבים לתת לשלום כהן באקשיון כספי ופוליטי על סירובו לקיים את הבטחתו הציבורית ולשפוט את מקומו בכנסת. הם מסתמך כים על תקדימים ברורים לביסוס עמדתם.

הוויכוח בין שני חלקים אלה של סיעת המערך נמשך מזה חודשיים, ואין הכרעה. ביי נתיים נדחה העניין בוועדה.

כדי למנוע יצירת תקדים, שישפיע על ההחלטה הסר פית, הוסכם בוועדה שבינתיים לא יחול גם שינוי בסדר הופעת הסיעות. כלומר: סיעתנו מופיעה במקומה הנכון. לפי מיספר הקולות שקיבלה — אחרי פועלי-אגודת-ישראל ולפני המרכז-החופשי. אנחנו טוענים שיש להשאיר במקום זה. אחרים סבורים שאנחנו צריכים להופיע אחרי המרכז החופשי ולפני מק"י. יש המציעים שנופיע אחרי מק"י, אין לכך הלכה פסוקה, ובינתיים נדחתה גם ההכרעה בעניין זה.

למעשה זהו עניין פשוט. אין כל חשיבות לסדר ההופעה, בייחוד לגבי סיעתנו, מכיוון שממילא אני נשאר

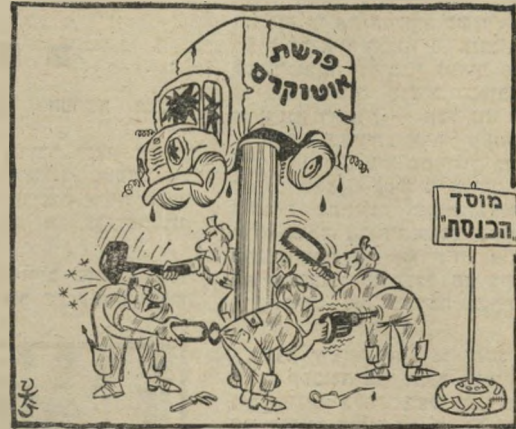
עם הליברלים על הופעה משותפת בקונגרס הציוני, שגרם למשבר בגח"ל, הוא חלק ממאמץ זה.

ברגע זה בא לתמיר עניין אוטוקרט כמתנה מן הש"ר מיים. בפני ועדת-הכלכלה של הכנסת היתה מונחת מזמן הצעה-לסדר-היום של שוסטק, לדון בעניין ממדרגה שנייה: החווה של ממשלת ישראל עם חברת ליינדו הבריטית.

כשהחליט פינהס ספיר להפסיק את התמיכה באוטוקרט וגרם בכך להתמוטטות העסק, נפל העניין ישר לחיקו של תמיר. הוא תפס את הכדור ורץ.

זה, כשלעצמו, דבר טוב. כבר אמרתי לא פעם שאני בעד עשיית "הון פוליטי", כשזה עוזר לחשיפת שחיתות. אלא שתמיר לא הסתפק בכך. הוא החליט לסחוט מעניין זה את הטובה האחרונה של פירסומת אישית. עד הפיכת העניין כולו להחלטה.

הוא רצה לרתום את המכונית השבורה של "אוטיקרים" לעגלה השבורה של המרכז

זאב ב, הארץ"

להירשם. כשנתברר לו שהקדמנו אותו, עירער על כך, תבע לבוא במקומו.

כשזה לא עזר לו, עשה מעשה אופייני לו: הוא לא הצביע בעד ההצעה שהוא עצמו רצה להעלותה, אלא נמנע מהצבעה (כדי לקבל את רשות-הדיבור) ותקף בחריפות את ההצעה.

הוא גם תקף אתי אישית על שהעליתי אותה. (לא חסר הרבה, והיה מאשים אותי בקנוניה עם חרות). הוא האשים את כולנו על שקפצנו על העגלה שלו.

כלומר: שרוצים לגזור ממנו את השחיתות הפרטית שלו. קצת ילדותי, אבל גם קצת אופייני.

מה יש לחקור?

נאומי להנמקה הצעתנו היה שקט וענייני. לפניו טען יגאל אלון שוועדת-חקירה פרלמנטרית אינה מכשיר טוב, וכי ועדת-הכלכלה אינה יכולה למלא תפקיד זה.

השבתי בניתוח מישפטי והגיוני של טענה זו, והוכחתי שהיא אבסורדית. מכיוון שבאותו בוקר עצמו הציעו דווקא אנשי המערך בוועדת-הכלכלה שוועדה זו תמשיך בחקירה (במקום למנות ועדת-חקירה ממלכתית, כפי שהציעו אנשי המפד"ל, בתמיכתנו. כאן היתה קנוניה בין המפד"ל ובין סיעתנו).

אם נותנים לוועדת-הכלכלה להמשיך כי חקירה — מרוע לא לצייד אותה כפמכויות של ועדת-חקירה פרלמנטרית, נכון הפמכות לחייב עדים להופיע בפניה, נגבות מהם עדות בשבועה, לחקור הקורות שתייערם, וכי? אורי אבנרי: ...ואלה הנושאים הסעונים בירור בוועדת-חקירה מוסמכת:

(1) האם מדיניות הממשלה בעניין הרכבת-רכב מקור מית היתה נכונה, האם נתקבלה תוך שיקולים מקצועיים, מבחינת התחשב הכלכלי, ניצול כוח-העבודה, ועוד.

(2) האם פרשח אוטוקארס מגלה ליקויים יסודיים בשיטת הפיקוח והביקורת של השימוש בכספי ציבור? (3) האם היתה קיימת בפרשה זו שיטה של חלוקת

המקנוניות הנוראות

טובות-הנאה לאנשי צמרת, ואם כן — האם הביאה שיטה זו לחיפוי על ניהול כושל?

(4) האם יש אמת בהאשמת מר שובינסקי היתה קיימת כביכול, קנוניה בין השותפים האחרים ובין גורם ממשלתי כלשהו, שהשפיעה על שינוי המדיניות הממשלית תית במטרה להכשיל את המיפעל ולהביא להעברתו לידים אחרות?

(5) מהו סכום ההפסד האמיתי של המיפעל, ובאיזו מידה תישא המדינה בהפסד זה?

(6) אילו מסקנות נובעות מניתוח פרשה זו לגבי קביעת קריטריונים לשימוש בכספי המדינה ולפיקוח עליו, ולגבי זכותם של עובדי-ציבור לקבל הנחות והטבות.

אלון הרגיש כנראה שטענתנו היא הגיונית, כי הוא חזר לדוכן, בניגוד למקובל, והשיב לטיעון זה בפרוטרוט. כל אותה עת היה הבית מלא מפה אל פה, וליר שולחן הממשלה ישבו גולדה, שריהמישפטים, ושרים אחרים, שעקבו אחרי הטיעון בדריכות.

האם זה פלא שתמיר התרגו, כשנאדק לנאום במיפגרת של הנמקת הימנעות, כאלום רינק (אחרי ההצבעה, התרוקנה המליאה כהרף עין), כלי שרים וכלי עיתונאים?

הצילו אח משה דיין!

להתקפות אמיתיות-שוטטק יש עוד צד פיקנטי אחד. מאז ראשית סידרת-הגיוניים שלנו על עתיקות דיין, ככנסת וכעיתון, מנמים כל מלחכייה-פינכה הקטנים לרכוש לעצמם את תו דתו של האיש הגדול עדידי נאומי השמבה נגד סיעתנו, תוך הפצת עזיבות שונות.

דבריו של שוסטק על הקנוניה הנוראית אינם הראי שונים, ומן הסתם גם לא יהיו האחרונים, מסוג זה מעל דוכן הכנסת ובעיתונות.

ידידיו של דיין יכולים לאחל לו רק שיומצי או לו תומכים מרשמים יותר, ושהגנה זו תלכש צורה יעילה יותר מאשר הפצת השי מצות מגוחכות נגד מגזי הפרשה.

החופשי. בשבועות האחרונים נוצר הרושם שתמיר אינו לוחם עוד על חשיפת הפרשה, אלא על שמירתה כנכס פרטי. בבחינת: "השחיתות הזאת שייכת לי! עזבו אותה!"

..זה הופך לקירוס!

דיוני ועדת-הכלכלה, המתנהלים לעיני העיתונאים, הפכו בלתי-נסבלים. תמיר מתנהג אל שאר חברי-הוועדה כאילו הם זוממים לגזול ממנו את הפירסומת, וכדי לת- פוס את הכותרות הוא זורק סביבו השמצות ומילות גנאי ("שקרן!", "אתה רוצה לחפות על השחיתות!", וכיוצא באלה, בייחוד כלפי היו"ר, אברהם שכטרמן).

השבוע הגיע גם זה לשיאו. הישיבה הפכה לתחרות של השמצות הדדיות.

נטלתי את רשות הדיבור ואמרתי: אורי אבנרי: ...ברצוני להעיר הערה כללית. מאז ראשית הכנסת הקודמת, הצעתי שישירות ועי דות-הכנסת תהיינה פתוחות ופומביות. אבל בשבועות האחרונים נוצר כאן מצב ההופך את הוועדה לקירוס. חברי-ועדה מסוימים אינם מדברים עוד לעיני, אלא לעיתונות. אני מזהיר שאם יימשך מצב זה, אנחנו ננחית במו ידינו מכה על רעיון הישיבות הפומביות, ונביא לסגירת ישיבות הוועדה מחדש."

..קופצים על העגלה"

ביום הרביעי נדונה במליאת הכנסת הצעת אברהם שכטרמן להעניק לוועדת-הכלכלה מעמד של ועדת חקירה פרלמנטרית. הצעתי להעביר את ההצעה הזאת לוועדה. לשם הגשמתה.

לפי הסדר המקובל, רק ח"כ אחד יכול לבקש ולנמק הצעה כזאת. הגרשם ראשון, וזכה בתפקיד (וברשות- הדיבור). הדות לערותו של אמנון זיכרונני, ששמע ראי שון על העניין ורשם את סיעתנו, זכינו בכך.

אחרינו בא שמואל תמיר אל מזכירות הכנסת, ורצה

בכל ישיבה עד לנעילתה, לא איכפת לי לנאום עשרים דקות או עשר דקות יותר מאוחר. אולם משום מה זהו עניין של חיים ומוות לח"כ שמואל תמיר, וכנראה גם לח"כ משה סנה. כי שניים אלה עשו יד אחת, מעין קואליציה ימנית-קומוניסטית, ופנו במכתב משותף (!) אל יו"ר הכנסת בדרישה שאופיע אחרי סנה. כלומר: תמיר הימני-קיצוני דואג לסנה ותבע שסיעתנו תופיע אחרי.

שותפות מלכת ממש!

זהו הרקע להתפרצותו המתוכננת של שוסטק. היא גרמה לתמיהה כללית.

הסיכום הכללי של ח"כים מכלל הסיעות והעיתונאים, היה: "מה קרה לו? השתגע לגמרי?"

..השחיתות הפרטית של תמיר"

ייתכן שיש לראות אפיוודה קטנה זו על רקע ההי דררות הכללית של המרכז החופשי. כי במשך השבוע היו לנו גם התנגשויות אחרות עם פלג זה.

מייד אחרי הפילוג בחרות לפני חמש שנים, הפליגה הסיעה הפרשת במסע של שוויץ ורושם, שנמשך עד לבחירות. היא קיוותה להנחית מהלומה מוחצת על חרות. אולם הבחירות נסתיימו בתבוסה. במשך כמה שעות היה דומה כי הסיעה לא תעבור אפילו את אחויה-החסימה. לבסוף רק ירדה מסיעה של איבעה לסיעה של שניים, והשני נכנס, כאמור, רק בנס.

מאז הפכה הסיעה לשברירי. במשך הי שנתיים הראשונות של כנסת זו היתה רק צל של עצמה. הפרשנים והמישאלים היו מאוי הרים ככבואתם שלא תעבור עוד פעם את אחויה-החסימה.

עם התחלת המחצית השניה של תקופת כהונת הכנסת, כשכל סיעה מתחילה לחשוב על הבחירות הבאות, התי ליטו אנשי המרכז החופשי לשיטת מהשו כדי לשפר את סיכוייהם. מטרתם האמיתית הלא התחלל בכבוד לפני הבחירות ולהצטרף לסיעה אחרת, כדי שלא ייאלצו להסתכן בבחירות בנפרד. מכאן הנסינות הנואשים להתי קבל לגח"ל, על אפו ועל חמתו של מנתם בגין. ההסכם

היום. אני רוצה להביע תקווה שלקראת עיצוב התקציב לשנה הבאה ...

שרי-האוצר פנחס ספיר: 270 מיליון ליר רות לשיכון, 100 מיליון לירות למורים, 15 מיליון לירות לטוריסט, לכל זה לא מצאת סימן?

אורי אבנרי: כבוד השר, אני אוהב לשמוע מיספרים של מיליונים. הם מצלצלים יפה. אבל כאשר תקציב-הביטחון מגיע עכשיו לשישה מילי יארד לירות, הסכומים שאתה מזכיר הם טיפה בים.

תקציב. יש הונחה סוציאלית, הידרדרות סוציאלית, מח סור משוער בתיקונים הסוציאליים היסודיים ביותר. ...מצב זה מחייב שינוי יסודי במיבנה תקציב המדינה. אנחנו צריכים להפנות משאבים בקנה-מידה גדול מתקי ציב-הביטחון לתקציבים הסוציאליים.

כאשר הסכנות הסוציאליות מאיימות על המדינה יותר מאשר הפמכות הציבוריות, יש צורך בהתאמת התקציב למציאות.

לכל זה אינני מוצא זכר בתקציב הנוסף המוגש לנו

אורי אבנרי: אני אומר זאת. אמנם, משמחת העבודה שהמיספר ירד לחצי, אבל כאשר 50 אלף משפחות גרות בתנאים נוראים אלה, הופעתם של 60 אלף עולים חדשים שייכנסו ישר לדירות הניב

נות להם, תיצור מתח מסוכן ביותר. אם אנחנו מלכים לעלייה הגדולה הזאת, אנחנו חייבים להקדיש משאבים בסדר גודל אחר לגמרי לפתרון בעיות השיכון של הוונות הצעירים ושל האוכלוסיה הישראלית.

ובכן, יש התמוטטות של מערכת השיטור בגלל חוסר

(המשך מעמוד 29)

יש בידינו תיקי תלונות נגד רבים מתושבי המקום.

מר וליקסון מחפש גיבוי. הוא יודע כי אינו חזק דיו לעמוד כנגד אלו שהעיריה אינה יכולה להם: "בוא, ניכנס לקצין הבטחון. יש לו כל המידע בנושא. סיקודיו האחרים לגילוי האנשים שיספחו לעצמם שטחים לא להם. הם הגישו לא תלונה אחת ולא שתיים נגד תושבים בצהלה."

קצין ללא ביטחון. אליעזר אילי, הוא קצין הביטחון. אי אפשר להימנע מההרגשה המשוונה, כי גם הוא איבד את בטחונו לנוכח הנושא המוצג בפניו.

"הדברים ידועים לי. הגשנו תלונות. הכל נמצא עדיין בטיפול. אין מספיק כוח אדם כדי לטפל בכל התלונות."

למה אין מספיק כוח אדם — להגשת תביעה משפטית? נגד מי הוגשו התלונות? אילי מסרב לפרט.

ורק אחד מאנשיו, המסרב לגלות את שמו, מספיק. בדרך החוצה: "נגד איזה מסכן בהתקנה. שיש לו עשרה ילדים ובנה עוד חדר בלי רישון, לעירייה יש כוח אדם להוציא צוהריסה. אבל לגנרלים של צהלה — אין."

משטרה

לשוטר

מותר לשקר

מה קורה כששוטר מסתבך בעדות שקר? הוא יוצא זכאי, אם לקחת כדוגמה את השוטר מספר 25121, שלום כרביניה.

התקריט החלה ברחוב פרישמן תל-אביב, בקטע של כיכר מלכי ישראל. עורך דין צעיר רכב על קטנוע, כשבמושב האחר די חברו. כאשר עמד לפנות שמאלה, הופיע מנגד, רכוב גם הוא על קטנוע, השוטר כרביניה. זכות הקדימה היתה של עורך הדין, אך השוטר לא התחשב בכך, ניסה להקדימו. בין שני הקטנועים התפתח קרב יוקרה, שהסתיים בנצחון עורך הדין. היה זה ניצחון פירוסי. השוטר הדביק את עורך הדין, הורה לו לעצור. התפתח דין ודברים, שהסתיים, כפי שהיה צפוי, בהגשת דו"ח עבירת תנועה. האשמה, שי הצליח כרביניה לנסח: פניה שמאלה כאשר הרכב לא נמצא ככל האפשר באמצע הכביש. עורך הדין וחברו היו משוכנעים כי הגשת הדו"ח היתה צעד נקמני של השוטר, על שלא ניתנה לו זכות קדימה. היהפוך קטנוע עורו? כאשר עיין עורך הדין, מאחר יותר, בדו"ח, גילה לי הפתעתו כי במקום מספר הקטנוע נרשם מספר זר, ואילו הרכב בו נסע הוגדר כרכב פרטי, הווה אומר, מכונית.

הפרקליט הצעיר לא התעצל, פנה לברר למי שייכת המכונית הרשומה בדו"ח. מן משרד הרישוי נענה כי היא שייכת לחברת ג'א בע"מ.

ביום המשפט, העלתה המשטרה כעד התביעה את השוטר כרביניה. הוא זכר כמובן היטב את פרטי האירוע. בדברי תשובתו לחקירת התובע המשטרתי, הצביע על הנאשם כאיש שרכב ביום המקרה על הקטנוע. הוא זכר בפירוט שהיה זה קטנוע התובע המשטרתי, בעיינו בניירור תיו, נראה נבדל לרוע, מילמל ופלט, כאילו בדרך אגב — בהחלט לא בשאלה מדריי כה, דבר האסור על פי התקנות: שמה טעה השוטר ולא היה זה קטנוע?

הסתבכות. השוטר כרביניה נבדק והסי-מיק, הוא זכר היטב את המקרה לכל פרט מפרקדיו. הוא החליט לוותר על האמת, אימץ לעצמו את הרמז שקיבל מהתובע. בהמשך עדותו תיקן את עצמו ואמר כי הנאשם נסע באותו יום במכונית, מכאן ועד הסתבכות מחולטת בעדות השקר היה המרחק קצר. פרקליטו של הר-נאשם, במגמה לערער את מהימנות השו-טר, הצליח לשמוע מפי, בחקירתו שתי וערב, כי המכונית היתה בינונית בגודלה בעלת ארבע דלתות, והצבע שלה — גור. הנאשם, שהעיד מיד לאחר מכן, סיפר כי נסע על קטנוע. חברו, אשר נסע עמו, אישר בעדותו כי היה זה קטנוע. כשהועלה לעדות בעל חברת ג'א בע"מ, בעלת המכו-נית שהיתה רשומה בדו"ח — טען כי הוא לא מכיר את הנאשם, ולא נתן לו את הרכב לשופט רביבי לא נותר אלא לזכות את הנאשם מאשמה. בנמקו כי לאור העדויות והאמכתאית שהובאו בפניו ע"י הנאשם — "לא היתה עדות השוטר ממימנה."

הם וכת'מים את הדגלי"

קריאה טלפונית נוספת, שנגרם נזק לרכוש במקום. שוטרים יצאו למקום, ועצרו את צ'ארלי ביטון, המוכר לנו כאחד ממנהיגי הפנתרים השחורים. נאמר לנו שנטל כוס מהשולחן וניפץ אותה. השכנו להעמיד אותו לדין. פנינו לבעלי המועדון וביקשנו שיגישו תלונה רשמית. הם סרבו. בלידת ברירה, שיחררנו את צ'ארלי ביטון.

לדברי רווח, זוהי התלונה היחידה שהת-קבלה נגד צעירים מחוגי הפנתרים השחור-ים. הוא מכחיש את דבר קיומו של גוף הגובה דמייגנה בירושלים, אך מאשר את קיום השמועות העקשניות המסתובבות בעיר כי אכן קיים גוף כזה.

ה נפשי יותר היה בתגובתו קצין מש-טרה ירושלמי בכיר אחר — אך במי חיר אייפירסום שמו: "אנחנו נמצאים במ צב מאוד לא טוב, בנוגע לפנתרים", קבע. כאשר אנחנו מקבלים תלונה על אורח רגיל, אנחנו עוצרים אותו ומבררים את התלונה או את המקרה. כשיש לנו אינפור-מציה על אחד הפנתרים, אנחנו לא יכולים לעצור אותו. על מנת לעצור פנתר אנחנו צריכים אישור מגבוה, כמוכן שהוראה זו איננה רשמית — אבל זהו המצב.

הסיבה ברורה: אחרי שאנחנו עוצרים אחד הפנתרים מיד מתחילים כל העיתונים לכתוב שאנחנו נטפלים אליהם מפני שהם פנתרים. מתחילות זעקות שאנחנו מנסים לדכא אותם. בבית המשפט, כשאנחנו מבק-שים להאריך את פקודת המעצר, הם טועי-נים שנעצרו רק בגלל פעילות פוליטית. לך תכחיש זאת. בהרבה מקרים אין לנו ברירה, אלא להבליג."

לעצם השמועות סיפר הקצין: "אחרי שעות העבודה אני מבקר לעיתים במועדון גים שונים בעיר. בעלי מנדוס, לדוגמה, היו מוכנים לגלות לי, באופן פרטי, שמת-ארגנת בעיר כנופיה המנסה לגבות דמי הגנה מבעלי עסקים. הם סיפרו לי שצעי-רים המציגים עצמם לפנתרים שחורים מתפרצים לדיסקוטק, מתפרעים במקום ומ-רבינים לשלם. הצעתי להם למסור תלונה רשמית, אך הם סירבו: 'השתגעו? אמרו לי'."

בעייה. בבעייה זו לא צריכים לטפל ה-פנתרים, אלא סוציולוגים מהאוניברסיטה. הפנתרים השחורים הם רק צעירים ש-מחפשים פירסומת. הם מכים אחד את השני כדי לזכות בתוארים. בגלל זה בר-ה תי מהם. את המצב כפי שהוא היום ניבא-תי כבר לפני חצי שנה, לאחר שפרשתי מהם.

כבר בהתחלה הבנתי שאין עם מי לדבר, ידעתי שהצעירים האלה ילכו מכות אחד עם השני בשביל הכבוד להיות ב-שולח אצל גולדה. ילכו מכות בשביל נסיעה לחוץ לארץ. אבל זהו זה. שום דבר לא יותר. כשהם היו צריכים לעשות באמת עבודה הם לא עשו אותה. הם נכש-לו. אמרתי את זה כבר בהתחלה."

סמל

מסחרי

א לאלבו יש מה לומר על חבריו, קובע הוא:

"סעדיה מרציאנו איננו מנהיג הפנתרים כפי שהוא מציג את עצמו. הוא בסך הכל אחד מקבוצה של חמישה חברים שמגיעה יחד להחלטות. סעדיה הוא בעצם הסמל שלנו. מין בובה כזו. הוא בחור פרטונגי, מדבר במיבטא מרוקאי. למרות שהוא היה בן חצי שנה כשהגיע ארצה. הוא מין ילד מפונק. עשינו ממנו סמל מסחרי שלנו. אני לא הייתי רוצה שדברים שהוא אמר בשמו יתפרשו כדברים שדברנו עליו בשם האירגון."

על אבי ברדוגו, שטען כי המציא את שם הפנתרים השחורים, ושהאירגון נולד כמועדון הלילה שלו, אמר אלבו:

"אבי ברדוגו הוא בחור שמחפש בכל דרך לעלות על איזה גל פוליטי. אצלנו באירגון אין הרבה חברים שמדברים יפה. בא ברדוגו, דיבר יפה, ניסה להרוויח מאינתו הון פוליטי."

"האמת היא, שאין לו שום קשר מעשי עם האירגון."

"אני באמת רוצה כאן לומר לפנתרים דבר שיעזור להם: הפסיקו להסתובב, ו-תתחילו לעבוד. זה יהיה טוב מאוד. ל-כולנו."

מה האמת אם כן? קשה לדעת, כשם שקשה לדעת לקראת מה חותרים הפנתרים השחורים. רוב האנ-שים שנשאלו, נהזרו בדבריהם, העדיפו לא לענות, והיו אף שהזירו מפני החקיר-רה בנושא.

למרות זאת, תובעת השאלה את פתרונה. מה קרה לאותם צעירים מקופחים, ש-עוררו אהדה, תשומת לב והזדהות עם קרי-אותיהם נגד עוול סוציאלי וקפיחה עתידית? האם עובר האירגון, או לפחות קבוצה מסויימת ממנו, תהליך של הסתאבות? לעומת הטוענים, כי יסודות של הפנת-רים שואפים להשתלט על בתי הקפה של ירושלים רק עלימנת להטיל אימה, מרחי-בים אחרים לכת עוד יותר.

כך או כך, זוהי התפתחות חמורה. סיסמאות חברתיות נעלות, אינן יכולות להפות על התנהגות אלימה ומטרדית, ודאי שלא על שועים. זה נכון לגבי מטורי פידת — וזה נכון לגבי נוער שוליים מקופח.

מ ה אומרת על הפרשה משטרת ירושלים?

פקד יעקב רווח, הדובר וקצין הניהול החדש של משטרת ירושלים, מספר: "קיבלנו לאחרונה קריאות עורה טלפו-ניות ממועדון דלאנגו. אך עד שהגענו, היו החשודים נעלמים."

"החלטנו להציב שוטרים בלבוש אזרחי בבית הקפה. לפני מספר שבועות התקבלה

אבי ברדוגו

"הוא מחפש גל לעלות עליו!"

כאשר הם נשאלים על כך היום, עונים פעילי הפנתרים שהם עוסקים בפעולות בשכונת העוני. אך כל ילד בשכונת עוני יודע שאין זו אמת.

סיוון עגום נוסף נערך לפני שלושה שבועות. הפנתרים ניסו לארגן הפגנה ב-כיכר מלכיים ישראל בתל-אביב. כוכבי שמש ירד לתל-אביב, הסתובב ימים של-מים בשכונות, חילק כרוזים.

הגשם

כמציל מבזיון

ה כל לשוא. בשעה 4.30 מחצית ה-י שעה לאחר שאמורה היתה ההפגנה להתחיל, נכחו במקום כשלושים פנתרים. מיושלים, הסניף החוק ביותר של הפנת-רים, הגיעו פחות מעשרים איש. היתר היו צעירים שכונות תל-אביביות, שהגישו כרוזות בנוסח: שכונת מנשיה עם הפנת-רים השחורים.

זמן מה לפני תחילת ההפגנה, העיר אחד ממנהיגי הפנתרים לעיתונאי מאהדי האירגון: "הלואי שירד גשם חזק. נוכל לומר שלא היו משתתפים בגלל הגשם." הגשם המושיע לא ירד, ובהפגנה נכחו רק צעירי דינונגו שבאו לראות את הר-פנתרים, וכן מאות שוטרים מוכנים ל-פעולה — שנשארו מובטלים.

לסעדיה היה הסבר לכישלון: "באו אנ-שים לשכונות העוני והכריזו שההפגנה שלנו בוטלה." אין סעדיה יודע מי האנ-שים.

עתה, יכול אדי מלכה, מנהיג כחול לבן, לחכך ידיו בהנאה ולומר: "אמרתי לכם שהצעירים האלו לא מוכשרים לטפל ב-

(המשך מעמוד 32)

הצעירים משמשים מקור בלתי נדלה לטר-דוט.

בכניסה לבניין המגורים, בו נמצאת הגלריה הקטנה, נעקרו כל תיבות הדואר ממקומן. מעשה ידי קבוצה של פנתרים, לאחר לגימה מיותרת. יודעי דבר מגלים, כי התנהגותם היא שהגיעה את המישטרה לאסור על מכירת משקאות חריפים ב-גלריה.

סעדיה מרציאנו, היושב בגלריה אורח קבע, מכחיש את הכל:

"אלה עלילות. בעל טעמון סגר את ביתי הקפה שלו בלילה, כי סבל מהפסדים. אני לא יודע מי משתולל, לא כל ספרדי הוא חבר האירגון. אם מישהו משתולל, תמיד מייחסים את זה לנו. דוגמה היא טובה, זה המיכתב, ששלחו תלמידי תיכון ל-מערב. הם כתבו, שבעקבות השתוללות של חברותי רחוב, הם הפסיקו לאהוד את הפנתרים. מה אנחנו אשמים, אם גערים מתפרעים בחיפה ובתל-אביב? ובכלל, למה הם מתפרעים? רק כי לא טוב להם!" הוא ממשיך ומספר על תוכניותיו של האירגון לקמת תאים בקרב הסטודנטים ולייסוד מועדון, שיארגן פעולות בשעות אחרי-הצהריים.

אולם, מיד לאחר שדברים אלה נאמרו, קמו סעדיה מרציאנו ומשה אמיאל ויצאו לדלאנגו, התנצלו על התנהגותם, ביק-שו מציארי לשתף פעולה עם האירגון, ולסייע לו בתוכניותיו, אלא שלצ'ארלי קשה היה להאמין בכנותו של נסיון הפיוס — שלא היה ראשון מסוגו.

בדעה דומה היה מן הסתם גם בעליו של בית האמנים, שהכריז כי אצלו אין פנתרים מעזים להתנהג כפי שהתנהגו ב-טעמון ובגלריה, כי הם יודעים ש"איתו לא עושים חכמות"?

כך נפלו פנתרים

(המשך מעמוד 33)

מוסררה בן 23, שלא היה מוכן לנקוב ב-שמו: "אני הייתי בצבא הקבע עד לפני חצי שנה. כשהשתחררתי, החלטתי ל-ש עורך לפנתרים. גינשתי לכוכבי שמש, הצעתי לו את עזרתי. הוא קיבל את הר-עורה ברצון, אך כל מה שביקש ממני לעשות היה לחלק כרוזים. שום דבר לא יותר.

"ניסיתי להתקרב אליהם, אבל נתקלתי בחומה של ברזל. הם אמרו לי: אם אתה רוצה לעזור, תחלק כרוזים. בהפגנות כש-ניצטרך נפנה אליך, חוץ מזה אין לך מה לעשות. אנחנו כבר עושים הכל!"

"הבנתי או שהם בסך-הכל צעירים ש-רוצים לשמור על הפירסום לשע-מם. לעו-מת זאת, לטפל באמת בבעיות מישכונות העוני, אין הם מוכנים."

החלו פרי-טות המנהיגים. אדי מלכה פרש ימים אירגון עצמאי. ראובן אברגיל יש גם כן. יעקב אלבו הפסיק גם הוא את פעילותו. נותרה רק קבוצה מצומצמת: סעדיה מרציאנו ואחיו רפי, כוכבי שמש וצ'ארלי ביטון.

ההפגנה

שלא קוימה

ג ם "פנתרים" מהשורה פרשו. צעיר שהיה מקורב מאוד לאירגון, מוריס קביליו, שנהג לעמוד על משילו את סמל הפנתרים, פרש, הסביר שהתאכזב מ-האנשים.

פעילותם של המנהיגים שנתרו ה-י בטאה עתה בנדודים מבית-קפה לבית-קפה. לפני מספר שבועות ניסו להטח רוח חדשה באירגון הגוסס. לארגן הפגנה ב-ירושלים. ברגע האחרון, הודיע יעקב אלבו לעיתונים כי הוא מבטל את ההפגנה. באותה תקופה, היה סעדיה מרציאנו יו-רד האירגון. הוא הסביר שנתן לאלבו יפוי-כח להודיע על ביטול ההפגנה.

מדוע בוטלה ההפגנה? מרציאנו: "את הסיבות אני לא יכול לומר. זה היה תכסיס שלנו." האמת היא לדעת רבים, שונה: לפנתרים התברר שלא יבואו מפני-נים להפגנה, לאחר שבחדשים האחרונים לא קיימו הפנתרים כל פעילות.

חלפו הנישואין עם הצבע

זוכרים את הסיפור בשבוע שעבר על הרפתקאותיה הצבעוניות של סוזן לרמר היפהפיה, ששדיה הצבעוניים יר-

צבעים החרוצים? (המלכה היא ערומה, העולם הזה 1791). השבוע התגלה כי למען

סוזן לרמר וארוסה

פיעו במודעת פירסומת צבעונית, וכיצד סבלה המיסכנה במשך כמעט יממה רצף פה, ערומה ורעבה, מתחת ידיהם של ה-

הקריירה המיוונית, היו רק היתחלה. סבל גדול הרבה יותר מזה נפל בחלקה, ברגע שכתבה ראתה אור, ראו אותה גם הוריו של ארוסה של סוזן — שלא היה אחר מאשר הספר החתיך והרציני, ש' הכתי את תסרוכתה לקראת התצ' לומים. ברגע שהוברר לי הורים, כי מתחת לשיכבת הצבע ה' ססגונית ישנה רק שיכבת עור, וכי ב' שדיים חשופים אלה יחזו כל גברי המדינה בשנה ה' קרובה — הודיעו לבנם יקירם, כי שדיים אלה לא יהיו של כלתם. ההודעה, מס' תבר, היתה מלווה באמצעי שינוע נאותים. נאותים עד כדי כך, שהארוס נסוג מהמערכה, השאר את הבלונדית הקטנה בודה בעולם האכזר.

הנער שבחבורה

הגבוהה

מי שישב השבוע ליד שולחנו של בועז מזוזר — אחיה של מלכת המים יהודית מזוזר — שבא לחגוג את הסילבסטר ב' ארץ, יכול היה לשמוע אותו מספר על הפי ועל טדי, על ג'ון ועל זאזא. ולמי שלא ידע בדיק על מה הוא מדבר, והתי עניין, היה בועז מוכן לענות ברצון: ה'פוי היא אשתו של נלסון רוקפלר, טדי הרי הוא טדי קנדי, ג'ון היא ג'ון קנדי, וזאזא היא כמובן זאזא גאבור. כולו, מסתבר, לקוחות וידידות טובות שלו.

בועז יפה התואר עזב את הארץ לפני חמש שנים, הגיע לניו יורק, והתחיל נכנס לעניינים. כיום, הוא עמוק בתוכם: הוא איש יחסי-הציבור של אוסקר דה לה רנטה, מתכנן אופנת-העלית המפורסם של ניו יורק.

ואיך הגיע בועז לעמדה זו? נכון אמנם שהוא עדיין הגבר המקסים ביותר שייצאה ישראל לשווקי העולם — אבל?

„אבל, מסביר בועז, זה לא מספיק. גם בניו יורק אני נחשב ליפה, אבל לא חסרים כמובן. אלא שרק נערות-זוהר צריכות לעבור דרך חדרי-המיון כדי להגיע למשנה. גבר צריך למצוא לעצמו אשה עשירה.

„אני — לא עשיתי לא את זה ולא את

בועז מזוזר

זה. למרות שהתחילו איתי, מרגע שבאת לשט, גם גברים וגם נשים. לי, עזרה בהתחלה אחותי, שמעורה ש בחברה הגבוהה. אחרי ההתחלה, המשכת בכוחות עצמי, והגעתי למה שהגעת. יופי, ומה בדבר קצת רכילות?

„לזאזא גאבור יש פנים מקסימות, אבל מי שראה אותה מתפשטת בחדר-ההלבשה למדידת בגדים, לא מתפעל ממנה. ומה עוד חדש?

המברגים. המברגים, מסתבר, הם השיגו עון האחרון של ניו יורק. את שונדת צמירי, עשוי פרקים פרקים מוברגים זה לזה, כשלא צוואר מברג מתאים — גם הוא מזהב כמובן. כמובן.

גירושי הבמאי והכוכבת

בהולנד, בפני שופט באמסטרדם לפגישת פיוס אחרונה, צעד פורמאלי הנדרש לפי החוק ההולנדי, לפני שיתן השופט את אישורו לגט.

את חג המולד וסילבסטר כבר בילה עינבר כחצי גרוש עליו באיים הכנריים. אך ראלף בן ה-33, שהוא יליד אמסטרדם ובוגר בצלאל בירושלים, לא רק מבלה שם אלא גם עובד. לאחרונה הוא חתם חוזה לתשעה חודשים עם חברת הטלויזיה ההולנדית טרוס, והתחייב לביים תוכניות-בידור גדולות בצבע. התוכנית הראשונה בסידרה, שהוקדשה לזמר הפופ הפופולארי ביותר בגרמניה המערבית — ארדו יורגנס — זכתה להדים חיוביים בי ציבור. ארבעה עיתונים מן הנפוצים ביותר

גירושין היא כנראה מחלה מדבקת. כמו שפעת אסיאתית. כשזה מתחיל, אין לזה סוף. כמו למשל אצל ראלף עינבר, במאי הטלוויזיה הישראלי שקנה את עולמו בי הולנד, ובא לעזור קצת גם במולדת הישנה.

הרומן בין ראלף לטלוויזיה הישראלית נמשך תקופה קצרה, ונסתיים בגירושין, שאחריהם ארו ראלף את הפקלאות, את אשתו סוניה, וחזר להולנד.

עכשיו, מתברר, הוא עומד להתגרש גם מסוניה. מי שרוצה, יכול לטעון שאפשר היה לגלות רמז לכך כבר לפני חצי שנה, כשי הוא ניהל, ערב עובו את הארץ, רומן עם רקדנית צעירה בשם פאולה (העולם הזה 1766).

לפני חג המולד התייצבו ראלף וסוניה, שחזרה להיות כוכבת טלוויזיה מפורסמת

ולמיועד שלה וילה בסביון, וכשאבא קאן קונה וילה, אז זאת וילה. המיועד עצמו הסתובב בין הקרואים שמח וטוב-לב, דואג לכל מחסורם כמארח מנוסה, כשמתוך כיס מכסו מבצצים זוג כרטיסי טיסה לסיבוב מסביב לעולם — מתנתו הצנועה של האבא.

אולם לא זה מה שגרם כליכך לשמחתו של גיל. כרטיסים כאלה אפשר להשיג כל יום. יותר משמחת היתה העובדה כי סוף-סוף מצא מקום לשים את טבעת האירוסין היקרה, אותה ענד על אצבעה הענור גה של קארול.

כי את הטבעת הזו כבר עמד גיל להצמיד לאצבעה הענוגה לא פחות של ארוסו הקודמת, רוני קפלן, — גם היא כמובן בתו של מליונר (מתכות אווירונים) — כאשר אירע מה שאירע, והטבעת והאצבע לא נפגשו. עכשיו, הם נפגשו.

הטבעת הגיעה

אל האצבע הנכונה

יכולתם לראות שם, במסיבה במסעדה התל-אביבית המפוארת, קזה דל-סול, ביום רביעי האחרון, את כל מי שכדאי בכלל לראות בארץ הזאת: מלומדי הור, דרך הטייס שלו אחיקר אייל, שחזר מה' שבי המצרי, דרך אריק שרון, דרך מאתיים שמות מפוצצים נוספים, ועד יפה ירקוני.

על השולחנות יכולתם לראות סנסציות לא פחות מרעישות: יתנגולי-הודו בגור דל סינמסקופ, דרך יוניס אפיוות, צליוות, מבושלות ומטונגות, ועד עוגות-יקרם וקציפת בגובה של מגרדי-שחקים.

הסיבה לכל השמחה היו אירוסיהם של גיל שניא, בנו של בעל המסעדה, לי קארול קאן, בתו של מוריס קאן, המולטימיליונר היהודי-צרפתי הידוע בפעם לותו הנמרצת למען פצועי צה"ל, שערימה שלמה מהם הוא סוחב כל שנה לנופש בצרפת. נדיבות לא פחותה הוא יגלה כמובן לבתו מושי-נפשו, עומד לרכוש לה

עושים גלים אצל אדווה

איך חגגו את הסילבסטר השנה בבתי פרטיים, קשה לי לדעת. לא הייתי בהם. אבל אם זה היה זומה לחגיגות במקומות-הבידור הציבוריים, אז זה היה ככה ככה. אבל על מקום אחד, לפחות, ששם הככה-ככה היה קצת שונה, אני יכולה כן לדווח לכם. אני מתכוונת למסיבה בדירתה של נעמי אדווה.

שם, אפשר היה לראות שימחה אמיתית — שהגיעה לשיאה כאשר שני אישי ציבור נודעים התחרו זה בזה בשליפות. לא, לא של אקדחים.

המסיבה התחילה דווקא בסוגים נמוכים. התעשיין הידוע רוברט ליברמן, שהגיע מצויד בבקבוק ויסקי משובח, סב סביב הציירת היפהפיה ארית קמחי, הזמין אותה בנועם לקפיצה לפרים. עודד קוטלר ואשתו ליאורה הגיעו במיוחד מחיפה, הביאו איתם את הלית קממור, בחודש השביעי ובלי הבעל, שבילה את החג בחו"ל. יבואן היינות החיפאי פיצ'לה הביא איתו קצת משקאות — 1,500 ל"ל, ליתר דיוק — ועידו בוגריון הפייע עם צרפתייה שרמאנטית מהקורפוס הדיפלומטי, שהתאמצה בעקשנות ראויה לשבח להסביר לנוכחים את שמה — לא פחות ולא יותר מאשר דומיניק אקמלניר.

והיה גם אריה גסמ, מנהל חברת-לים, שהיא חברת-בת של שוהם, והצייר אורי ליפשיץ, לבוש ברט אדום לוהט, ורודו טופס, שהגיע בלי הרעיה. זאת היתה ההתחלה. שקטה וסולידית. ורק מאוחר יותר, כשאנשי השם נטשו את המערכה, ונשמר רק גרעין קטן, עלתה הרמה.

ההתרוממות התחילה כאשר צרפתייה קטנה בשם נינט פתחה במופע סטריפטז טוער, שלא היה מבייש אף מקצועניות ותיקות. השפעת המופע על לחץ-הדם של הנוכחים היתה מיידית. אישי-עסקים תל-אביבי מפורסם נעמד, פתח את חזנותו, ולאחר איומים מיספר, עשה בדיק מה שאיש לא האמין שיעשה. אישירדו נודע התקנא בו, מיהר ללכת בעקבותיו תוך שהוא מדקלם את בודלר.

יוסי ושושנה

ידין - סוף

לפני שבוע, קיבל יוסי ידין את הגט לו ייחל מאשתו, שושנה, שקיבלה בתמורה את הווילה המשפחתית במיכמורת.

הרי ידידתו האוסטרית של יוסי ואשתו הבאה, מקשקשת כבר עברית בחופשיות גמורה, ועומדת על סף הגירוש. בשבוע הבא נוסע יוסי לוינה, להופיע בכר על הגג. לצידו שם תופיע, כגולדה אשתו, לייא דוליצייה.

והדבר האחרון שיוסי עשה בארץ, לפני נסיעתו, היה לחתום על חוזה להקמת בית חדש, גם הוא על שפת הים, לו ולאשתו החדשה.

ראלף וסוניה עינבר

באמסטרדם הקדישו, בעיקבות המישדר, כתבות-ענק לעינבר, לדעותיו על הטל-ויזיה ועל ישראל, תיארו אותו כבמאי הידוע והנודע, שחזר למכורתו, ולצור מחצבתו.

לעומת זאת, כותב עינבר לידידים כי ארץ, כי בין הקלטה להקלטה הוא קופץ לשאוף אווירה בפריס, אולם אהבתו הי אמיתית נתונה לישראל. הוא פשוט מת געגע, ומקווה, בתום תשעת חודשי ההריון הטלוויזיוני בתחנה ההולנדית, לחזור ארצה. על הגירושין מסוניה, לעומת זאת, אין הוא מלהב להרחיב את הדיבור.

התמירה, חסרת הדופי. הנשים חידדו מבט מקנא. אפשר היה למשש את ה מחשבה הכמוסה: „איך היא מצליחה? מה הסוד שהופך אותה יפה יותר משנה לשנה?”
ובאמת, מה סודה של היפה? סיפרה יפה לכתבת „העולם הזה”:

ה נשמע קצת בנאלי, אך זו עובדה: אני מאושרת, וזה מה ששומר עלי. נולדתי בבית שהבדחה שלטה בו בכל פינה. אמי היתה בעלת בית-קפה שפשטה את הרגל בגלל חובות של אמנים שהאכיר לה בחינם.
 אני למדתי את ערכו של הסדר. את ערכה של השלמות והפדנטיות בכל דבר.

„בימים זוגיים, בעלי מביא לי את הקפה למיטה. בימים לא זוגיים – אני מביאה לו.”

אני חייה בסדר ובמסטר. זה מה שעושה אותי מאושרת.
 תודה גדולה אני חייבת לשייקה בעלי. הוא הראשון שלימד אותי את ערכו של האירגון והשיטה.
 שנינו קמים כל יום בשבע וחצי בדיוק. בימים זוגיים מביא הוא לי את הקפה

יפה בתש"ח. מבט מופנה קדימה. הנערה בת העשרה לא יכלה לצפות לעתיד טוב יותר.

1948

החיים מתחילים ב-50

פרטי לגמרי יפה השכם בבוקר. קפה בידה ועיניה מופנות לכור תרות העיתון. בלי איפור, בחלוק, במנוחה מוחלטת. אלה אחדים מרגעי השלווה, אותם משריינת יפה ירקוני לעצמה בקנאות.

ארוחת צהריים. כולם בדיאטה, ולכן העסק קצת מסובך.
 המשפחה אוהבת את תבשילי. אני מתמך זה בעיקר במאכלים קווקזיים. הורי באי מקווקז. מהעיר באקו. הספיצאליטה שלי זה ציבורינגס, בצק ממולא בבשר עם הרי בה שום.
 אין אצלנו מגה ראשונה, רק עיקרית ואיזה פרי לקינוח. בשבתות אוכלים בחוק, ואז אנחנו מרשים לעצמנו לזלול קצת יותר.
 בעשר וחצי אני יורדת לסטודיו שלי. זהו אולם גדול שרכשתי במרתף הבית. אני מאכסנת שם את כל גרדרובת ההופי עות, מזודות-המסע וצילומי השנה האחר רונה שלי.
 שם, אני עושה חמש-עשרה עד עשרים דקות של התעמלות. תרגילים מיוחד

אחרי הארוחה אני מכינה רשימה מפורטת של מה שחסר במטבח. ככלל אני חסידה גדולה של רשימות. זה חוסך אחרי-כך הרבה טרדות ושיכחה.

ב שמונה וחצי באה העוורת. היא מת-חילה לבוקר, ואני מתחילה לחשוב על

למיטה. בבלתי-זוגיים זה תפקידי. קפה שחור וחוק עם סוכריות.
 עם הקפה. אנחנו קוראים במיטה את עיתון הבוקר. בשמונה קמים ואז אני אוכלת ארוחת בוקר. צנים עם גבינת קוטג' לבנה. לעיתים רחוקות גם עגבניה. אני מקנחת בכוס קפה נוספת עם סוכריות.

ביום שלישי שעבר חגגה יפה ירקוני את יום הולדתה. יפה כתמיד, זוהרת כתמיד, הסתובבה ב„מערה" ביפו העתיקה, מועדון-החילה שהיא אחת מבעליו, וקיבלה בחיוך את מחמאותיהם של עשרות המעריצים.
 הגברים שבחבורה מדדו את הגיזרה

„כל יום אני עושה 20 דקות התעמלות, ושלוש פעמים בשבוע – באה אלי מסז'יסטית.”

דיים להרויית שוקי ומותני. אם זה היום המיוחד בשבוע למכתבי מעריצים, אני מתיישבת לשולחן הכתיבה ועונה עליהם. הסטודיו הוא המיבצר שלי. זה המקום היחיד שבו יש לי שלווה. אין רעש. אין אורחים. אין בילבולי-מוח.

א ינני דוגלת בקוסמטיקאיות. פעם אחת בחיי הייתי אצל קוסמטיקאית. זו הייתה קוסמטיקאית של זאנא גאבור בני-יורק. היא אמרה לי את כל הדברים שתמיד ידעתי לבדי: לרחוץ טוב את

מיוחדים. נוסף לכך, היא עוברת טיפול בידי מעסה שלוש פעמים בשבוע. לכולם במשפחה יש נטייה להשמנה, היא אומרת. „אין אצלנו מגה ראשונה, רק עיקרית. בשבתות אוכלים בחוק.”

ולרזות במותנניים. זו המטרה ואלה התרגי"ים. מדי בוקר מבצעת הזמרת דקת-הגיזרה תרגילי-הרזייה

להוריד מהירכיים למי בוקר מבצעת הזמרת דקת-הגיזרה תרגילי-הרזייה

אשה בשנות הארבעים על ג'זרתה וזוהרה

הפנים בסבון ומים, ולמרחק שמן כלשהו אחרי זה. אפילו מהגרין. רצוי רק לשני נות את סוגי השמנים לעיתים קרובות. שלוש פעמים בשבוע באה אלי מסג'יט טית. הבאתי לעצמי שמן מיוחד למסג'יט מהוץ-לארץ. ארוחת צהריים אני אוכלת עם הילדות. אחרי הצהריים אני שוטפת כלים בעצמי.

„בחיי לא עשיתי מתיחת-פנים. אני חושבת שלאשה צריכים להיות קמטים בהתאם לגילה.“

אני עובדת בלי כפפות, ומשמנת אחר כך את הידיים. בשעה שתיים וחצי אני הולכת לישון. העולם יכול להתהפך, אותי לא יעירו. בחמש אני קמה, שותה קפה, ולעיתים לחוקות אוכלת ביסקויט. כשאני קונה עוגה, פעם ביובל, זו חגיגה שלמה. בשבע אוכלים כולם ארוחת-ערב: לבן, גבינה-רזה וסלט. אני שוטפת כלים, ומתחילה להתכונן לקראת הופעת הערב.

יום ההולדת „המערה“ ביפו התמלאה בידוידים, כאשר נחגג שם בשבוע שעבר יום הולדתה של יפה. מימין לשמאל: שמואל רודנסקי, אברהם מור, צעירה אלמונית, אורי לוי ואשתו טלילה בן-זכאי. לשאלת החצופים שהתעניינו איזה יום-הולדת הוא זה, השיבה יפה: ה-46. בתמונה משמאל: יפה מתאמנת בסטודיו שלה שהוא אולם גדול הנמצא במרתף ביתה, בנוינה על פסנתר.

למערה. ההופעה שלי מתחילה באחת עשרה וחצי. אני באה מוקדם כדי לשנות את כוס התה עם הנענע המסורתית שלי. ההופעה נגמרת באחת. בשתיים אני חוזרת הביתה. עד שתיים וחצי מורידה את האפור, קוראת קצת ונרדמת.

מיוחד בחוזה שקבע שאינני מופיעה, אם אין אמבטיה באותו ערב. באיפור, בחירת הבגד ולבישתו נמשכים למעלה משעה. בעשר וחצי אני מגיעה

אינני זקוקה להרבה שעות שינה. אני שלושה מאד, אין לי שגשגות בראש. אני לא חולמת על סרטים. אני גשואה

„אני שוטפת כלים לבד. בלי כפפות. הספצליאליטה שלי זה מאכלים קווקזיים.“

לשייקה עשרים ושלוש שנה, והוא הבעל האידיאלי. הוא לא שיעמם אותי מעולם.

בחיים שלי לא עשיתי מתיחת פנים, וגם לא אעשה. אני חושבת, שלאשה צריכים להיות קמטים בהתאם לגילה. זו גם הסיבה שאני מצטלמת כל שנה מחדש. אינני רוצה שאיזה אמרגן בהוץ-לארץ יקבל תמונה של נערת זוהר בת 18, ופתאום תופיע לפי ניו אשה מבוגרת. יש הרבה שעושות את זה. אני לא.

אינני מכחישה שעברתי ניתוח פלסטי ליישור אף לפני שמונה שנים. אבל זה הכל. מאז לא ראיתי מנתח פלסטי אף פעם.

אני מצטלמת תמיד מאותה זווית. לא בקלות גיליתי את סוד הזווית. ישבתי בניו-יורק אצל צלם-סטודיו מהר טובים בעולם והצלמתי. שלוש שעות. בכל הזוויות האפשריות. זה עלה הון, אבל הצדיק את ההשקעה. כשיצאתי ממנו עם התמונות, ידעתי בדיוק מאיזו זווית להציג טלם להבא. תמיד.

צילומים הם אחד הפריטים החשובים ביותר בגדררובת המסעות שלי. לכן אני שומרת אותם בסטודיו, סמוך לארון הבגדים.

לפני כל הופעה בחוץ-לארץ, אני שולחת לאמרגן את תמונותי האחרונות.

בכלל אני מאורגנת לציאה לחו"ל תוך שעות מספר. הכל מסודר במקומות קבירים. עים. מזוודות מיוחדות צמודות לארון, ואני אורזת אותן בבגדים המתאימים תוך דקות.

כמו שאת רואה את הסטודיו הזה היום, עם הטפטים והפסנתר והבגדים, זה היה פעם בית-חרושת למטריות. הקנייה שלו היתה רעיון גדול. כך, גם חיסלת את

ציבורי בהחלט בסטודיו שלה, ליד הפסנתר ואוסף התקליטים מאופרת למשעי בשמלה מפוארת — לפני ההופעה.

בית-החרושת שהיה לי בבית. וגם מצאתי פינה שהיא כולה שלי.

בענייני כספים מצאתי את שביל הזהב. בעלי נושא בכל הוצאות הבית ואני נושאת בהוצאותי. כדי שלא תחשבי שזה מעט אגלה לך ששיר טוב עולה לי היום למעלה מ-1,500 ל"י. ואני נמצאת בעמדה כזו שאינני יכולה להרשות לעצמי לקנות סתם זבל. בשביל חומר טוב צריך לשלם טוב.

לעומת זאת אני משתדלת, אם לא לחסוך בביגוד — לפחות לא לבזבז. אינני זורקת שמלות. אני משתדלת לשנות ולהתאים אותן לאופנה חדשה ולארוועים חדשים.

בעצם כשאני חושבת על זה עכשיו, אין לי שום סוד מיוחד. אני עובדת קשה. מקפידה מאד על כל פרט. מאושרת עד הגג בבנותי ובבעלי. אני שרה, מבשלת, מופיעה, שוטפת כלים — בקיצור, חיה. כל שעה וכל רגע.

וכי מה עוד כן-ראים צריך?

איפור-בערב למעלה משעה נמשך תהליך ההכנה להופעה. במשך היום אין יפה וירקוני מתאפרת כלל.

העולם הזה

מיסמכים משנת 1959

רות על משה דיין

משה אינו מזהיר אותי, אני רק מתנאה על
 הכניסה של רוב מאמיניו ברו ארולטאים אולי על
 כסויים האלה שבמשך שנים רבות חייתי בה
 הנקאה "משה דיין" כבר מנחם איינה, זהו
 הוא איש מורה, גם, מאלטר של בסיס אנוש
 של סגור, וחבל שיק ימנע לו אפילו

מכתבו המלא של דויד בן-גוריון
על חייו הפרטיים של משה דיין